Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

14 мая 2008 г. серада № 87 (26200)

Кошт 490 рублёў

ВЫДАЕЦЦА З 9 ЖНІЎНЯ 1917 Г.

СА «ЗВЯЗДОЙ» — У ДРУГІМ ПАЎГОДДЗІ!

Ідзе падпіска на ІІ паўгоддзе і ІІІ квартал 2008 года

Падпісныя цэны на газету «Звязда» (у рублях)

Індэкс	на 1 месяц	на 3 месяцы	на 6 месяцаў
63850 (індывідуальны)	9200	27600	55200
63145 (індывідуальны льготны для пенсіянераў, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны)	8700	26100	52200
63858 (ведамасны)	14700	44100	88200
63239 (ведамасны льготны для ўстаноў міністэрстваў культуры, адукацыі і аховы здароўя)	13400	40200	80400

Беларусь і Расія — ядро АДКБ

Беларусь належна выконвае абавязкі па сваёй зоне адказнасці як у Саюзнай дзяржаве, так і ў Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы (АДКБ). Аб гэтым заявіў Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 13 мая на сустрэчы з генеральным сакратаром АДКБ Мікалаем Бардзюжам, які знаходзіцца ў Мінску з рабочым візітам.

«Фактычна Беларусь і Расія — ядро Арганізацыі, — адзначыў Аляксандр Лукашэнка. — Таму мы павінны сумесна вырашаць усе праблемы, што ўзнікаюць у зоне АДКБ».

Генеральны сакратар АДКБ падкрэсліў, што Беларусь праяўляе сябе як адзін з самых актыўных членаў Арганізацыі. «Пазіцыя кіраўніцтва Беларусі заўсёды была канструктыўная і арыентаваная на эфектыўнае забеспячэнне як уласнай, так і калектыўнай бяспекі», — сказаў Мікалай Бардзюжа. Прэзідэнт Беларусі і генеральны сакратар АДКБ абмеркавалі ўвесь спектр актуальных пытанняў Арганізацыі на фоне падрыхтоўкі да сесіі Савета калектыўнай бяспекі (СКБ) на ўзроўні кіраўнікоў дзяржаў, а таксама сітуацыю, якая складваецца ў зоне дзеяння Дагавора. «У шэрагу рэгіёнаў свету, у прыватнасці ў Цэнтральнай Азіі, абстаноўка сапраўды дастаткова вострая», — адзначыў генеральны сакратар.

Кіраўнік АДКБ далажыў Прэзідэнту Беларусі аб канкрэтных мерапрыемствах па барацьбе з незаконнай міграцыяй, адпрацоўцы механізмаў прадухілення надзвычайных сітуацый тэхнагеннага і прыроднага характару, а таксама аб удасканаленні метадаў барацьбы з наркатрафікам, асабліва з Афганістана. У размове з журналістамі генеральны сакратар АДКБ адзначыў, што Арганізацыя Дагавора аб калектыўнай бяспецы і Еўразійскае эканамічнае супольніцтва (ЕўрАзЭС) выбудоўваюць паміж сабой самыя цесныя і трывалыя адносіны.

«Мы разглядаем ЕўрАзЭС у якасці бліжэйшай для нас міжнароднай структуры», — сказаў генеральны сакратар. Кіраўнікі структурных падраздзяленняў АДКБ і ЕўрАзЭС штомесяц сустракаюцца, адпрацоўваюць дакументы аб узаемадзеянні. У прыватнасці, генеральны сакратар адзначыў падрыхтоўку Пратакола аб узаемадзеянні ЕўрАзЭС і АДКБ, у якім вызначаны сумесныя праекты дзвюх арганізацый. Паводле слоў Мікалая Бардзюжы, бяспеку ЕўрАзЭС павінна забяспечваць АДКБ. У сваю чаргу Еўразійскае эканамічнае супольніцтва павінна дапамагаць Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы ў эканамічным складальніку. «У прынцыпе, мы сёння гэта і робім, асабліва ў пытаннях кантролю за міграцыяй і ў ваенна-эканамічнай сферы», — дадаў ён.

Беларусь не прымае палітыку прымянення сілы і санкцый

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка 13 мая даў інтэрв'ю аднаму з буйнейшых міжнародных агенцтваў навін — ІА «Рэйтэр».

Кіраўнік беларускай дзяржавы крыху больш за год таму ўжо размаўляў з журналістамі названага агенцтва. У сувязі з гэтым у цэнтры ўвагі цяперашняй сустрэчы былі пытанні, што датычацца змяненняў ва ўнутраным і знешнім жыцці рэспублікі, узмацнення яе прывабнасці для замежных інвестараў, перспектыў развіцця ў бліжэйшыя гады. Прэзідэнт падзяліўся сваім бачаннем далейшых інтэграцыйных працэсаў з Расійскай Федэрацыяй, узаемаадносінаў дзвюх краін у сувязі са змяненнямі ў расійскім кіраўніцтве.

Былі закрануты пытанні і аб маючых адбыцца парламенцкіх выбарах у Беларусі, удзеле ў іх апазіцыйных палітыкаў, а таксама аб магчымых намерах Аляксандра Лукашэнкі зноў балаціравацца на пасаду Прэзідэнта. Гаворачы аб шляхах далейшага паляпшэння адносінаў Беларусі з ЕС, Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў: «Гэта пытанне да Еўрапейскага саюза, а не да мяне. Мы гатовы з вамі прайсці па любым шляху для таго, каб палепшыць нашы адносіны. Умова адна — вы павінны бачыць у нас партнёраў, вы павінны бачыць у нас суверэнную і незалежную дзяржаву. І з гэтых пазіцый мы гатовы з вамі будаваць адносіны, грунтуючыся на любым напрамку». Што датычыцца ўзаемаадносінаў з ЗША, то кіраўнік дзяржавы заявіў: «Беларусь абсалютна не фарсіруе ніякіх працэсаў, у тым ліку пагаршэння адносінаў з амерыканцамі. Калі амерыканцы думаюць з намі будаваць адносіны з пазіцыі сілы і санкцый, то нам такія дыпламаты і адносіны не патрэбны. Калі амерыканцы хочуць бачыць у нас незалежную, суверэнную дзяржаву і на гэтых прынцыпах будаваць адносіны, мы і душу, і краіну для іх адкрываем. Але амерыканцы павінны разумець, што мы — незалежная суверэнная дзяржава. І мы не дазволім, каб тут арудавалі амерыканцы так, як яны хочуць». «Палохаць нас санкцыямі не трэба, мы выжывем. У нас няма ў такім аб'ёме амерыканскага капіталу, адток якога адсюль можа разбурыць нашу эканоміку. У нас наогул эканоміка не завязана на адну дзяржаву», — дадаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

ПРЭЗІДЭНТ БЕЛАРУСІ ВЫКАЗАЎ СПАЧУВАННІ СТАРШЫНІ КНР У СУВЯЗІ З РАЗБУРАЛЬНЫМ ЗЕМЛЕТРАСЕННЕМ

Аляксандр Лукашэнка ў сувязі з разбуральным землетрасеннем у правінцыі Сычуань, якое прывяло да шматлікіх чалавечых ахвяраў, ад імя беларускага народа і ад сябе асабіста выказаў глыбокія спачуванні старшыні Кітайскай Народнай Рэспублікі Ху Цзіньтао, а таксама родным і блізкім загінулых.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Вёска Какорыца Драгічынскага раёна.

ДА ВЕДАМА ЧЛЕНАЎ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

15 мая 2008 г. у 10.00 у зале пасяджэнняў Савета Рэспублікі (вул. Чырвонаармейская, 4) прадоўжыць работу дзесятая сесія Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь трэцяга склікання.

Пераможам жаночы рак

На любыя вашы пытанні гатова адказаць **загадчыца аддзела анкагінекалогіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук Ірына Аляксандраўна КАСЭНКА.** На пытанні, звязаныя з прафілактыкай і лячэннем дабраякасных і злаякасных пухлін малочнай залозы адкажа **загадчык аддзела анкамамалогіі Рэспубліканскага навукова-практычнага цэнтра анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава, доктар медыцынскіх навук, прафесар Леанід Аляксеевіч ПУТЫРСКІ.**

Сваe пытанні, паважаныя чытачкі, вы можаце пакінуць у рэдакцыі газеты па нумары 8 (017) 287 18 29 (Святлана Барысенка) да 17 мая. Адказы спецыялістаў будуць надрукаваны ў «Звяздзе» пасля памянёнай даты.

Ва Ўрадзе

Метал стане «празрыстым»...

Да 1 ліпеня плануецца арганізаваць работу электроннай гандлёвай пляцоўкі для рэалізацыі металапрадукцыі асноўным пастаўшчыкам

Зацверджаная амаль тры гады таму Ўрадам Праграма цэнтралізаваных закупак металапрадукцыі і яе рэалізацыі для патрэб народнай гаспадаркі Беларусі павінна была навесці парадак на аптовым рынку металу за кошт скарачэння колькасці неабгрунтаваных пастаўшчыкоў, доля якіх, між іншым, у аб'ёме імпартуемай металапрадукцыі дасягала 50 працэнтаў. Акрамя таго, дакументам прадугледжвалася знізіць цану на метал не менш як на 10—12 працэнтаў за кошт таго, што набывацца прадукцыя будзе непасрэдна ў яе вытворцаў і больш буйнымі партыямі. Як гэтыя задачы выконваюцца? — аб гэтым і ішла ўчора гаворка на пасяджэнні Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі, якое прайшло пад старшынствам прэм'ер-міністра Сяргея Сідорскага.

Паводле меркавання міністра гандлю Аляксандра Іванкова, у цэлым пастаўленыя Праграмай мэты выконваюцца. Так, за перыяд рэалізацыі Праграмы значна палепшылася структура імпарту металапрадукцыі. Паводле даных міністра, па выніках леташняга года з набытых 2,3 мільёна тон металапрадукцыі 69 працэнтаў было закуплена непасрэдна ў вытворцаў буйнымі партыямі. Пры гэтым аб'ём паставак пасрэднікамі скараціўся больш як у 10 разоў. А самае галоўнае, што пры агульным павышэнні цэнаў на металапрадукцыю на сусветным рынку і ў краінах Садружнасці цэны на беларускім рынку раслі больш марудна: напрыклад, калі ў 2004 годзе на айчынным рынку цэны на розныя віды металапрадукцыі перавышалі расійскія на 11—30 працэнтаў, то ў першым квартале гэтага года яны супастаўныя з расійскімі, а па арматуры значна ніжэйшыя. Як і прадугледжвалася Праграмай, устаноўленая схема закупак металапрадукцыі распаўсюджаная практычна на ўсе віды чорных металаў і вырабаў з іх. Як адзначыў Аляксандр Іванкоў, сёння асноўныя пастаўшчыкі за кошт кансалідацыі заявак цэнтралізавана закупляюць 88 працэнтаў металапрадукцыі непасрэдна ў вытворцаў і рэалізуюць у Беларусі па канкурэнтных цэнах, якія ніжэйшыя за рынкавыя. У якасці прыкладу эканамічнай эфектыўнасці рэалізацыі прынятай Праграмы міністр прывёў работу ААТ «Белметал», якое закупляе металапрадукцыю па цэнах супастаўных з закупачнымі цэнамі МАЗа і МТЗ, а рэалізуе дробнымі партыямі па цэнах, ніжэйшых за рынкавыя, дзякуючы чаму айчынныя спажыўцы толькі летась зэканомілі больш за 14 мільярдаў рублёў.

Разам з тым у сферы абароту металапрадукцыі на тэрыторыі рэспублікі не ўдалося пазбегнуць і парушэнняў, на якіх міністр спыніўся асобна. У прыватнасці, выяўлены факты, калі нават асноўнымі пастаўшчыкамі закупляўся метал з парушэннем устаноўленага Праграмай парадку. Як паказала праверка, летась аб'ём такіх закупак склаў каля 9 тысяч тон, альбо 6,8 працэнта ад агульнага аб'ёму металу, што імпартуецца асноўнымі пастаўшчыкамі. Палова такіх закупак ажыццявіла дзяржаўнае прадпрыемства «Гандлёвы дом «Белрэсурсы», ранейшае кіраўніцтва якога наўмысна скажала інфармацыю. Дарэчы, дырэктар гэтага прадпрыемства за дапушчаныя парушэнні ў кастрычніку мінулага года быў вызвалены ад пасады, а матэрыялы па выяўленых фактах перададзены ў праваахоўныя органы. Усяго ж за дапушчаныя парушэнні ўстаноўленага парадку да адказнасці прыцягнуты 14 кіраўнікоў і адказных асобаў дзяржаўнага аб'яднання «Белрэсурсы» і яго арганізацый, у тым ліку ад займаемых пасад вызвалены два кіраўнікі.

Каб не дапусціць у далейшым «хібаў» з боку асноўных пастаўшчыкоў, паводле слоў Аляксандра Іванкова, прадпрымаецца шэраг дадатковых мераў па больш жорсткім кантролі за іх работай. У прыватнасці, з мая гэтага года асноўным пастаўшчыкам забароненыя закупкі металапрадукцыі ў пасрэдніцкіх арганізацый нават у мінімальнай колькасці. Акрамя таго, у бліжэйшы час закупка металу будзе ажыццяўляцца толькі праз трох асноўных пастаўшчыкоў, сярод якіх дзяржаўнае аб'яднанне «Белрэсурсы» і РУП «Гомельхімгандаль». Адначасова вядзецца работа па арганізацыі з 2009 года цэнтралізаваных закупак металапрадукцыі праз адну юрыдычную асобу — дзяржаўнае аб'яднанне «Белрэсурсы» з далейшай рэалізацыяй праз разгалінаваную сетку баз асноўных пастаўшчыкоў. Да таго ж да 1 ліпеня 2008 года Мінгандаль плануе арганізаваць работу электроннай гандлёвай пляцоўкі для рэалізацыі металапрадукцыі асноўным пастаўшчыкам. Гэта, зазначыў міністр, дазволіць забяспечыць празрыстасць гандлёвых здзелак.

Як лічыць Аляксандр Іванкоў, для таго, каб праграма рэалізавалася больш поўна, разам з забеспячэннем у поўным аб'ёме заявак ад усіх спажыўцоў неабходна прадастаўленне «Белрэсурсам» крэдыту з лімітам запазычанасці да 80 мільёнаў долараў ЗША. «Прадастаўленне такога крэдыту абгрунтаванае, — заўважыў міністр. — Выгадна купляць метал у вытворцаў па перадаплаце, чым з адтэрміноўкай плацяжу».

Ігар ШЧУЧЭНКА.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПАДЗЕЙ

СПЕКУЛЯНТЫ ПЕРАСТАЛІ ЎКЛАДВАЦЦА Ў ЕЎРА

Спекулятыўна настроеныя інвестары ў ЗША ўпершыню са снежня 2005 года паставілі на тое, што долар будзе даражэць у адносінах да еўра, піша The Financial Times.

Такім чынам трэйдары адрэагавалі на слых аб тым, што еўрапейская валюта ў красавіку дасягнула свайго максімуму і больш не будзе павышацца ў адносінах да долара. У мінулым месяцы еўра дасягнула рэкорднай ацэнкі ў 1,6 долара, але ўжо ў пачатку мая апусцілася ніжэй за 1,55 долара.

ЦІМАШЭНКА ЗНОЎ ЗАКРЫЛА РОТ ЮШЧАНКУ

На першым пасля велікодных вакацый пасяджэнні парламента ў аўторак, 13 мая, прэзідэнт Украіны Віктар Ючшанка павінен быў выступіць са штогадовым пасланнем Вярхоўнай Радзе.

Аднак фракцыя Блока Юліі Цімашэнкі да пачатку пасяджэння заблакавала працу парламента. БЮЦ патрабуе занясення ў парадак дня трох антыінфляцыйных законаў, а таксама звальнення кіраўніка Фонду дзяржмаёмасці Валянціны Семянюк. Варта адзначыць, што Юшчанка спрабуе звярнуцца з пасланнем да дэпутатаў яшчэ з лютага. Але з-за нестабільнай сітуацыі ў парламенце зрабіць гэта яму ніяк не ўдаецца.

НА ПОЎНАЧЫ ЛІВАНА — ВАЙНА

У раёне Трыпалі працягваюцца ўзброеныя сутыкненні з выкарыстаннем агнястрэльнай зброі і мінамётаў паміж прыхільнікамі суніцкага ўрада і шыіцкімі апазіцыянерамі з «Хізбалах».

Паводле папярэдніх паведамленняў, на працягу панядзелка там загінуў адзін чалавек, яшчэ чацвёра параненыя. Усяго, паводле інфармацыі ліванскіх спецслужбаў, за апошнія 6 дзён, з моманту пачатку супрацьстаяння, загінулі каля 60 чалавек, параненыя — каля 200. Гэта самая вялікая колькасць ахвяраў з часоў грамадзянскай вайны ў Ліване 1975—1990 гадоў. Шыіцкія баевікі захапілі ўсе мусульманскія раёны Бейрута і некалькі вёсак у гарах. Прэм'ер-міністр Лівана Фуад Сіньёра абвінавáціў шыіцкіх апазіцыянераў у спробе арганізацыі дзяржаўнага перавароту.

ГІГАНЦКІЯ ПАНДЫ Ў КІТАІ НЕ ПАЦЯРПЕЛІ

Прадстаўнікі кітайскага ляснога ўпраўлення заявілі, што 68 гіганцкіх пандаў, якія жывуць у даследчых цэнтрах у правінцыі Сычуань, знаходзяцца ў бяспецы.

Даследчыя цэнтры размешчаныя ў гарадах Чэнду і Яань, якія знаходзяцца ў непасрэднай блізкасці ад эпіцэнтра землетрасення магнітудай 7,8 бала, што адбылося ў панядзелак. Нагадаем, што ў эпіцэнтры было разбуранае каля 80 працэнтаў будынкаў, вялікая колькасць людзей дагэтуль знаходзіцца пад заваламі. Па стане на аўторак, лік загінулых ацэньваецца ў дзесяць тысяч чалавек. Учора ў горадзе Чэнду адбылося паўторнае землетрасенне. Магнітуда штуршкоў, па розных ацэнках, склала ад 5,9 да 6,1 балаў па шкале Рыхтэра.

САМЫ ПРЫГОЖЫ МІНІСТР ІТАЛЬЯНСКАГА ЎРАДА ПАЗІРАВАЛА ТОПЛЕС

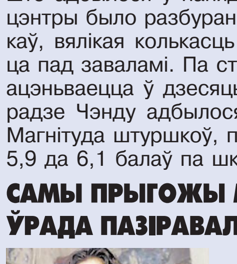

Сёння Палата дэпутатаў італьянскага парламента зацвердзіць склад новага ўрада, у які ўвойдзе 21 міністр, прычым 13 з іх — навічкі. Чатыры міністэрскія партфелі дасталіся прадстаўніцам прыгожай паловы.

Кіраўніком міністэрства па праблемах раўнапраўя прэм'ер Сільвія Берлусконі прызначыў 32-гадовую Мару Карфанья, былую мадэль і тэлевядучую, якая заняла ў 1997 годзе шостае месца ў конкурсе «Міс Італія» і ў свой час пазіравала як топлес, так і ў напаўаголеным выглядзе для календароў і мужчынскіх часопісаў ***(на фота)***. Нямецкі штодзённік Bild абвясціў яе «самым прыгожым міністрам у свеце».

ISSN 1990 - 763X

9 771990 763008 08087>

КУРСЫ ВАЛЮТ

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 14.05.2008 г. (для б/н разлікаў)

1 долар ЗША	2 137,00
1 еўра	3 316,30
1 латвійскі лат	4 753,64
1 літоўскі літ	960,38
1 чэшская крона	133,12
1 польскі злоты	979,65
1 расійскі рубель	90,09
1 украінская грыўня	445,56

Курсы замежных валют для безнаяўных разлікаў

Цэнтрабанк РФ

USD	23,7199
10 UAH	47,8822
1000 BYR	11,0892
EUR	36,8346

Курс у гандлёвых кампаніях (на 13.05.2008 г.)

USD	2135 / 2210

Агенцтва Уладзіміра Граўцова

Падпішыцеся на часопіс «Главный Бухгалтер. ГБ» на 2008 год у рэдакцыі па самай выгаднай цане. Тэлефон рэдакцыі: 209-69-01.

ААТ «Агенцтва Уладзіміра Граўцова» УНП 100024047 Ліцэнзія Мінсувязі № 02140/0172806 выд. 03.05.2004 да 02.05.2009

Раіса БАРАВІКОВА:

«МЫ ЗАЎСЁДЫ БЫЛІ ЛІТАРАТУРНАЙ ШКОЛАЙ»

Часопіс «Маладосць» адзначае сваё 55-годдзе

Для літаратурнага часопіса гады — гэта сапраўды багацце, таму што чым больш ён жыве, тым больш набыткаў трапляе ў скарбонку творчасці, тым больш адкрыццяў і асобаў прадстаўляе. І гэта сапраўды яго маладосць, таму што багата літаратурных скарбаў было створана да яго з'яўлення, а колькі яшчэ будзе... Гэтую пераемнасць пакаленняў у беларускай літаратуры імкнуцца захаваць такія выданні, як часопіс «Маладосць». Зразумелая і ўзнёсласць, з якою гаворыць пра часопіс яго **рэдактар Раіса БАРАВІКОВА:**

— Святочны нумар «Маладосці» выйшаў яшчэ ў красавіку. Наш № 4 за гэты год атрымаўся выключна юбілейны. У ім змешчана вельмі многа ўспамінаў людзей, якія прайшлі праз «Маладосць» і сталі вядомымі творцамі. Ёсць цікавае інтэрв'ю з Міколам Аўрамчыкам, адным з найстарэйшых нашых паэтаў, які працаваў у «Маладосці» з першага дня яе заснавання. У гэтым нумары вельмі багата ілюстрацый, фотаздымкаў. Фотаздымкі з архіва Валянціна Ждановіча, які працаваў у «Маладосці» шмат гадоў, прадставіла дачка майстра. Сярод іх ёсць вельмі рэдкія, напрыклад, апошні здымак Уладзіміра Караткевіча, які быў зроблены ў ліпені 1984 года... Але мы жывём не толькі ўспамінамі, мы працягваем адлюстроўваць сённяшняе літаратурнае жыццё. У святочным нумары чытачу прадстаўляем новы раман Леаніда Дайнекі «Назаві сына Канстанцінам». Гэты пісьменнік таксама шмат гадоў працаваў у «Маладосці» і нам прыемна, што былыя «маладосцеўцы» працягваюць радаваць сваімі творамі.

— Як ацанілі гэтую працу чытачы? І ці знаходзяць водгук новыя праекты, якія, магчыма, не зусім традыцыйныя для часопіса?

— Гэты нумар атрымаўся сапраўды святочным, незвычайным, вельмі цікавым. Гэта адзначылі многія нашы чытачы, прыхільнікі, сябры. Недарма мы атрымалі шмат званкоў, лістоў з падзякамі і віншаваннямі. Мы адчуваем цікавасць да многіх нашых задум і новых праектаў.

Напрыклад, разам з Баранавіцкім універсітэтам мы стварылі «Бібліятэку адной кнігі», дзе кожны беларускі пісьменнік прадстаўлены адной кнігай. Баранавіцкая бібліятэка выдзеліла памяшканне пад яе. Мне здаецца, гэты праект дазваляе паказаць багацце нашай літаратуры ў асобах.

Магчыма, незвычайны для нас, але цікавы праект «Зямля і людзі», дзе мы таксама знаёмім з Беларуссю, толькі ўжо паказваем, якія людзі працуюць дзеля багацця нашай краіны, якія ёсць у нас выдатныя гаспадары. Адна з такіх публікацый была прысвечана вытворчаму аб'яднанню «Астрамечава», якую ўзначальвае Анатоль Скакун, выдатны гаспадар, які цяпер яшчэ з'яўляецца сенатарам. Прадстаўлялі мы камбінат «Зара». У нас трывалыя сувязі з Брэстчынай. Напрыклад, два нумары мы цалкам прысвячалі літаратурнай Берасцейшчыне. Гэты рэгіён багаты на творчыя імёны, мы рады, што маем магчымасць знаёміць з імі.

— Свята «Маладосці» было ў красавіку, але адзначаеце вы яго сёння. Напэўна, да падрыхтоўкі вечарыны ў гонар часопіса вы рыхтаваліся вельмі адказна...

— Сёння ў нас узнёслы настрой найперш з-за таго, што «Маладосць» — вядомае выданне, якое цікавае людзям. Гэтую ўзнёсласць мы адчуваем ужо амаль месяц — насамрэч святочная дата ў нас была 17 красавіка. І менавіта ў наш дзень нараджэння мы атрымалі віншаванне ад Прэзідэнта Беларусі. Іншая справа, што саму ўрачыстасць прыйшлося перанесці з-за шматлікіх святаў, якія адзначаліся ў нашай краіне. Нам здаецца, што свята «Маладосці» павінна быць асаблівым. Гэтую асаблівую атмасферу «Маладосці» мы паспрабуем стварыць на ўрачыстай вечарыне, якая адбудзецца 14 мая. Так, мы да яе рыхтаваліся. Гэта будзе свята слова. Слова мы адчуем і праз музыку, таму што запрошаны многія маладыя барды і ўжо вядомы паэт і спявак Алесь Камоцкі. Нашы госці сумаваць не будуць. Запрошаны многія дзяржаўныя асобы, прадстаўнікі ўніверсітэтаў, з якімі мы сябруем, творчых саюзаў, у прыватнасці з Саюза пісьменнікаў Беларусі. Радуе тое, што наша свята падзяляе літаратурная моладзь — перадусім «Маладосць» існуе менавіта дзеля яе. Наша задача — выхоўваць маладых літаратараў у лепшых традыцыях пісьменства. Шмат пакаленняў беларускіх літаратараў прайшло праз наша выданне. Мы заўсёды былі своеасаблівай літаратурнай школай.

Ларыса ЦІМОШЫК.

РОЗГАЛАС

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ СУТАК

ПА СЕМ КВАТЭР НА БРАТА!

Згодна статыстычных звестак, на пачатак года па дзве кватэры мелі ва ўласнасці 53 тыс. 522 грамадзяніны Беларусі, па тры кватэры — 2 тыс. 74, па чатыры — 127, па пяць — 11, па шэсць — 2 , па сем кватэр — таксама 2 чалавекі.

БЕЛТА.

ПАСАЖЫРЫ, ЗВЕРЦЕ РАСКЛАД

Як паведамілі ў Мінскім аддзяленні Беларускай чыгункі, у сувязі з адменай работ па рамонце моста цераз раку Бярэзіну на ўчастку Асіповічы — Жлобін, 19, 20 і 21 мая адпраўленне і прыбыццё пасажырскіх цягнікоў і беспераcадачных вагонаў будзе ажыццяўляцца згодна з дзеючым раскладам. У гэтай сувязі грамадзянам, якія набылі праязныя дакументы папярэдне да 29 красавіка на дату ад'езду 19, 20 і 21 мая, трэба ўдакладняць час адпраўлення і прыбыцця цягнікоў у даведачным бюро вакзала станцыі Мінск—Пасажырскі па тэлефонах: 1 05, 225 70 00, 225 54 10.

Сяргей РАСОЛЬКА.

«КАСТРЫЧНІЦКАЯ» ЗАКРЫВАЕЦЦА 1 ЧЭРВЕНЯ

Станцыя Мінскага метрапалітэна «Кастрычніцкая» закрываецца 1 чэрвеня гэтага года на рэканструкцыю перасадачнага вузла (на пяць месяцаў). Аб гэтым паведаміў начальнік КУП «Дырэкцыя па будаўніцтву Мінскага метрапалітэна» Васіль Жыбуль.

Закрыюць таксама і перасадку паміж «Купалаўскай» і «Кастрычніцкай». Працаваць будзе толькі станцыя «Купалаўская», — удакладніў субяседнік. Прадугледжваецца дадаткова выдзеліць аўтобусы, якія будуць курсіраваць ад станцыі метро «Плошча Леніна» да станцыі «Плошча Перамогі».

ЗЛОДЗЕЯ ЎЗЯЛІ НА КАЗЫРКУ ЦАРКВЫ

Праваахоўнікамі папярэджана спроба крадзяжу каштоўнага абраза. У Полацку 27-гадовы жыхар пасёлка Баравуха-1, які месяц таму вызваліўся з месцаў пазбаўлення волі, спрабаваў пранікнуць у Дрэўлеправаслаўную паморскую царкву Успення Прасвятой Багародзіцы і авалодаць абразам Прасвятой паморскай Божай Маці. Паводле даных старшага інспектара групы інфармацыі і грамадскіх сувязяў Дэпартамента аховы МУС Аляксандра Герасімава, у царкве спрацавала сігналізацыя і на месца здарэння выбыла група затрымання Полацкага аддзела Дэпартамента аховы. Спатрэбілася ўсяго 2 хвіліны, каб апынуцца ля храма: невядомы якраз у гэты час з казырка будынка спрабаваў улезці ў царкву праз разбіты шклопакет. Прыблізны ацэначны кошт абраза — каля 100 тысяч долараў ЗША.

КОШТ ЗЛОЎЖЫВАННЯ — 52 МЛН?..

Пракуратурай Мінскай вобласці па матэрыялах галоўнага ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю МУС узбуджана крымінальная справа ў дачыненні да адказнай асобы Мінскага абласнога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя. Паводле папярэдняй інфармацыі, падазраецца гэты 44-гадовы сталічны жыхар у тым, што ў лістападзе 2006 года, працуючы на пасадзе начальніка аддзела згаданага камітэта, ён злоўжыў службовым становішчам, у выніку чаго дзяржаве быў нанесены ўрон у памеры 52 млн 600 тыс. рублёў.

Ігар ГРЫШЫН.

З НАЖОМ — НА НЕМАЎЛЯ

У вёсцы Навасёлкі Ляхавіцкага раёна адбылося сапраўднае дзікунства: жанчына падазраецца ў тым, што параніла нажом хлопчыка 2008 года нараджэння. Здарэнне зафіксавана каля а паловы дзевятай раніцы. 34-гадовая жанчына, грамадзянка Расіі, якая мае пасведчанне на права жыхарства ў Беларусі, у сваім доме, як мяркуецца, нанесла раненне брушной поласці малому пляменніку. Падазроная знаходзілася ў стане алкагольнага ап'янення. Немаўля змешчана ў бальніцу, а жанчына затрымана.

Дзмітрый СТАНКОВІЧ.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже здания ателье № 5, об. пл. 155,0 кв.м, расположенное: г. Слуцк, ул. Жукова, д. 21. Площадь зем. участка 0,0595 га. Начальная цена с НДС – 80 000 000 бел. рублей. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 22.02.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. **Аукцион состоится 17.06.2008 г. в 15.00 по адресу: г. Слуцк, ул. Уласовца, 3.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 16.06.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

**Контактный телефон (8017) 224 61 34.
Сайт в Интернете: www.rlt.by.**

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже: здания дома животноводов об. пл.152,3 кв.м, здания коровника об. пл. 852,0 кв.м, расположенных: Логойский р-н, д. Заколюжье. Площадь зем. участка 0,8662 га. Начальная цена снижена на 50 % и составляет — 63 395 500 бел. рублей с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 08.02.2008 г. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. **Аукцион состоится 20.05.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 19.05.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

**Контактный телефон (8017) 224 61 34.
Сайт в Интернете: www.rlt.by.**

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже имущества, расположенного по адресу: Солигорский р-н, г.п. Старобин, ул. Краснознаменная, 87 (пл. зем. уч. 1,3026 га), в том числе площадка с навесом (843 кв.м), гараж типовой (387,4 кв.м), здание пилорамы с лесопильным цехом (258,8 кв.м), здание лесопильного цеха (245,3 кв.м), административного здания (70,8 кв.м), кузница (48 кв.м), сушильная камера (13 кв.м), проходная (8 кв.м), забор железобетонный (484 п.м.), вагон-общежитие (24,8 кв.м), дом-вагон ЗПТ (24,4 кв.м); транспортные средства: грузовые автомобили (ЗИЛ-441510, УАЗ-330301, ГАЗ-5312), полуприцепы (ТЦ-10А, КАЗ 717, ОДАЗ 885, СЗАП 9327, 2ПТС-4, ГКБ 817), легковой автомобиль (ВАЗ-2107), трактор МТЗ-80, погрузчик 4081; деревообрабатывающее оборудование, оргтехника, мебель и др. Начальная цена снижена на 23 % и составляет – 170 000 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 14.03.2008 г. **Аукцион состоится 28.05.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 27.05.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

**Контактные телефоны: (8017) 224 61 34, (80293) 659569.
Сайт в Интернете: www.rlt.by**

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже следующего имущества, находящегося по адресу: г. Молодечно, ул. В. Гастинец, 143: ЛОТ № 2 — трактор МТЗ-50, ЛОТ № 4 — прицеп тракторный самосвальный 2ПТС-4 и ЛОТ № 5 — сушилка СПВ-62. Начальные цены снижены на 20 % и составляют соответственно: 4 566 000, 2 620 000 и 8 376 000 бел. руб. с НДС. Подробное извещение опубликовано в газете «Звязда» от 07.02.2008 г. **Аукцион состоится 27.05.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 321.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 26.05.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, к. 326.

**Контактный телефон (8017) 2246134.
Сайт в Интернете: www.rlt.by**

КУП «Минский областной центр учета недвижимости», УНП 690324015.

Падрабязнасці

ІНДЫВІДУАЛЬНЫ ЛІМІТ

Беларуская мытня ўвяла абмежаванні на ўвоз тавараў для асабістага карыстання

Дрэнная навіна для асобаў, якія займаюцца гэтак званым «чаўночным бізнесам»: імпартуюць дробныя партыі тавараў нібыта для асабістага карыстання, а насамрэч гандлююць імі на рынках.

Як адзначыў падчас сустрэчы з журналістамі намеснік старшыні Дзяржаўнага мытнага камітэта Беларусі Сяргей Барысюк, з 15 мая на шляху памянёнай катэгорыі грамадзян будзе створана заслона. Для тых, хто пастаянна, у мэтах асабістага абагачэння ездзіць у блізкае замежжа, вызначаны ліміт увозу тавараў для асабістага карыстання. Норма ўвозу залежыць ад таго, як часта і з якімі мэтамі грамадзянін будзе перасякаць граніцу. У прыватнасці, калі чалавек ездзіць за мяжу часцей чым 1 раз у тыдзень, то яму дазволена бесперашкодна, а дакладней, без выплаты пошліны, увезці толькі адно найменне тавару для асабістага карыстання. Раз у тыдзень можна заказіць не больш за тры найменні тавараў, раз у месяц — не больш за 5 найменняў, раз у 2 месяцы — не больш за 10 найменняў. Штомесяц і раз у 2 месяцы дазволена імпартаваць для асабістага карыстання па адной адзінцы бытавой тэхнікі і прадметаў доўгатэрміновага карыстання: верхняга адзення, абутку.

Сяргей Барысюк падкрэсліў, што гэтыя нормы датычацца толькі «прафесійных чаўнакоў». На турыстаў, людзей, якія часта ездзяць у службовыя камандзіроўкі ці працуюць за мяжой, памянёны ліміт не распаўсюджваецца. У дачыненні да іх дзейнічае ранейшая норма: 35 кг рэчаў агульным коштам не больш за 1 тысячу еўра. Вылучаць «чаўнака» з агульнай плыні будуць прадстаўнікі мытні, якія нясуць службу непасрэдна на мяжы. Да кожнага перавозчыка тавараў, як падкрэсліў намеснік кіраўніка ДМК, будзе індывідуальны падыход. Трапіць у «чорны спіс чаўнакоў» найперш рызыкуюць часова непрацуючыя. Менавіта такія асобы найчасцей і займаюцца памянёным бізнесам. Таксама падазрэнні мытнікаў будуць выклікаць людзі, якія часта перасякаюць граніцу без важкіх падстаў.

У пунктах мытнага афармлення будзе прымацца і рашэнне аб прызначэнні тавару, гэта значыць, ці падпадае ён пад катэгорыю «для асабістага карыстання». Пры гэтым, напрыклад, будзе брацца пад увагу склад сям'і чалавека, які вязе невялікую партыю рэчаў, наяўнасць дакументаў на груз і, зноў жа, частата паездак за мяжу.

Прадстаўнік ДМК падкрэсліў, што індывідуальны ліміт уведзены дзеля таго, каб спыніць плынь «шэрага імпарту» ў нашу краіну і абараніць айчынныя інтарэсы дзяржавы. Праўда, памер шкоды Сяргей Барысюк не ўдакладніў. «Не будуць называць парадак лічбаў, аднак шкода дзяржаве ад такой дзейнасці даволі вялікая», — заявіў намеснік кіраўніка беларускай мытні. Паводле яго слоў, найчасцей «чаўночным бізнесам» займаюцца жыхары памежных раёнаў, якія часам па некалькі разоў на дзень ездзяць за граніцу. А імпартуюць яны ў нашу краіну звычайныя прадукты харчавання і дробныя тавары паўсядзённага попыту.

Мікола ДЗЯБЁЛА.

Кватэрнае пытанне

Калі ў вас у хаце газ...

На гэта лета мы плануем еўрарамонт: збіраемся памяняць у кватэры вокны, дзверы, сантэхніку, плітку... Заадно хацелася б зрабіць перапланіроўку: павялічыць памер кухні за кошт дзіцячага пакоя (дзеці раз'ехаліся). Аднак суседзі кажуць, што якраз гэта нам не дазволяць, бо дом стары, абсталяваны газавымі плітамі. Ці так гэта?

В. Міранюк, *г. Брэст.*

Па-першае, перапланіроўка жылых памяшканняў у шматкватэрных дамах можа ажыццяўляцца толькі з дазволу мясцовага выканаўчага і распарадчага органа. Па-другое, пры правядзенні такой перапланіроўкі будуць парушаны патрабаванні будаўнічых нормаў. Расшырэнне плошчы кухні, абсталяванай газавай плітой, за кошт жылога пакоя прывядзе да таго, што кухня будзе размяшчацца над і пад жылымі пакоямі ніжняга і верхняга паверхаў, што катэгарычна не дапускаецца. Такое патрабаванне змяшчаецца ў п. 7.16. СНБ 3.02.04-03 «Жылыя будынкі».

Віктар САВІЦКІ.

НА ЗАЎВАГУ АДКАЗАЎ СТРЭЛАМ З ПНЕЎМАТЫЧНАГА ПІСТАЛЕТА

Суботнім надвячоркам 10 мая ў двары аднаго з дамоў у Магілёве мірна гулялі дзеці, за імі расслаблена назіралі дарослыя. Раптам на вялікай хуткасці ў двор уехаў аўтамабіль «Аўдзі А6», які ўдарыўся аб бардзюр і пашкодзіў кола.

Гэта здарэнне напужала малых, і адзін з бацькоў зрабіў заўвагу вадзіцелю: маўляў, небяспечна ездзіць на высокай хуткасці там, дзе гуляюць дзеці. Вадзіцель, у роспачы ад здарэння, адрэагаваў на справядлівыя словы нечакана агрэсіўна. Проста дастаў пнеўматычны пісталет і стрэліў у бок крыўдзіцеля, які быў на дзіцячай пляцоўцы.

Да шчасця, ніхто не пацярпеў. Малады чалавек скокнуў у аўтамабіль і з'ехаў, аднак з пашкоджаным колам яму ўдалося праехаць толькі некалькі соцень метраў ад месца здарэння. Пры замене кола яго і затрымала міліцыя. Выявілася, што 20-гадовы хлопец, які кіраваў аўтамабілем бацькі, быў яшчэ і нецвярозы. Цяпер у дачыненні да яго распачата крымінальная справа па факце асабліва злоснага хуліганства. Вінаўнік сцвярджае, што ён не страляў, а проста хацеў напужаць нядобразычліўца. А вось у сведкаў засталося такое ўражанне, што чалавек не пацярпеў проста цудам. Вядзецца расследаванне.

За мінулыя выхадныя дні ў Магілёўскай вобласці адбыліся аж тры здарэнні, дзе фігуруе пнеўматычная зброя. У Бабруйску пасля сваркі чалавека з раненнем шпіталізавалі, а ў Бялыніцкім раёне, таксама ў ходзе сваркі, быў лёгка паранены жыхар вёскі Цяхцін.

Алена КАЗЛОВА.

Канфліктная сітуацыя

СПАЧАТКУ БУЛЬДОЗЕР — ПОТЫМ СХОД

А чаму не наадварот, задаліся пытаннем тысячы жыхароў дамоў № 4, 6, 10, 30, 36 па вуліцы Максіма Танка ў Мінску і ў пошуку адказу звярнуліся ў розныя інстанцыі, у тым ліку і ў «Звязду». Людзі былі катэгарычна нязгодныя з планамі будаўніцтва побач шматфункцыянальнага бізнес-цэнтра. У сітуацыі разбіраўся наш карэспандэнт.

Унікальныя па параметрах ланцужок жылых дамоў пад адным дахам па вуліцы М. Танка шмат гадоў таму мінчане празвалі «Кітайскай сцяной». Відаць, за яго амаль кіламетровую даўжыню. У свой час тут атрымлівалі кватэры вядомыя людзі: лічаныя перадавікі вытворчасці, а ў асноўным пісьменнікі, артысты, навукоўцы і, зразумела, як бы сёння сказалі, менеджары высокага рангу з партыйнага і савецкага апарату. Карацей, публіка салідная, адукаваная.

Напрыканцы мінулага года па «Кітайскай сцяне» папаўзлі чуткі, што спрытныя дзялкі пад бытам упрыгожвання горада «прабілі» ў Мінгарвыканкаме дазвол падбудаваць на месцы былога сквера нешта такое агромністае, высокае, шырокае і самае галоўнае — мала патрэбнае. А калі іх задума здзейсніцца, то жыццё не будзе ў цяні і шуме гэтых хмарачосаў, а экалагічная абстаноўка рэзка пагоршыцца. А потым, як часта бывае, увогуле палеты распаўсюджваць самыя неверагодныя «каментары» і плёткі. Перспектыва блізкага суседства з велізарнымі гмахамі, адсутнасць праўдзівай інфармацыі палохала людзей. Ім было цяжка ўявіць, што на месцы былога скверыка хутка пачнуць узводзіць гіганцкія вежы да неба. Навошта, каму гэта патрэбна, з якой нагоды, гублялася ў здагадках насельніцтва «Кітайскай сцяны». Між іншым, гэта амаль пяць тысяч чалавек.

А калі ў студзені ў скверы з'явіліся бульдозеры, а на вялікім плакаце выява бізнэс-цэнтра, то абурэнням людзей не было канца: як, чаму за іх спінай? Яны сваё стаўленне да будоўлі выклалі ў пісьме ў Адміністрацыю Прэзідэнта і Мінгарвыканкам, сабралі больш за 200 подпісаў. Маглі і больш, але палічылі, што колькасць падпісантаў тут не мае прынцыповага значэння.

Рэакцыяй на гэтыя звароты стаў сход, які адбыўся 24 сакавіка ў суседняй школе. Але паводле пісьма ў «Звязду», ён не задаволіў людзей. Ім вельмі не спадабалася сама арганізацыя сустрэчы. Яна, на погляд маіх суразмоўцаў, вельмі нагадвала наўмысна зафармалізаванае мерапрыемства дзеля наступнай справаздачы аб прынятых мерах у высокія інстанцыі. Анатоль Гусеў (адзін з аўтараў зваротаў) расказвае пра асобныя характэрныя дэталі таго сходу. Выпадкова ці не, але аб'яву аб месцы, даце і часе «грамадскага абмеркавання праекта бізнэс-цэнтра з удзелам прадстаўнікоў зацікаўленых арганізацый» (цытую па арыгіналу аб'явы) чамусьці ля пад'ездаў зацікаўленых жыхароў вывесілі раніцай, калі большасць людзей ужо былі ў дарозе на працу ці спяшалася на яе, а таму на свежую паперку мала хто звярнуў увагу.

У выніку на сход сабраліся далёка не ўсе ахвотнікі — прыкладна паўсотні. Размова, зноў жа мяркую па словах прадстаўнікоў «Кітайскай сцяны», адбылася на павышаных тонах, нервовай і гарачай. Народ на сход з'явіўся ўпарты і непахісны, са сваімі аргументамі і доказамі супраць. Прадстаўнікам адміністрацыі Цэнтральнага раёна і «зацікаўленых арганізацый «не ўдалося пераканаць прысутных у сваёй праўдзе. Ім чамусьці не паверылі, што суперсучасныя і велічныя сілуэты шматпавярховых вежаў з металу і шкла ўпрыгожаць і ўзбагацяць знешні выгляд цэнтра сталіцы. Наступныя звароты ў нашу газету ўдзельнікаў сходу сведчылі як аб незадаволенасці жыхароў вынікамі размовы, так і нават аб узнікненні падазронасці да мясцовай улады. Маўляў, ці сумленную гульню яна вядзе?

Па тлумачэнні мы звярнуліся ў камітэт архітэктуры і горадабудаўніцтва Мінгарвыканкама. Хацелі атрымаць інфармацыю з першых вуснаў, але звязацца па тэлефоне са старшынёй камітэта Віктарам Нікіціным не атрымалася. У прыёмнай адказалі: то ён не прыйшоў, то пайшоў кудысьці, то ў яго нарада, то ён вельмі заняты і г. д. Патэлефанавалі мы аднаму з падначаленых Нікіціна — начальніку аддзела ўзгаднення праектаў Фёдару Жураўлёву з просьбай прадаставіць па магчымасці поўную і аб'ектыўную інфармацыю аб праекце. Але ён запатрабаваў напісаць пісьмо Нікіціну і толькі пасля яго дазволу, магчыма, будзе дадзена нейкая інфармацыя. Такі парадак у камітэце.

У Мінску штогод праходзяць працэдуру ўзгаднення каля 500 праектаў новых збудаванняў і амаль па кожным жыхары суседніх дамоў пішуць скаргі. Чаму?

Парадак дык парадак. Хоць, скажу шчыра, гэткі спосаб узаемадзеяння з прэсай, у дадзеным выпадку дзяржаўнай, здаўся нам не ў духу сённяшняй дэбюракратызацыі органаў улады. Тым не менш, мы папрасілі Нікіціна пісьмова (калі вусна не атрымліваецца) растлумачыць, чаму і па якіх прычынах месцам будаўніцтва бізнэс-цэнтра выбрана пляцоўка па вул. М. Танка, якая ад гэтага будзе карысць гораду і жыхарам навакольных дамоў. Але пакуль адказу не атрымалі.

Затое ў адрозненне ад чыноўніка камітэта з намі ахвотна падзяліўся інфармацыяй па аб'екце прадстаўнік інвестара (вядомай нафтагазавай кампаніі расійскага паходжання «Ітэра», уласнікам якой з'яўляецца кіпрская ITERA Holding Ltd) — генеральны дырэктар сумеснага таварыства з абмежаванай адказнасцю «Ітэрабелбуд» Павел Падзіла. Ён адразу без аніякіх замшэлых і смешных па сённяшнім часе папярэдніх умоў і бюракратычных «замарочак» (спачатку напішыце, а мы «будзем глядзець»), пагадзіўся на размову. Павел Фёдаравіч не напускаў завесу сакрэтнасці вакол бізнэс-цэнтра, ён у курсе сітуацыі і лічыць, што яе трэба абмяркоўваць з грамадскасцю. Так і сказаў: мы адкрытыя для людзей.

Паводле слоў гендырэктара, пакуль існуе толькі эскізны праект бізнэс-цэнтра. Яго папярэдні кошт — $220 млн. Яшчэ летась у жніўні праект быў ухвалены Саветам пры камітэце архітэктуры і горадабудаўніцтва Мінгарвыканкама, прайшоў амаль усе неабходныя ўзгадненні, у тым ліку і з метрапалітэнам, таксама праверылі грунты на мэтазгоднасць вышыннага будаўніцтва. З гарвыканкамам ужо заключаны адпаведны інвестыцыйны дагавор. Гэта будзе бізнэс-цэнтр класа «А» — вышэйшай катэгорыі, аснову якога складуць дзве вежы: адна вышынёй 217 метраў. Яе 54 паверхі зоймуць офісы, апарт-гатэль і пяцізоркавая гасцініца. У іншай вежы (43 паверхі) таксама знойдуць прытулак офісныя памяшканні, шматузроўневы паркінг на больш чым 1500 аўтамашын. Першыя два-тры паверхі цэнтра зойме гандлёва-забаўляльны комплекс, дзе можна будзе адпачываць як індывідуальна, так і праводзіць масавыя мерапрыемствы. На платформе цэнтра ўзвядуць крытую пешаходную зону, там закладуць газон, пасадзяць кусты і дрэвы. І такім чынам атрымаецца свой міні-сквер замест страчанага. Побач па вул. Ціміразева ўзвядуць элітны жылы 30-павярховы дом на 174 кватэры палепшанай планіроўкі агульнай плошчай 252 тыс. кв.м з падземным паркінгам. Прычым першыя чатыры паверхі будуць аддадзены пад адміністрацыйна-бытавыя службы.

Такая адкрытасць кіраўніка «Ітэрабелбуда», гатоўнасць весці дыялог з грамадскасцю і СМІ, абмяркоўваць спрэчныя пытанні, на мой погляд, лепшая, чым імкненне схавацца ад іх. Бо за прамую і шчырую размову цяжка лічыць сход 24 сакавіка, гаворыць аўтар пісьма да нас Васіль Вільтоўскі. Ён нават прыдумаў тэрмін — «бульдозерная дыпламатыя». Бо спачатку запусцілі бульдозеры на пляцоўку, пасеялі недавер, а затым запрасілі на сход. А што перашкаджала зрабіць наадварот — спачатку прэзентаваць праект «зацікаўленым» жыхарам суседніх дамоў, выкласці сваю пазіцыю, пагутарыць і параіцца з людзьмі, выслухаць іх меркаванні, як гаворыцца, атрымаць зваротную сувязь. Гусеў, Вільтоўскі і многія іншыя «зацікаўленыя» выступаюць за адкрыты, канструктыўны і выніковы дыялог гарадскіх уладаў з насельніцтвам. А яго пакуль няма.

Пра вельмі паказальную дэталь таго сходу паведаміў у пісьме Вільтоўскі ў пацвярджэнне свайго тэзіса аб «адсутнасці ўзаемапаразумення паміж уладай і грамадзянамі па важных аспектах горадабудаўніцтва». Васіль Антонавіч узгадаў, як на сходзе начальнік аддзела Жураўлёў скардзіўся прысутным на тое, што ў Мінску штогод праходзяць працэдуру ўзгаднення каля 500 праектаў новых збудаванняў і амаль па кожным жыхары суседніх дамоў пішуць скаргі. Факт цікавы ў розных адносінах. Няўжо ў Мінску такое цьмянае, несвядомае, эгаістычнае і надзвычай варожае прагрэсу насельніцтва, якое далей свайго носа нічога не хоча бачыць? Няўжо скандалы пасля няўдалай спробы выселіць жыхароў дома адной з цэнтральных вуліц горада — імя К. Маркса, канфлікты вакол будаўніцтва аўтазаправак каля жылых дамоў ці са зносам вялікай аўтастаянкі пад будаўніцтва жылых дамоў непадалёк ад праспекта газеты «Праўда» ўзнікаюць выключна па віне мінчан?

А ўважліва паслухаць людзей заўсёды карысна. Мне, напрыклад, здаецца слушнай аргументацыя прафесара, доктара навук Гусева. Да заходняй моды на хмарачосы ён ставіцца скептычна. У свой час Анатоль Дзмітрыевіч працаваў па квоце Беларусі ў сакратарыяце ААН у Нью-Йорку, за час дыпламатычнай кар'еры наведаў шмат іншых вялікіх гарадоў свету. І на свае вочы бачыў, што ўсюды месца пад узвядзенне хмарачосаў выбіралася з вялікай дакладнасцю. У Нью-Йорку, які ён няблага ведае, велізарныя гмахі пабудаваны пераважна толькі на востраве Манхэтан, які з'яўляецца суцэльнай каменнай плітой. А вось на месцы сквера некалі была балоцістая глеба, а пад «Кітайскай сцяной», кажуць, залягаюць плывуны. Чаму ж тады прасядае фундамент гэтага дома, а ў кватэрах па сценах узнікаюць трэшчыны? А хто будзе будаваць цэнтр, ці знойдуцца ў краіне спецыялісты адпаведнай кваліфікацыі? Дарэчы, па словах таго ж П. Падзілы, узніклі цяжкасці з выбарам падрадных арганізацый. Акрамя гэтага, трэба будзе зрабіць макет цэнтра ў маштабе 1:10 і «прадуць» яго ў аэрадынамічнай трубе. А іх у Расіі толькі дзве, яшчэ ёсць у Германіі, Канадзе. Давядзецца некуды везці макет.

Хмарачосы ў мінскім небе — з'ява пакуль унікальная. Спрэчкі на тэму іх мэтазгоднасці і месца пабудовы аб'ектыўныя і зразумелыя. З аднаго боку, чаму б на свабодным месцы не ўзвесці што-небудзь гэткае прыгожае і сучаснае, арыгінальнае, напрыклад, той жа бізнэс-цэнтр па вуліцы М. Танка. Каб і карысць гораду была, і радавала вока мінчан і гасцей сталіцы. Але з іншага боку, пачатак рэалізацыі першага ў гісторыі краіны такога вялікага і незвычайнага камерцыйнага праекта, натуральна, выклікаў пытанні ў тысяч людзей, асабліва тых, хто жыве побач. Ім, як зазначае А. Гусеў, вельмі цікава ведаць, у чым заключаецца аб'ектыўная неабходнасць узводзіць комплекс хмарачосаў у самым цэнтры трох інтэнсіўных транспартных магістраляў і ў густанаселеным месцы, якія гарантыі бяспекі?

Я далёкі ад намеру вучыць гарадскія ўлады, як ім, што і дзе будаваць, але як жыхар Мінска маю права выказаць свой пункт погляду на архітэктурныя пераўтварэнні сталіцы. Узвядзенне бізнэс-цэнтра мне не здаецца да канца ўзважаным рашэннем. Можа спачатку лепш было б паглядзець, як будзе рэалізоўвацца беспрэцэдэнтны для Беларусі і ўжо разрэкламаваны «Ітэрай» праект па ўзвядзенні на месцы аэрапорта Мінск-1 дзелавога цэнтра сталіцы? Па даных маскоўскіх крыніц, ён будзе ў некалькі разоў большым за аналагічны «Масква-сіці». Дай Бог паспяхова справіцца з такім каласальным аб'ёмам работ. Акрамя гэтага, нешта я не чуў супярэчанняў наконт «Мінск-сіці».

Леанід ЛАХМАНЕНКА.

Абзац

■ **11 — 12 мая — Сусветны дзень пералётных птушак. Ён упершыню пачаў адзначацца два гады таму. Менавіта ў сярэдзіне мая ў Еўропе назіраецца пік міграцыі пералётных птушак.**

■ Па выніках інвентарызацыі музейных фондаў, якую ўпершыню ў Беларусі правялі летась, музеі недалічыліся 2743 адзінкі захоўвання, сказаў учора на сустрэчы з журналістамі намеснік міністра культуры краіны Віктар Кураш. Гэта зусім нямнога, падкрэсліў ён. З іх 345 адзінак утрымліваюць каштоўныя металы, у асноўным гэта ўзнагароды перыяду апошняй вайны, страчаныя яшчэ ў 80-я гады. Не выключана, што інвентарызацыя фондаў стане штогадовай. Зараз музейны фонд краіны налічвае 2 млн 857 тыс. 700 адзінак захоўвання.

■ **Сумесны пілотны праект па генеалагічным турызме ў Гомельскай вобласці маюць намер ажыццявіць Маскоўскі інстытут сацыяльнай памяці і кафедра маркетынгу Гомельскага дзяржаўнага тэхнічнага ўніверсітэта імя П. Сухога. Сутнасць праекта — арганізацыя пастаянна дзеючых турыстычных маршрутаў па месцах родавай памяці. Першы тур «Масква—Гомель—Ветка—Рагачоў—Масква» плануецца правесці ў канцы мая — пачатку чэрвеня для ўраджэнцаў Веткаўскага і Рагачоўскага раёнаў, якія жывуць у Маскве.**

■ Пецярбургскія бізнэсмены прапанавалі арыгінальны спосаб разгрузкі гістарычнага цэнтра горада ад аўтамабільнага транспарту. Яны могуць ездзіць у метро. Для гэтага прадпрымальнікі гатовыя аплаціць выраб і закупку вагонаў павышанай камфортнасці, якія чапляліся б да кожнага саставу падземкі, і плаціць за праезд ад 100 да 150 еўра ў месяц. Праезд для пенсіянераў і інвалідаў яны прапануюць зрабіць бясплатным за кошт прыбыткаў ад сваіх спецвагонаў. Такія вагоны будуць адрозніваца больш зручнымі крэсламі і наяўнасцю міні-бараў, дзе дзелавы чалавек мог бы паснедаць. Прадпрымальнікі не толькі агучылі ідэю, але і распрацавалі інвестыцыйны праект для яе ажыццяўлення. Аднак метрапалітэн пакуль не гатовы ажыццявіць ідэю — няма дастойных эскалатараў для багатых кліентаў.

■ **Самая незвычайная ў свеце сістэма ацяплення знаходзіцца ў Шведскім гатэлі Wapno. Заснаваная яна на самым звычайным малацэ. Малаком гатэль забяспечваюць 1100 кароў з фермы, што знаходзіцца непадалёк. Пры гэтым малако застаецца свежым, бо, аддаючы сваю энергію, яно ахалоджваецца, і ў любы момант можна дазволіць сабе смачны малочны кактэйль.**

■ Сто трэцяя ўнучка нарадзілася ў майскія святы ў сям'і Аляксея Шапавала, 73-гадовага жыхара Навакузнецка. Дзяўчынка стала 15-м па ліку дзіцем у сям'і шостага сына. У дзядулі Шапавала 117 нашчадкаў — 13 дзяцей, 103 унукі і адзін праўнук. Першы сын у яго нарадзіўся амаль паўвека таму, затым на свет з'явіліся яшчэ 10 сыноў і 2 дачкі. Пры гэтым у дзядулі-рэкардсмена 51 унучка і 52 унукі. Часцей за ўсё ўнукі нараджаліся вясной і восенню.

■ **У Японіі распрацоўваецца сістэма, якая дазволіць аўтаматам, што гандлююць цыгарэтамі, правяраць узрост пакупніка па зморшчынах. У гэтай краіне забаронена прадаваць тытунёвыя вырабы людзям, якім няма 20 гадоў, і некаторыя юныя курыльшчыкі прызвычаіліся набываць цыгарэты ў гандлёвых аўтаматах, і гэта турбуе ўрад. Таму з ліпеня аўтаматы будуць абсталяваныя лічбавымі камерамі і сістэмай, якая параўноўвае асаблівасці твару чалавека (прыметы старэння скуры, лік зморшчынак вакол вачэй і інш.) з базай даных, дзе захоўваюцца аналагічныя характарыстыкі больш за 100 тыс. чалавек. Як сцвярджаюць распрацоўшчыкі, сістэма працуе беспамылкова ў 90 працэнтах выпадкаў. Астатніх папросяць ўставіць у аўтамат вадзіцельскія правы або іншае пасведчанне асобы.**

■ Універсітэт у Калгары неахвотна прыняў ад студэнта чацвёртага курса аплату за навучанне ў памеры 1037 долараў манетамі вартасцю 5 і 10 цэнтаў агульнай вагой больш за 100 кг, якія ён прывёз на цялежцы. Па словах самога студэнта, які вучыцца на факультэце паліталогіі, такім чынам ён выказаў пратэст супраць адмены магчымасці аплаты навучання з дапамогай крэдытных картак. Такое правіла ўводзіцца ва ўніверсітэце з сёлетняга ліпеня.

Поўны абзац

■ **Вадзіцель у Аўстраліі быў аштрафаваны на 750 аўстралійскіх долараў (каля 710 долараў ЗША) за тое, што замест дзіцяці, якое знаходзілася ў машыне, прышпіліў рамянём бяспекі скрынку піва. Дзіця сядзела пасярод салона на падлозе, а скрыня з півам была замацаваная на заднім сядзенні з дапамогай рамянёў бяспекі. «Упершыню на маёй памяці піва стала важнейшым за дзіця», адзначыў паліцэйскі. Дарэчы, не так даўно ў Амерыцы быў зарэгістраваны падобны выпадак, калі паліцэйскі спыніў жанчыну, якая праехала на чырвонае святло. У салоне сядзела непрышпіленае дзіця ўзростам 1,5 года, а на пярэднім сядзенні стаяла скрынка піва, перавязаная рамянём бяспекі.**

Паводле паведамленняў карэспандэнтаў «Звязды» і інфармагенцтваў.

У ШКОЛЕ ГЭТАМУ НЕ ВУЧЫЛІ

Жыхарка Бярозы заявіла ў міліцыю, што ў яе нехта ўкраў залаты бранзалет і больш за мільён рублёў. Следства паказала, што ў ролі злодзея аказалася вучаніца сярэдняй школы. А ў в. Клетная Пінскага раёна невядомы ўкраў паўмільёна прыхаваных рублёў. Аператыўнікі ўстанавілі, што ў хаце пабываў вучань мясцовай школы.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

В публикации извещения о проведении торгов на открытом аукционе по продаже объектов коммунальной собственности г. Минска (газета «Звязда» № 86 от 13.05.2008 г.) в конце пункта 3.1 следует читать: **лоты 3—8.**

Логойский райисполком
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже предприятия как имущественный комплекс принадлежащее на праве хозяйственного ведения районному унитарному предприятию по оказанию услуг Логойское охотничье-рыболовное хозяйство «Маковза» (далее объект), расположенное на земельном участке с кадастровым номером 623287600007000001. Перечень имущества, входящего в имущественный комплекс, в приложении к условиям проведения аукциона. В состав предприятия включены долги (обязательства). Начальная цена объекта – 900 000 000 белорусских рублей. Имущественный комплекс продается с условиями, что на его базе будет создана современная база отдыха. Общий объем инвестиций, привлекаемых победителем аукциона под создание базы отдыха, должен составлять не менее 2,5 млрд белорусских рублей в течение 2-х лет со дня проведения аукциона. Должно быть создано до 20 рабочих мест. Задаток 5 % от начальной цены перечисляется на р/с № 3602619000001, филиал № 611 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Логойск, код 518, УНП 600239214, код платежа в бюджет 9312, «финансовый отдел Логойского райисполкома». Договор купли-продажи подписывается в течение 10 дней после проведения аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения (выдаются каждому участнику). **Аукцион состоится 17 июня 2008 года в 12.00 по адресу: г. Логойск, ул.Советская, 15, каб. 15.** Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 16 июня 2008 года до 17.00 по адресу: г. Логойск, ул. Советская, 15, каб. 7.

Контактный телефон (8 01774) 55 839.

Палеміка

ТЭСЦІРАВАННЮ — ТАК, КАРУПЦЫІ — НЕ

Прачытаўшы артыкул «Уступны экзамен, тэсціраванне: што мы атрымліваем і што губляем», апублікаваны 8 мая ў газеце «Звязда», мы вырашылі ўступіць у палеміку з яе аўтарамі — вядомымі вучонымі-педагогамі вышэйшай школы, паколькі памылковыя палажэнні і няправільная аргументацыя, якія ўтрымліваюцца ў артыкуле, могуць дэзарыентаваць грамадскую думку. Пастараемся абгрунтаваць нашу пазіцыю.

1. Аўтары сцвярджаюць, што цэнтралізаванае тэсціраванне (далей — ЦТ) не выключыла паступленне ў ВНУ «па блату». Іх аргументацыя такая: а) магчыма падробка ўжо запоўненых бланкаў; б) улік сярэдняга бала школьнага атэстата захоўвае няроўныя ўмовы паступлення ў ВНУ.

Сапраўды, тэарэтычна нельга выключаць падробку бланкаў або іх падмену. Аднак супраць гэтых злоўжыванняў заўсёды можна знайсці простыя спосабы барацьбы: напрыклад, прадугледзець элементы абароны на бланках, стварыць групы незалежных назіральнікаў за іх апрацоўкай і г.д. Не будзем жа мы адмаўляцца ад вытворчасці лекавых прэпаратаў толькі па той прычыне, што дзесьці могуць наладзіць вытворчасць недабраякасных падробак. Што ж датычыцца шкоднасці ўліку сярэдняга бала атэстата пры паступленні ў ВНУ, то ў гэтым пытанні з думкай аўтараў артыкула нельга не пагадзіцца. Толькі ўзнікае рытарычнае пытанне, а прычым тут ЦТ? Больш за тое, пасаж, які ўтрымліваецца ў артыкуле, пра школьніка з нізкім сярэднім балам атэстата і высокім балам на ЦТ, «які пасля стаў паспяховым студэнтам прэстыжнага медыцынскага ўніверсітэта», якраз і даказвае адпаведнасць ацэнак ЦТ узроўню ведаў абітурыента — з аднаго боку, і поўную прафанацыю сярэдняга бала школьнага атэстата — з другога.

Цалкам згодныя, што карупцыя перамясцілася з ВНУ ў школы, але гэта зусім не азначае, што яе трэба вярнуць назад, у «альма-матэр». Больш эфектыўным будзе выкараніць апошнія яе фарпосты, выключыўшы сярэдні бал атэстата з уступных кампаній.

2. Аўтары ўзгадваюць пра «людзей-тугадумаў, не здольных па прычыне сваіх псіхалагічных асаблівасцяў» адэкватна рэагаваць на вялікую колькасць заданняў (сёлета ў тэстах па матэматыцы прапаноўваецца 30 задач).

На наш погляд, кожнае дзіця (і нават дарослы) адчувае пэўны стрэс пры любой форме кантролю ведаў і незалежна ад колькасці заданняў. Калі прытрымлівацца логікі аўтараў, то трэба адмяніць усе віды ўступных іспытаў, каб захаваць «роўныя» магчымасці для ўсіх грамадзян Рэспублікі Беларусь. Але ў ВНУ экзамены праводзяцца кожныя паўгода, не лічачы перманентных калёквіумаў, залікаў і кантрольных работ, і ні для каго камфортныя ўмовы спецыяльна не ствараюцца... На наш погляд, ЦТ тым і адрозніваецца ў лепшы бок ад прыёмных экзаменаў, што абітурыент пазбаўлены «шчасця» непасрэдна кантактаваць з экзаменатарамі, многія з якіх, як паказаў вопыт мінулага, куды хутчэй могуць увагнаць у шокавы стан учарашняга школьніка, чым бясскрыўдны і нямы бланк з заданнямі.

3. Аўтары сцвярджаюць, што арыентацыя школы і вучняў на тэсціраванне дыктуе новыя (чытай, выпусташаныя) падыходы ў вывучэнні матэматыкі: школьнікаў не вучаць рашаць задачы на доказы, даказваць геаметрычныя тэарэмы, фармуляваць свае думкі, абгрунтоўваць вынікі вылічэнняў і г.д.

Па-першае, як пацвярджаюць самі аўтары, «барацьба з доказамі пачалася яшчэ да ўвядзення ЦТ». Па-другое, многія школьнікі, акрамя ўсяго пералічанага вышэй, не ўмеюць складаць дробы, прыводзіць да агульнага назоўніка, раскрываць дужкі, пераносіць выражэнні з левай часткі ў правую, і наадварот. І што ж, зноў вінавата ЦТ, або прычына хаваецца ўсё-такі ў іншым? Па-трэцяе, для вяртання ў школу «доказаў» не абавязкова адмяняць ЦТ — дастаткова дакладна сфармуляваць у новым адукацыйным стандарце па матэматыцы ўменні і веды, звязаныя з доказамі, і строга кантраляваць выкананне гэтага стандарту, у тым ліку і на выпускных экзаменах.

4. Аўтары дэкларуюць: «ЦТ дае магчымасць атрымаць вышэйшую адукацыю тым, хто не мае мінімальных ведаў». Пры гэтым іх аргументацыя вельмі эклектычна: а) «магчымасць угадаць нейкую колькасць адказаў на ЦТ»; б) наяўнасць вялікай колькасці недзяржаўных ВНУ, дзе «вышэйшая адукацыя, як правіла, не атрымліваецца за кошт працы, а як бы купляецца ў растэрміноўку...».

Тут аўтары ўхітраюцца замяніць прычыну вынікам. Звесці да мінімуму працэнт угаданых адказаў можна праз удасканаленне заданняў для ЦТ: нарошчванне варыянтаў адказаў, іх шматварыянтнасць і г.д. Акрамя таго, статыстычна можна загадзя разлічыць працэнт тэстаў, выкананых «наўгад», і адсячы іх, рэгулюючы мінімальную колькасць балаў, за якую выстаўляецца станоўчая адзнака. Што ж датычыцца дзейнасці недзяржаўных ВНУ, то гэта пытанне наогул знаходзіцца па-за кампетэнцыяй аўтараў артыкула. Пры Міністэрстве адукацыі Рэспублікі Беларусь маецца дэпартамент кантролю якасці адукацыі, які праводзіць планавую атэстацыю і акрэдытацыю вышэйшых навучальных устаноў. І менавіта ён адказны перад грамадзянамі Рэспублікі Беларусь за якасць ведаў і ўзровень спецыялістаў, якія выпускаюцца недзяржаўнымі ВНУ. І ЦТ не мае да гэтага ніякіх адносінаў. Больш за тое, з гэтага года ва ўсіх недзяржаўных ВНУ забаронена праводзіць унутраныя экзамены, якія замянялі ў мінулыя гады ЦТ. Тым самым закрыты «пралаз» для паступлення ў ВНУ абітурыентаў, якія ўмудраліся атрымліваць нездавальняючыя адзнакі на ЦТ (у мінулыя гады ў некаторыя з недзяржаўных ВНУ паступалі нават тыя школьнікі, якія атрымлівалі не больш за 4 (са 100) балаў на ЦТ).

5. Моцнае абурэнне аўтараў артыкула выклікае пазбаўленне БДУ асаблівага статусу ва ўступнай кампаніі гэтага года. У прыватнасці, з гэтага года пры паступленні на механіка-матэматычны факультэт ужо не будзе праводзіцца ўнутраны экзамен і не будуць улічвацца вынікі традыцыйнай факультэцкай алімпіяды па матэматыцы. Аднак аўтары чамусьці сціпла маўчаць аб тым, што летась па выніках унутранага экзамену на мехмат залічваліся ўсе студэнты, якія рашылі хоць бы адну (!) з прапанаваных задач. Дарэчы, на ЦТ для атрымання станоўчай адзнакі рашэння адной задачы зусім недастаткова. У той жа час, наяўнасць такога экзамену адпудзіла многіх абітурыентаў, якія паспяхова прайшлі тэсціраванне і разважаюць прагматычна, зарыентаваўшы іх на родпасныя спецыяльнасці іншых ВНУ.

Што ж датычыцца алімпіяд па матэматыцы, то праводзіць іх трэба, стымулюючы інтарэс да творчасці. І адсутнасць тут чыста меркантыльнага фактару, якім з'яўляецца паступленне ў ВНУ, якраз і дапаможа выявіць людзей, якія ідуць у гэту прафесію па прызванні. Дарэчы, адзін з нас у 70-х гадах быў пераможцам матэматычных алімпіяд усесаюзнага і міжнароднага значэння і не меў пры гэтым ніякіх прывілей пры паступленні. Тым не менш, у свой час паспяхова паступіў на мехмат БДУ (калі конкурс там даходзіў да 4 чалавек на месца), з адзнакай яго закончыў, пасля абараніў кандыдацкую і доктарскую дысертацыі па матэматыцы.

6. І нарэшце, аўтары шкадуюць, што «падае ўзровень паступаючых на мехмат БДУ», і «праз 5—8 гадоў узровень студэнтаў БДУ зраўняецца з узроўнем студэнтаў абласных ВНУ». З гэтым цяжка не пагадзіцца. Але цяжка таксама ўбачыць тут «інтрыгі» ЦТ або новых правілаў прыёму ў ВНУ. Прэстыж фізіка-матэматычных спецыяльнасцяў педагагічных ВНУ ў цэлым і БДУ, у прыватнасці, падае з-за прэстыжу выкладчыцкай працы, які коціцца ўніз, нізкіх зарплат настаўнікаў і маладых спецыялістаў адпаведнага профілю. Але гэта ўжо тэма для іншай палемікі.

Аркадзь ЧАРНЯК,
доктар фізіка-матэматычных навук, лаўрэат прэміі Акадэміі навук БССР, прафесар кафедры матэматыкі БДПУ імя М. Танка.
Жана ЧАРНЯК,
кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт кафедры вышэйшай матэматыкі БДУІР.

АЎТЭНТЫЧНЫЯ БАБУЛЬКІ І СУЧАСНЫЯ «ТАЎКАЧЫКІ»

Беларускія этнаграфічныя калектывы, польскія і ўкраінскія музыкі, адраджэнне паўзабытых абрадаў — усё гэта абяцаецца на IV Міжнародным фестывалі сучаснага фальклору «Таўкачыкі на Юр'я», які праходзіць 14—15 мая ў Мінску.

Арганізатарамі выступілі Польскі інстытут у Мінску і творчая лабараторыя Юрыя («Франца») Выдронка, а вось ва ўдзельніках — прадстаўнікі самых розных плыняў. Тут і ўжо згаданыя «аўтэнтычныя бабулькі» з Гомельскай вобласці (спявачкі з Веткаўскага і Жыткавіцкага раёнаў), і дзіцячы этнаграфічны калектыў сталічнай СШ № 3, і майстры смыкавай музыкі з капэлы Алеся Лася, і ансамбль этнічнага сюрэалізму «Нагуаль», і польская «Транскапела» ды ўкраінскія «Карпацяны». Усе са сваім адметным каларытам, але аб'яднаныя схільнасцю да «каранёвай» музыкі, захаваннем традыцый нашых продкаў.

Што адметна, перш чым прыйсці на сцэну сталічнага Палаца культуры ветэранаў, праект прайшоў «палявыя выпрабаванні». Сёлета на Радаўніцу ў некалькіх вёсках — Чэрнічы, Дзякавічы, Хільчыцы, Пагост, Семурадцы — быў рэканструяваны старажытны абрад Юр'я: першы выган кароў на пашу, абарона жывёлін ад злых духаў і чараў, «адмыканне» прабуджанай зямлі, каб яна набірала моц і ўрадлівасць.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

КУП «Минский областной центр учета недвижимости»
ПРОВОДИТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже обращенного в доход государства здания свинарника № 2 общей пл. 539,5 кв.м, расположенного по адресу: Пуховичский район, д. Габриелевка. Начальная цена – 67 119 000 рублей. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на р/с 3012020200010, Октябрьское отделение ОАО «БПС-Банк», г. Минск, МФО 153001357, УНП 690324015, КУП «Минский областной центр учета недвижимости». Объект продается без условий. Переход прав на земельный участок будет осуществлен по решению райисполкома. Оплата за объект должна быть произведена в течение 2 (двух) месяцев и 25 (двадцати пяти) дней со дня подписания протокола о результатах аукциона. Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения. **Аукцион состоится 17.06.2008 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 321.** Заявление на участие и необходимые документы принимаются по 16.06.2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, ком. 326.

Контактный телефон (8 017) 224 61 34.
Наш сайт в Интернете: www.rlt.by.

УНП 690324015

Усміхнёмся!

— Учора еў суп з чарапахі.
— І як?
— З талеркі зручней.

☺

Матч Францыя—Расія.
Каментатар:
— Няма каму, няма каму даць пас! Зідан закрыты, Анры закрыты... Вопытны ігрок расійскай зборнай Анопка зачыніў іх усіх у распранальні!

☺

— А як жа ты зразумеў, што гэты мядзведзь — людаед?
— Па вачах. Позірк такі ж, як і ў жонкі...

☺

Самая непадкупная чарга — у туалет.

☺

— Ты чаго ўчора па тэлефоне цэлую гадзіну мацюкаўся? Лаяўся з кімсьці?
— Ды не, сябра з днём нараджэння віншаваў!

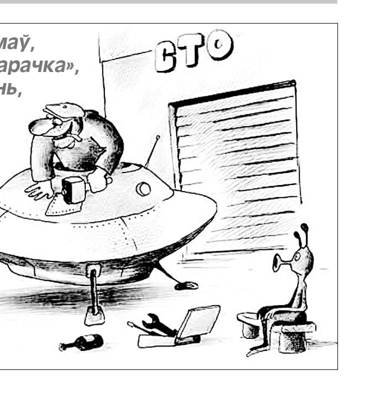

МЕСТНОЕ САМОУПРАВЛЕНИЕ

ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

14 мая 2008 г.
№ 18 (121)

«МС» ВЫСТУПИЛА. ЧТО СДЕЛАНО?

ПОРЯДОК НАВЕДЕН. ЗАДОЛЖЕННОСТИ ОСТАЛИСЬ...

В № 13 «Местного самоуправления» под рубрикой «Форс-мажор» была опубликована статья «Плацяжы разладу», где речь шла о последствиях ремонта теплотрассы, который еще прошлой осенью проводил Могилевский «Жилкомхоз» по улице Центральной в д. Новое Пашково Могилевского района. Редакция получила ответ на статью, подписанный заместителем председателя Могилевского райисполкома Н.А. Фоминым.

«Могилевский райисполком рассмотрел статью «Плацяжы разладу», опубликованную 02.04.2008 г. (автор Илона Иванова) и сообщает о том, что Могилевским УКП «Жилкомхоз» в октябре—ноябре 2007 г. при прокладке новой теплотрассы, проходящей по внутренней территории домов № 1, 3, 5 по ул. Центральная в д. Новое Пашково Могилевского района, была раскопана придомовая территория возле д. № 5, где проживает Инна Борейко. До начала проведения работ она была предупреждена, что мероприятия по наведению порядка будут производиться силами работников предприятия. С этой целью был привезен грунт, изготовлен забор, был заказан цементный раствор для ремонта отмостки. Однако по объективным причинам (неблагоприятные погодные условия) завершить работы в срок не представилось возможным. Наведение порядка на придомовой территории стояло на контроле. В настоящее время произведена планировка территории, забор восстановлен, отремонтирована отмостка вышеназванных домов.

К дисциплинарной ответственности лица, виновные в несвоевременном принятии мер по наведению порядка возле дома Борейко И., не привлекались, т.к. начальник теплового отдела Мороз В.А. и начальник участка Парунов Э.Г. с работы уволены.

Начальникам и мастерам структурных подразделений Могилевского УКП «Жилкомхоз» указано на необходимость вежливого и тактичного обращения с гражданами, недопущение бездушного отношения к людским нуждам. По каждому случаю формализма, бестактного обращения, грубости, волокиты будут проводиться проверки, и в случае подтверждения таких фактов к виновным лицам будут применены самые строгие меры дисциплинарного воздействия.

В соответствии с Жилищным кодексом РБ обязанности по ремонту внутри квартиры возложены на квартиросъемщиков.

Факт о том, что по ул. Хроменкова есть дом, где сгнили трубы, подающие воду на второй этаж (поэтому люди не пользуются водой и канализацией, а носят воду ведрами с первого этажа), не соответствует действительности. В ходе проверки установлено, что по ул. Хроменкова, д. 19, кв. 8 проживает семья Скляровых, имеющих задолженность перед жилищно-коммунальным предприятием за оказанные коммунальные услуги в сумме более 3 млн рублей, в связи с чем оказание коммунальных услуг этим квартиросъемщикам приостановлено. Поэтому Скляровым приходиться брать воду на первом этаже, если соседи разрешат. Других фактов в ходе проверки не установлено.

В д. Новое Пашково имеются жилые дома, где отопление производится автономно. Случаи отключения от центрального отопления происходили из-за высокой стоимости. В настоящее время часть этих жильцов обратилась в Могилевский УКП «Жилкомхоз» с просьбой подключить их дома к центральному отоплению. Вместе с тем следует отметить, что случаи нарушения температурного графика и графика подачи горячей воды действительно имели место. По этим фактам произведены перерасчеты, что отражено в квитанции об оплате.

Подбор, расстановка и обучение кадрового состава в Могилевском УКП «Жилкомхоз» всегда находятся на особом контроле. Действительно, за последние 4 года было уволено с работы 3 начальника участка. (Увольнения происходили по чисто субъективным причинам.)

Для сведения сообщаем, что по состоянию на 01.04.2008 года задолженность жителей д. Новое Пашково по коммунальным услугам перед Могилевским УКП «Жилкомхоз» составляет около 26 млн рублей, в том числе Борейка И. — 113 тыс. рублей».

НЕ БЫЛО Б БЯДЫ, КАЛІ Б НЕ ЯКАСЦЬ ВАДЫ

Бюджэт Бяларуцкага сельвыканкама Лагойскага раёна фарміруецца за кошт паступленняў з васьмі крыніц (у тым ліку зямельнага падатку, падатку на нерухомасць з фізічных асобаў, дзяржпошліны). Аднак асноўны даход сельвыканкам атрымлівае ад прыватызацыі зямлі і продажу ўчасткаў праз аўкцыёны.

Трохбаковы дагавор

— Многія грамадзяне, якія калісьці атрымалі ўчасткі ў пажыццёва-спадчыннае ўладанне, сёння актыўна афармляюць іх у прыватную ўласнасць, — тлумачыць старшыня Бяларуцкага сельскага Савета дэпутатаў Таіса Лявончык. — Для гэтага яны павінны выплаціць сельвыканкаму суму ў памеры кадастравага кошту зямлі. Напрыклад, за 15 сотак, размешчаных на тэрыторыі сельсавета, трэба выкласці каля 2 млн рублёў. Для нас гэта вялікія грошы.

Што датычыцца продажу зямлі, пакуль у Бяларуцкім сельсавеце прайшоў толькі адзін аўкцыён — у лістападзе мінулага года. Выстаўляліся 6 участкаў у вёсцы Мачаны. Прырода там — цуд ды і толькі (возера Вяча, лес). Створана першасная інфраструктура, ёсць электрычнасць, падводзіцца газ.

— Зараз працуем над бурэннем дзвюх свідравін, — працягвае старшыня. — Гэта раён новай катэджнай забудовы ў межах населенага пункта. Там павінны быць свае свідравіны.

Паводле слоў Таісы Лявончык, ахвотнікі набыць памянёныя ўчасткі знайшліся хутка: удзел у лістападаўскім аўкцыёне ўзялі 23 чалавекі. Крок лота складаў 500 тысяч рублёў, аднак ён у большасці выпадкаў не вытрымліваўся: удзельнікі набаўлялі цану адразу па два-тры крокі. Прыбытак сельвыканкам атрымаў відавочны. Так, самы вялікі ўчастак — 14 «сотак», выстаўлены на аўкцыён па цане 5,5 млн рублёў, у выніку быў прададзены за 40 млн. Агульная сума прыбытку ад 6 участкаў склала 185 млн рублёў.

Падрыхтоўка да аўкцыёну патрабуе пэўных затрат. У прыватнасці — на афармленне адпаведнай дакументацыі на кожны ўчастак. У сельвыканкаме грошай на гэтыя мэты не было. Там пайшлі па іншым шляху: заключылі трохбаковы дагавор пераводу пазыкі з праектнай арганізацыяй. Яна рыхтавала патрэбныя дакументы, а расходы потым аплачваў пераможца аўкцыёна. Са свайго бюджэту сельвыканкаму давялося патраціць толькі 700 тысяч рублёў — на рэгістрацыю ўчасткаў, што выстаўляліся, у кадастравым агенцтве.

Цяпер Таіса Антонаўна рыхтуецца да новага аўкцыёну, які адбудзецца ў маі. У якасці лотаў будуць выстаўлены 7 участкаў, размешчаных у трох вёсках — Мачаны, Маркаўшчына і Прудзішчы. У Маркаўшчыне гэта раён новай катэджнай забудовы. У Прудзішчах — 25 сотак у цэнтры вёскі.

У планах старшыні прадугледжана правядзенне яшчэ аднаго аўкцыёну (бліжэй да канца лета) — у аддаленых населеных пунктах.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

«ЛЕПШАЙ ЗА МАЮ ВЁСКУ НЯМА!»

— кажа стараста Мікалай Стараверaў. І з ім цяжка не пагадзіцца.

Ён жадае, каб усе жыхары вёскі Магільна Уздзенскага раёна думалі гэтаксама і клапаціліся пра знешні выгляд населенага пункта, а па меры магчымасці прыкладалі і свае намаганні. Па-першае, сачылі за парадкам, дапамагалі добраўпарадкаваць вуліцы, на якіх жывуць. Перад Радаўніцай вяскоўцы дружна адгукнуліся на прапанову старасты прыбраць могілкі. А яшчэ ён абышоў усе падворкі, пагаварыў з кожным гаспадаром — і ніхто не адмовіўся зрабіць свой невялікі матэрыяльны ўнёсак (па пяць тысяч рублёў), каб быў арганізаваны рэгулярны вываз смецця, перыядычна рамантаваліся агароджы, азеляняліся вуліцы. Ды і сваім уласным падворкам з каменьчыкам, на якім вывеў словы народнага песняра, Мікалай паказвае сапраўдны прыклад аднавяскоўцам.

Двум адзінокім старым, ветэранам вайны, вясковы стараста дапамог з гарачымі бясплатнымі абедамі штодня ў сталоўцы мясцовага СВК. А яшчэ перад Вялікаднем звярнуліся да яго жыхары суседняй вёскі з просьбай, каб аўтакрама да іх прыйшла да свята. Сеў за тэлефон, набраў нумар прыватнага гаспадара аўтакрамы — і на свята былі ў пенсіянераў і свежыя прадукты, і велікодныя кулічы, і яйкі. Колькі падзяк было за гэта старасту!..

Усяго некалькі прыкладаў — але адразу разумееш, чаму ў Магільным Нёманскага сельсавета на грамадскай пасадзе ўжо трэці год менавіта Мікалай Стараверaў.

У вольны ад клопатаў час стараста з задавальненнем займаецца любімым відам творчасці — паэзіяй. Аднавяскоўцы ведаюць, што адзін з вершаў Мікалая Старaверава пакладзены на музыку і быў прызнаны лепшым творам на абласным і рэспубліканскім аглядах народнага мастацтва. Там ёсць такія радкі:

«Хай з кожным днём прыгажэе
Уздзенскі край дарагі!
І хай у кветках квітнеюць
Нёманскія берагі!»

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

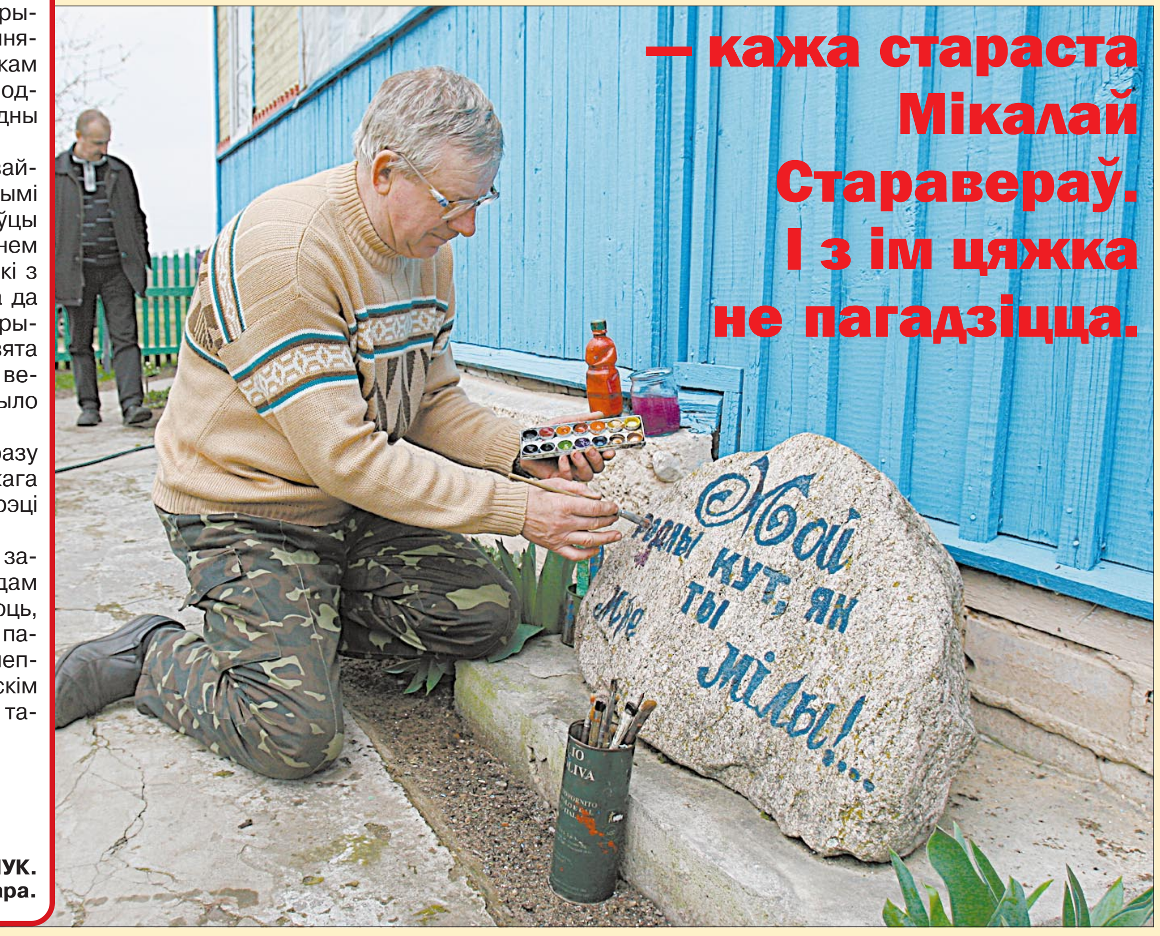

АГРАТУРЫЗМ З МІНІМАЛЬНАЙ РЫЗЫКАЙ

Нягледзячы на значныя ўкладанні ў аднаўленне замкаў, палацаў, колішніх панскіх сядзібаў і храмаў, задача «дагнаць і перагнаць» Еўропу па колькасці старажытных помнікаў архітэктуры ў бліжэйшыя гады падаецца практычна невырашальнай. Затое на рынку турыстычных паслуг мы маем іншыя, не менш важкія перавагі — унікальную прыроду і спрадвечны каларыт беларускай вёскі. Рана ці позна попыт на гэты від адпачынку з'явіцца, ёсць і першыя прапановы. Прынамсі, у Чавускім раёне ўжо прынятае рашэнне стварыць як мінімум па адным аб'екце аграэкатурызму на тэрыторыі кожнага сельсавета.

Назад, у вёску

Амаль трыццаць кіламетраў на поўнач ад райцэнтра. Кажуць, што яшчэ гадоў сто таму вёска Хонькавічы была па-сапраўднаму вялікай, яе насельніцтва складала каля паўтысячы чалавек, тут была свая кузня, працавала царкоўна-прыходская школа. Але цяперашні малюнак іншы. Ва ўсёй вёсцы налічваецца пад тры з паловай дзесяткі «жылых» двароў, а што да адметнасцяў, то да іх варта аднесці хіба што краму і... сядзібу сям'і Хліманковых. Прычым цікава: гаспадары, Анатоль Максімавіч і Людміла Аляксандраўна, перабраліся сюды з Магілёва.

Пасля заканчэння сельгастэхнікума Людміла Аляксандраўна патрапіла ў Хонькавічы па размеркаванні. На той час Анатоль Максімавіч пакінуў ужо родную вёску і працаваў у абласным цэнтры на заводзе, аднак рэгулярна прыязджаў да бацькоў. У рэшце рэшт, так яны пазнаёміліся, узялі шлюб, а затым, ужо разам, падаліся ў больш прывабны горад. Уладкаваліся, нарадзілі траіх дзяцей, атрымалі кватэру. І, нібыта, усё было добра, калі б не адно — цягнула назад, у вёску.

— Яшчэ ў сярэдзіне 90-х мы вырашылі ўзяць у Хонькавічах кавалак зямлі і пачаць будаўніцтва ўласнага дома «пад дачу», — распавядае Анатоль Хліманкоў. — Аднак у выніку «часовы варыянт» стаў пастаянным. Дзеці засталіся ў горадзе, а мы два гады таму перабраліся жыць у вёску. Тым больш, што тут заставаліся мае бацькі, а Людміла, аграном па адукацыі, была прадпрымальнікам і мела ў раёне сваю невялікую справу — займалася насеннем кветак, дэкаратыўных раслін і агародных культур.

Авантурыст — не варыянт

Бізнэс па сутнасці стаў сямейным і ідзе паспяхова дагэтуль — за насеннем стаяць чэргі. Разам з тым, сёлета Хліманковы пачалі асвойваць яшчэ адзін, ужо новы накірунак. Параду звярнуць увагу на аграэкатурызм даў старшыня сельвыканкама. А пасля сям'я параілася і вырашыла: «Чаму б і не?»

— Магчыма, Хонькавічы і не надта прывабныя ў выключна гістарычным плане, але пагадзіцеся, што ў дадзеным выпадку гэта далёка не галоўнае, — працягвае Анатоль Хліманкоў. — Больш важна, што тут заўсёды ціха, што за дзесяткі кіламетраў адсюль няма ніводнага буйнога прамысловага прадпрыемства, што ў адрозненні ад многіх населеных пунктаў Магілёўшчыны вёску не закранула чарнобыльская пляма. А яшчэ тут па-сапраўднаму цудоўныя мясціны. У вёсцы ёсць рэчка, ёсць невялікае, але багатае на рыбу возера, зусім побач лес з ягадамі, грыбамі і дзічынай — зайцамі, лісамі і дзікамі.

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС.»)

ОТХОДЫ ИЛИ ДОХОДЫ?

В «Местном самоуправлении» за 19.03.2008 г. была опубликована статья «Чаму адходы не ідуць у даходы?», где рассказывалось о проблемах, с которыми регулярно приходится сталкиваться коммунальному унитарному предприятию «Экскомуслуги» Колодищанского сельисполкома Минского района.

Ознакомившись со статьей «Чаму адходы не ідуць у даходы?», Минское областное унитарное предприятие «Управление жилищно-коммунального хозяйства» сообщило редакции следующие факты.

«Решением Минского райисполкома от 26.02.2004 г. № 235 в Минском районе созданы 19 коммунхозов на базе сельских исполкомов, работа которых вместе со службами жилищно-коммунального хозяйства района позволила обеспечить 100-процентный охват планово-регулярной очисткой от отходов территорий населенных пунктов. Из них 8 оформлены как юридическое лицо, 11 — функционируют как коммунальные подразделения при сельских исполкомах. Одно из направлений деятельности коммунхозов — сбор и утилизация ТБО от населения, предприятий и организаций, расположенных на территории сельского Совета.

Главными проблемами в существовании данных коммунальных предприятий, в том числе КУП «Экскоммунуслуги» Колодищанского сельского Совета, является отсутствие необходимой правовой базы для их функционирования и недостаток финансирования.

КУП «ЖКХ Минского района» оказывает услуги 50 200 абонентам по вывозу твердых бытовых отходов. Вывоз производится согласно графиков. В настоящее время заключено 419 договоров на вывоз и обезвреживание твердых бытовых отходов.

Решением Минского районного Совета депутатов от 18.03.2008 г. № 98 «Об утверждении Мероприятий по наведению порядка на земле и благоустройству территорий населенных пунктов» определены мероприятия по совершенствованию системы обращения с коммунальными отходами.

В целях исполнения решения Минского областного Совета депутатов № 90 от 03.04.2008 г. активизирована контрольная работа административной комиссии Минского райисполкома, Минской райинспекции природных ресурсов и охраны окружающей среды и ГУ «Минский зональный центр гигиены и эпидемиологии» за надлежащим санитарным содержанием земель общего пользования и территорий предприятий, соблюдением физическими и юридическими лицами законодательства.

П.В. ПАРХОМЕНКО,
исполняющий обязанности генерального директора Минского областного УП «Управление жилищно-коммунального хозяйства».

ШКОЛА Ў ГЛЫБІНЦЫ

Апошнім часам ездзіць па раёнах прыходзіцца нямала, але не скажу, каб часта даводзіся бачыць драўляную школу. А ў Лышчы, у самай глыбінцы Палесся, на мяжы Пінскага і Ганцавіцкага раёнаў, школа, пабудаваная ў 1952 годзе, выглядае зусім прыстойна. Тут займаецца 99 вучняў, працуе 19 настаўнікаў. І ўсе яны любяць сваю школу. Драўляны будынак дагледжаны як звонку, так і знутры. Паводле слоў дырэктара Лышчанскай сярэдняй школы Сяргея Ладыгі, рамонт дапамагаюць рабіць мясцовы СВК і сельсавет. Кіраўнік гаспадаркі — Казімір Лінкевіч і ўлады — Таццяна Маркевіч бываюць тут не толькі на ўрачыстых лінейках.

А ўпрыгожыць, добраўпарадкаваць тэрыторыю выходзяць кожную вясну дзеці разам з настаўнікамі. І школьны двор патанае ў зеляніне і кветках. Прыгажосць тут «гадуюць» не толькі для сябе. Расаду кветак школа рэалізуе ўсім установам і вёскам сельсавета.

У Лышчы вельмі шануюць сваю гісторыю і ганарацца выпускнікамі, сярод якіх шмат знакамітых людзей. Вучоныя, дзяржаўныя дзеячы, Героі Сацыялістычнай Працы закончылі ў свой час Лышчанскую школу Пінскага раёна. У ліку выпускнікоў нямала і творчых людзей, тых, хто звязаў лёс з мастацтвам, вучняў выкладчыка малявання Канстанціна Прыгодзіча. Канстанцін Іванавіч не толькі вучыў дзяцей, але ўсё жыццё пісаў партрэты, пейзажы, нацюрморты. А нядаўна вялікую калекцыю карцін настаўнік-пенсіянер падарыў любімай школе. І цяпер сцены першага паверха ўпрыгожвае галерэя. Кожны з партрэтаў можна разглядаць доўга і спрабаваць угадваць лёс яго героя. Галерэя надае калідорам старой школы асаблівую задумлівую ўрачыстасць.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

ЁСЦЬ ПЫТАННЕ

САМАКІРАВАННЕ ВЕЛЬМІ ДОБРА АКУПЛЯЕЦЦА

Фота Марыі ЖЫЛІНСКАЙ.

З нядаўніх часоў вуліца Паркавая, што знаходзіцца на ўсходняй ускраіне Баранавічаў, стала вядомай не толькі за межамі гэтага горада, але і вобласці. Менавіта тут, дзякуючы ініцыятыве і актыўнасці дэпутата гарсавета Анатоля БАНКЕВІЧА, быў створаны першы (і адзіны ў рэспубліцы) камітэт тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання «Надзея».

Справа, безумоўна, не ў самім факце яго рэгістрацыі — колькі зарэгістраваных фарміраванняў спакойна існуюць... на паперы? Справа ў тым, што сёння жыхары 15 кааператыўных дамоў, аб'яднаныя ў новую структуру, аплачваюць добраўпарадкаванне сваёй тэрыторыі з уласных кішэняў. І пры гэтым усе задаволены — і людзі, і мясцовыя ўлады.

...Анатоль Іосіфавіч Банкевіч са своеасаблівым гонарам дэманструе мне, так бы мовіць, мясцовае самакіраванне ў дзеянні: зялёны газон, заасфальтаваныя пешаходныя дарожкі, пляцоўкі для кантэйнераў, абнесеныя акуратнай агароджай, ліхтары, прымацаваныя да дахаў і сцен дамоў, новенькія лавачкі ля пад'ездаў... Уласна кажучы, парадкам на дваровых тэрыторыях сёння ўжо не здзівіш нікога. Але ў пераважнай большасці выпадкаў ён забяспечваецца — лепш ці горш — дзякуючы фінансавым укладанням мясцовай улады і стараннем ЖЭСаў... Жыхары вуліцы Паркавай не сталі сядзець ды на неба глядзець.

Мікрараён Усходні ў горадзе — самы малады, кааператыўныя дамы на Паркавай узводзіліся на пачатку 2000-х. Здалі іх у «лепшых» традыцыях: навокал развал, замест асфальтаванага пакрыцця — зямля ўперамешку з пяском, ніякага добраўпарадкавання... З аўтобуснага прыпынку да сваіх пад'ездаў людзям даводзілася хадзіць у прыцемках... Пасыпаліся скаргі ў ЖЭС, выканкам, гарсавет...

— Ведаеце, дзе можа стварыцца орган тэрытарыяльнай самаарганізацыі, тэрытарыяльнага самакіравання? — пытаецца Анатоль Іосіфавіч. І сам адказвае: — Толькі там, дзе ёсць жаданне людзей аб'яднацца вакол чагосьці. А аб'яднацца можна толькі вакол нейкай праблемы.

Вось і вырашылі жыхары шматпавярховікаў аб'яднацца вакол праблемы асвятлення сваіх двароў, паколькі, у адпаведнасці з сённяшнімі патрабаваннямі, мясцовыя ўлады павінны забяспечваць толькі асвятленне вуліц. Анатоль Банкевіч выступіў ініцыятарам і арганізатарам такога аб'яднання.

Знайшоўся і патэнцыяльны спонсар — Сусветны банк, які ў 2003 годзе аб'явіў конкурс праектаў.

— Мы разам з гарадскім экалагічным саюзам падрыхтавалі невялікі праект, дзе прапанавалі шляхі вырашэння праблем па добраўпарадкаванні менавіта самімі грамадзянамі, — расказвае Анатоль Банкевіч. — Асвятленне двароў «цягнула» на круглую суму, і мы бачылі, што ўлады не ў стане прафінансаваць грамадзянам такое задавальненне. А пад праект банк выдзеліў нам пэўную суму грошай, за кошт якіх ужо можна было аплаціць 50 працэнтаў усіх неабходных затрат на асвятленне. Пры ўмове, што 30 працэнтаў гэтых затрат павінны былі прафінансаваць самі жыхары. Ну а астатнія 20 працэнтаў пагадзіліся кампенсаваць органы мясцовай улады.

Ліхтары асвятлення жыхары вырашылі ўсталяваць не на слупах (каб зэканоміць на кабелі, правадах і адпаведных работах), а адразу на дамах. Таму аплата за асвятленне, якое «з'ядае» ліхтар, з самага пачатку размяркоўвалася паміж усімі жыхарамі дома. Сума аказалася настолькі нязначнай, што за тры гады ніхто ні разу не паскардзіўся на «перавышэнне аплаты» за электрычнасць.

Ад моманту ўзнікнення ідэі з устаноўкай ліхтароў да моманту яе ўвасаблення прайшоў практычна год. Увесь гэты час праводзіліся сустрэчы ініцыятыўнай групы з жыхарамі пад'ездаў і дамоў: выслухоўваліся ўсе сумненні, меркаванні, парады...

(Заканчэнне на 2-й стар. «МС».)

Да такой высновы прыйшлі ў Баранавічах пасля таго, як тут быў створаны камітэт тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання

СТАРЫ МЛЫН ЯШЧЭ ПАСЛУЖЫЦЬ...

Пры належнай «раскрутцы» айчынныя адметнасці маюць усе шанцы стаць паўнаважкім турыстычным прадуктам. І становяцца. У гэтым пераканаўся падчас камандзіроўкі на Маладзечаншчыну, калі зусім нечакана для сябе патрапіў у вёску, якая размяняла дзевятае стагоддзе...

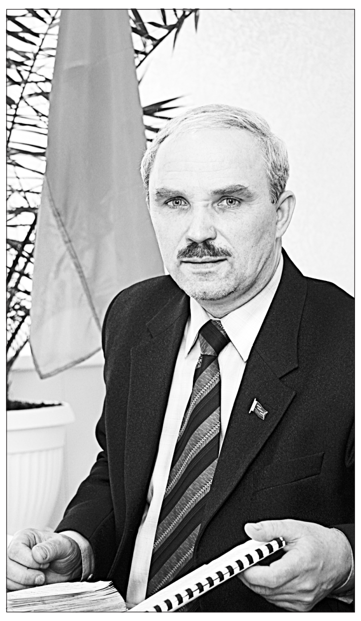

Старшыня Гарадоцкага сельскага Савета Пётр МАРОЗ.

З Гарадца — у Гарадок

Вёска Гарадок упершыню ўзгадваецца ў вядомым Іпацьеўскім летапісе. Вядома, пра пэўную колькасць населеных пунктаў мы даведаліся праз гісторыю ваенных дзеянняў. Так і з Гарадком. Толькі ў 1162 годзе (паводле іншых крыніц у 1161-м) гэта была не вёска, а самы сапраўдны горад. Праз бітву, апісаную летапісцам, стала вядома пра Гарадзец. Менавіта з гэтым старажытным памежным горадам полацкай зямлі гісторык Данілевіч атаясамлівае адну з вёсак пад Маладзечнам. З цягам часу з Гарадца яна «пераўтварылася» ў Гарадок. Вёска дасюль захавала сваю адметнасць. Бадай, ці не самая галоўная — гарадзішча, якое месцічы дасюль называюць «замкам».

Кажуць, што яшчэ напрыканцы XVIII стагоддзя тут працавала цагельня, а ў пачатку XIX — суконная мануфактура і заводзік па выпрацоўцы медзі. Але 21 мая 1865 года адбыўся вялікі пажар, агонь знішчыў многія пабудовы, згарэла і Свята-Троіцкая царква. Дарэчы, у 1874 годзе на гэтым жа месцы ўзвялі новую мураваную царкву (яна захавалася дасюль). Паступова мястэчка акрыяла — працавалі піваварны завод, 22 лаўкі, пастаялы двор, народнае вучылішча (імкненне да навукі, бачым, было вялікае), на левым беразе Бярэзіны размяшчаўся вадзяны млын. Факт, які мяне вельмі здзівіў: на працягу менш чым дваццаці гадоў (з 1880 па 1897) колькасць жыхароў павялічылася больш чым у восем (!) разоў і пера-

сягнула 1,5-тысячную мяжу. Кожны аўторак у мястэчка на таржок з'язджаліся гаспадары, якія мелі што прапанаваць да продажу. Увогуле, народ тут надта прадпрымальны: кажуць, што быў распаўсюджаны гандаль медыцынскімі п'яўкамі — іх адпраўлялі за мяжу!

Піфагор і агратурызм

У пачатку мінулага стагоддзя ў мястэчку працавалі тры скураныя заводы і тры заводы па вырабе глінянага посуду, а таксама вытворчасць мінеральнай і газаванай вады. Кірмашы збіраліся ўжо двойчы на тыдзень — па аўторках і серадах... У старшыні Гарадоцкага сельскага Савета Пятра Мароза захаваўся адметны здымак 1920-х гадоў: месцічы сабраліся на «фотасесію» на галоўную плошчу Гарадка. Усе ў добрым адзенні (ніводнага няма ў лапцях), многія трымаюць веласіпеды. Цікава, што частка дамоў, якія бачныя на здымку, захаваліся ў такім жа выглядзе дасюль. Аказалася, што драўляныя будынкі былі аднаўлены па арыгінальнай форме, што стварае мястэчку непаўторны «шарм» — тут сапраўды можна падарожнічаць па часе.

Пасля ваеннага ліхалецця вёска зноў (у які ўжо раз) пачала адраджацца. Сапраўдны яе росквіт звязваюць з поспехамі калгаса імя Калініна. Мне на вочы трапіў артыкул, прысвечаны 800-годдзю Гарадка, дзе вёску называлі «равесніцай Масквы». Акрамя жылля, у 1960-я актыўна ўзводзіліся і грамадскія будынкі — аптэка, пошта, чайная, камбінат бытавога абслугоўвання, лясніцтва. З таго часу, зразумела, шмат што змянілася і інфраструктура прыходзіць у заняпад — цяпер даводзіцца весці гаворку аб зносе будынка бібліятэкі, а таксама дамоў, якія не маюць гаспадароў. Цяпер у Гарадку засталіся 422 жыхары, чвэрць з якіх — пенсіянеры. За апошнія шэсць гадоў колькасць насельніцтва старажытнага мястэчка зменшылася роўна на сотню чалавек. Аднак тут не губляюць надзеі на аднаўленне былой велічы.

— Неабходна шукаць розныя варыянты, каб Гарадок атрымаў дадатковы стымул для актыўнага развіцця, — упэўнены Пётр Мароз. — Землі ў нас небагатыя, затое шмат лесу, экалогія добрая. У спалучэнні з гісторыяй мястэчка ўсё гэта стварае даволі прывабныя ўмовы для такога перспектыўнага і цікавага накірунку, як агратурызм. Трэба варушыцца: яшчэ некалі Піфагор казаў, што пачатак — палова ўсёй справы.

Апартаменты ў стылі неаготыкі

Варыянты знайшлі вельмі арыгінальныя, незвычайныя, аднак, як аказалася, даволі дзейсныя. Справа ў тым, што на паўночным ускрайку Гарадка захаваўся вадзяны млын, які ўзведзены з цэглы і бутавага каменя напрыканцы XIX— пачатку XX стагоддзя. Двухпавярховы будынак лічыцца помнікам прамысловай архітэктуры з элементамі неаготыкі (мае адпаведныя стылізаваныя канструктыўныя элементы). Ёсць жорны для грубага і дробнага памолу зерня, механізм для тонкага памолу пшаніцы, а таксама крупэрня. На другім паверсе — склад для зерня, якое адтуль ссыпалі ў жорны. Планіроўка, можна лічыць, традыцыйная, аднак сам будынак выдзяляецца — стары млын заўважаеш адразу, як пад'язджаеш да Гарадка. Ён быццам ахоўвае мястэчка. Не дзіўна, што аднаўленне гістарычнай спадчыны пачалі менавіта адсюль.

Праз пэўны час тут з'явіцца цікавы турыстычны аб'ект. Праз аўкцыён млын выкупіла прыватнае ўнітарнае прадпрыемства «Белтрадыцыя». Як заўважае Пётр Мароз, прыйшлося прайсці завочны падрыхтоўчы курс па продажы нерухомасці. Падчас падрыхтоўкі да аўкцыёну ўсім яго ўдзельнікам дакладна растлумачылі галоўную ўмову — будынак неабходна не толькі аднавіць, але і выкарыстоўваць для арганізацыі турызму. Сталічная фірма менавіта так і зробіць: млын плануецца выкарыстаць для рэгістрацыі прыезджых, а на другім паверсе з'явяцца ўтульныя нумары для пражывання. На пад'ездзе ў Гарадок мяркуецца абуладкаваць сучасную аўтастаянку. Каля млына створаць цэлы турыстычны цэнтр — тут будзе пякарня, кузня, невялікая канюшня, драўляныя домікі для размяшчэння турыстаў, лазня. Навакольную тэрыторыю ўпрыгожаць альтанкамі, лаўкамі, праз рэчку зробяць масткі. Карацей кажучы, усё набудзе зусім іншы выгляд.

Выгада — узаемная: грошы, якія сельвыканкам выручыў ад аўкцыёну (гэта больш чым 46 мільёнаў рублёў), з розумам выкарыстаюць для добраўпарадкавання вёскі. У 2010 годзе Гарадок стане аграгарадком, аднак тут не чакаюць пэўнай даты, каб пачаць навядзенне парадку. Імкнуцца адысці ад традыцыйных, тыпавых формаў. Як лічыць Пётр Мароз, неабходна выкарыстоўваць сучасны ландшафтны дызайн. Напрыклад, зусім неабавязкова ўсю вуліцу «закрываць» агародкай, дзесьці можна зрабіць прыгожы дэкаратыўны поплаў, кветнік. Наваколле павінна песціць вока, каб усім спадабалася сюды прыязджаць. Дарэчы, ужо цяпер гэтыя мясціны карыстаюцца попытам — больш-менш трывалыя дамы ў Гарадку раскупілі.

Мікалай ЛІТВІНАЎ.
Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.
Маладзечанскі раён.

НЕ БЫЛО Б БЯДЫ, КАЛІ Б НЕ ЯКАСЦЬ ВАДЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Неабходна «ўшчыльняць» такія вёскі, — тлумачыць Таіса Лявончык, — даваць ім імпульс для далейшага развіцця. Мясцовае насельніцтва старэе, спадчыннікі не вельмі спяшаюцца сюды вяртацца. Нашы сельскія населеныя пункты прырастаюць у асноўным за кошт сезонна пражываючых. Многія з іх актыўна прапісваюцца і на пастаяннае жыхарства — кажуць, што ад нас да месца працы ў сталіцы на машыне дабірацца больш зручна, чым праз гарадскія заторы.

Бюджэт Бяларуцкага сельвыканкама на 2008 год складае 69 млн рублёў. Большая частка гэтых грошай пойдзе на добраўпарадкаванне. Ужо адрамантаваны і пачышчаны 27 грамадскіх шахтных калодзежаў, закуплены агароджы для ўстаноўкі на могілках і ўздоўж вуліц населеных пунктаў. Напярэдадні дня Перамогі асаблівая ўвага была звернута на стан мемарыялаў і помнікаў загінулым воінам і ахвярам Вялікай Айчыннай. У месцах грамадскага карыстання ўстаноўлены металічныя інфармацыйныя шчыты, у парках і скверах — малыя архітэктурныя формы (альтанкі, лавачкі, скульптуры). Пэўная сума бюджэтных сродкаў пойдзе на рамонт адміністрацыйнага будынка сельвыканкама.

Грошы, зробленыя на аўкцыёне, дэпутаты вырашылі патраціць на дапамогу дзвюм мясцовым школам (падлатаць дах). Тое, што застанецца, пойдзе зноў жа на добраўпарадкаванне тэрыторыі сельсавета.

Цудоўная аўтаматыка

Усяго ў Бяларуцкім сельсавеце 18 населеных пунктаў. У дзевяці з іх пракладзены водаправод. Сеткі — як і ўсюды ў вёсцы — зношаныя, часам здараюцца парывы. Каб пазбегнуць залішняй нагрузкі на трубы, было набыта спецыялізаванае аўстрыйскае абсталяванне — частотныя пераўтваральнікі.

— Цудоўная аўтаматыка рэгулюе ціск у сетцы і абараняе яе ад парыву, — з гонарам расказвае Таіса Антонаўна. — Частотны пераўтваральнік змякчае гідраўлічны ўдар і кампенсуе перапады напружання ў сістэме. А самае галоўнае — у нас перасталі гарэць глыбінныя помпы. Падоўжыўся тэрмін іх службы. Аўстрыйскай аўтаматыкай мы «закрылі» праблему па шасці вёсках. У астатніх часам яшчэ здараюцца парывы водаправоду, але аварыі ўстараняюцца ў рабочым парадку.

Куды больш засмучае старшыню нездавальняючы стан вады ў многіх вёсках, высокая канцэнтрацыя жалеза:

— У Алекшыцах сітуацыя была вельмі няпростая. Вада там заўсёды цякла ржавая. Канцэнтрацыя жалеза перавышала норму ў шмат разоў. Ламаліся пральныя машыны, людзі не маглі адмыць бялізну, скардзіліся. Мы дэталёва вывучылі гэтую сітуацыю. Прыйшлі да высновы, што ў многім праблема была абумоўлена нездавальняючым станам воданапорнай вежы. Адсутнасць рэгулярнай прамыўкі і ачысткі паступова прывялі да таго, што вежа напалову запясочылася. Калі ж мы «адрэзалі» яе ад цэнтральнага водаправода, якасць вады палепшылася. Аналагічна прыйшлося паступіць яшчэ з некалькімі вежамі. Тыя, што знаходзіліся ў спраўным стане, мы не чапалі. Нам даўно патрэбна станцыя абезжалезвання, аднак гэта — вялікія грошы. Самі мы яе не «пацягнем», а ў абласную праграму «Чыстая вада» мы не ўключаны, — падсумавала Таіса Антонаўна.

Згодна з Указам Прэзідэнта № 21, усе водаправодныя і каналізацыйныя сеткі і свідравіны на тэрыторыі сельсавета былі перададзены на баланс раённых камунальных службаў. Падрыхтавана дакументацыя і на перадачу дарог і вуліц сельскіх населеных пунктаў. Пакуль суд ды справа, жыхары раёнаў новай катэджнай забудовы самі клапоцяцца аб стане пад'ездаў да сваіх дамоў: набываюць «крошку», драбнёны асфальт, умацоўваюць дарогі.

...І маштабны праект

Сёння на тэрыторыі сельсавета няма аб'ектаў аграэкатурызму, аднак старшыня ўпэўнена, што сітуацыя хутка зменіцца. Адсутнасць радыяцыйнага забруджвання, прыгожыя краявіды, наяўнасць інфраструктуры і камунікацый стварылі надзвычай спрыяльныя ўмовы для развіцця сельскага турызму. Вясковыя жыхары паступова ўсведамляюць выгоды свайго месцапражывання і ўжо звяртаюцца ў сельвыканкам па інфармацыю — як распачаць сваю справу. Ёсць праект (праўда, толькі на паперы) турыстычнага маршруту «Экалагічная сцяжына», які павінен аб'яднаць Мінскі і Лагойскі раёны. Плануецца, што ён «зачэпіць» і Бяларуцкі сельсавет.

Шмат спадзяванняў Таіса Антонаўна ўскладае на Парк гібрыдных экатэхналогій. Даўно наспела ў старшыні такая задума: аб'яднаць у адным комплексе адпачынку найноўшыя тэхналогіі і элементы даўніны.

— Гэта тэрыторыя ў 5 гектараў, дзе ёсць крыніца, возера. Надзвычай прыгожае месца, — дзеліцца ідэяй Таіса Антонаўна. — Там можна было б арганізаваць парк скульптуры, устанавіць міні-ГЭС для асвятлення комплексу. Да нас прыязджалі навукоўцы з Нацыянальнай акадэміі навук, цікавіліся канцэпцыяй праекта. Яны пацвердзілі, што для міні-ГЭС перападаў вады тут хопіць. Мы правялі анкетаванне насельніцтва, высветлілі, што людзі рады былі б такому парку. Застаецца знайсці інвестара, бо ў нас саміх грошай на такі маштабны праект не хопіць.

— Бяларуцкі сельсавет мае вельмі выгаднае размяшчэнне, — выказаў свае меркаванні старшыня Лагойскага раённага Савета дэпутатаў Іван Карповіч, — зямля тут запатрабаваная. Будзем спадзявацца, што сюды прыйдуць салідныя інвестары, якія будуць укладаць сродкі ў развіццё мясцовых населеных пунктаў і аб'ектаў аграэкатурызму.

Інга МІНДАЛЁВА,
Лагойскі раён.

САМАКІРАВАННЕ ВЕЛЬМІ ДОБРА АКУПЛЯЕЦЦА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

— Можна было, безумоўна, адразу заплаціць грошы той ці іншай фірме, прывезці гэтыя ліхтары, там-сям прыляпаць — ды і Бог з імі, — разважае Анатоль Іосіфавіч. — Але ж наша мэта была ў іншым: каб усе, нават самыя дробязныя рашэнні, людзі прымалі самі. Каб вучыліся браць на сябе адказнасць. На тым этапе ўзнікла і пытанне афіцыйнай рэгістрацыі арганізацыі. Людзі збіраюць грошы — а пад што? І як афарміць гэтыя сродкі далей? А калі прыйдзе падатковая інспекцыя і спытае: куды вы іх падзелі? Усё ж 15 кааператыўных дамоў задзейнічана... Ды і арганізацыя, якая займалася ўстаноўкай ліхтароў, павінна была заключыць дагавор з канкрэтнай юрыдычнай асобай...

Так у 2003 годзе, у адпаведнасці з Законам «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні», узнік камітэт тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання (КТГС) «Надзея». Арганізацыя зарэгістравалася як юрыдычная асоба, распрацавала палажэнне, статут, адкрыла рахунак... Ідэю падтрымалі і ў гарадскім Савеце дэпутатаў, паколькі «Надзея» добраахвотна перакладвала на свае плечы частку клопатаў мясцовай улады.

— А чым вас дамавыя камітэты не задавальнялі? — пацікавілася я ў Банкевіча. — Навошта быў патрэбны гэты галаўны боль са стварэннем КТГС?

— Дамавы камітэт дапамагае ЖЭСу сачыць за парадкам, за маёмасцю, жыллёвым фондам... Але ён не ў стане вырашаць праблемы тэрыторыі — добраўпарадкаванне двара, якасць асвятлення, наяўнасць дзіцячых пляцовак і іншае. Між тым, тэрытарыяльнае грамадскае самакіраванне — гэта аптымальны варыянт супрацоўніцтва паміж грамадзянамі, якія пражываюць на тэрыторыі, і мясцовай уладай. Без падтрымкі ўлады вынікаў, безумоўна, не будзе, — лічыць Анатоль Банкевіч. — У нашай рэспубліцы, на жаль, на месцах гэтым мала хто цікавіцца. Шкада. Бо самакіраванне вельмі добра акупляецца, паколькі людзі самі, за свае грошы, вырашаюць шэраг праблем.

Паралельна «Надзея» пачала рэалізоўваць і іншыя праекты — уклалі грошы ў развіццё дваровага спорту, у падтрымку маламаёмасных жыхароў. Апошнім (а гэта ў асноўным пенсіянеры і шматдзетныя сем'і) аказалі дапамогу ў правядзенні рамонту: адным купілі шпалеры, другім — фарбу. Нікога не пакрыўдзілі...

Ды толькі ў 2007 годзе камітэт вымушаны быў... прыпыніць сваю дзейнасць. Своеасаблівым «бар'ерам» для яго стаў той самы артыкул у Законе «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні», у адпаведнасці з якім органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання выбіраюцца на тэрмін, які адпавядае тэрміну склікання мясцовага Савета дэпутатаў. (Тэрмін мінулага склікання скончыўся ў студзені 2007 года.) Пасля гэтага Саветы перавыбіраюцца, а органы грамадскага самакіравання... ліквідуюцца.

— Не перарэгіструюцца, а менавіта ЛІКВІДУЮЦЦА! — хвалюецца Анатоль Банкевіч. — Вы разумееце, што такое для юрыдычнай асобы прайсці праз ліквідацыю і на які тэрмін гэта можа зацягнуцца? І галоўнае — у чым тут сэнс? Ліквідавацца... каб потым стварацца зноў? У камітэта ёсць два камп'ютары, мэбля, іншая ўласнасць, валютны рахунак, бягучы рахунак, памяшканне. Каб усё гэта ліквідаваць, неабходна стварыць камісію, закрыць рахункі, перадаць маёмасць... А каму? І дзе потым яе шукаць? Словам, зноў залішняя валакіта. Некаторыя кажуць: ды працуйце вы так! Як «так», калі гэта процізаконна?

Супрацоўнікі ЖЭС № 5 дыспетчар Наталля АСТАПЧЫК, майстар Тамара КАСЕЦКАЯ і бухгалтар Таццяна РАГАЦЕНЬ сочаць за парадкам.

Сёння «Надзея» знаходзіцца ў стане чакання. Ад імя камітэта ніхто ніякіх дзеянняў не распачынае ды, па праўдзе кажучы, і не хочуць распачынаць.

Мясцовыя ўлады горада Баранавічы звярнуліся з прапановай у Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу — унесці змяненні ў артыкул Закона «Аб мясцовым кіраванні і самакіраванні», які датычыцца дзейнасці органаў грамадскага тэрытарыяльнага самакіравання. Іх падтрымаў і Брэсцкі абласны Савет дэпутатаў.

— Усяго толькі і трэба, што замяніць слова «ліквідуецца» на «перавыбіраецца», — лічыць Анатоль Банкевіч.

...Некалі жыхары Паркавай не верылі, што ўсталяваныя імі ліхтары пратрымаюцца хоць месяц. Але за тры гады ніводны не быў разбіты... Альтанку паставілі, фігуркі з дрэва, лавачкі — яны і сёння на месцы, цэлыя, непашкоджаныя. У іншых мікрараёнах горада людзі таксама заварушыліся: і мы хочам КТГС! Іх ініцыятыву падтрымлівае гарадскі Савет дэпутатаў. Таму што ўлада, якой бы багатай ні была, не ў стане прыйсці ў кожны двор і навесці там парадак.

— Цяжка было раскачаць гэты «маятнік», але мы яго раскачалі, абудзілі ініцыятыву ў людзей, — гаворыць Анатоль Банкевіч. — Шкада будзе, калі яна зноў затармозіцца. Так што апошняе слова — за заканатворцамі.

Наталля КАРПЕНКА.
г. Баранавічы.

СТАРШЫНЯ СЕЛЬВЫКАНКАМА АТРЫМАЎ ХАБАР

З наяўным пры атрыманні хабару ў Аршанскім раёне супрацоўнікі ўпраўлення па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй па Віцебскай вобласці і іх калегі са сталіцы ля будынка сельскага Савета затрымалі старшыню сельскага выканкама.

Як паведамілі ў прэс-службе УУС Віцебскага аблвыканкама, гэты старшыня атрымаў ад мясцовага жыхара 250 амерыканскіх долараў і 250 тысяч беларускіх рублёў за выдачу даведак аб выробленай сельгаспрадукцыі.

Раённая пракуратура ўзбудзіла крымінальную справу.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

МЯСНЫЯ КАНСЕРВЫ... БЕЗ МЯСА

Факты рэалізацыі фальсіфікаваных мясараслінных кансерваў вытворчасці ЗАТ «Аролпрадукт» (Расія) былі выўлены ў красавіку на сталічных прадпрыемствах гандлю санітарна-эпідэміялагічнай службай горада Мінска.

Так, на этыкетках кансерваў паведамлялася, што пакупнікам прапануецца «Тушонка кавалкавая з ялавічынай» і «Тушонка кавалкавая са свінінай», але інфармацыя аб утрыманні ў кансервах натуральнага мяса ялавічыны і свініны не адпавядала рэчаіснасці. Пастаўшчыком дадзенай «мясной» прадукцыі на беларускі рынак аказалася ТАА «Еўрагандаль». Дарэчы, у снежні мінулага года «Еўрагандаль» ужо прадпрымаў спробу пастаўкі ў Беларусь недабраякаснай прадукцыі, а менавіта пельменяў «Рускія» вытворчасці ТАА «Фабрыка замарожаных паўфабрыкатаў» (РФ), якія не змяшчалі ў сваім складзе натуральнага мяса.

Санітарна-эпідэміялагічная служба забараніла далейшую рэалізацыю прадукцыі нізкай якасці.

Надзея НІКАЛАЕВА.

ДАЎГІ НЯДБАЙНЫХ

Як было адзначана на калегіі Генеральнай пракуратуры, на 1 красавіка гэтага года агульная сума запазычанасці перад дзяржавай бацькоў, якія ўхіляюцца ад утрымання сваіх дзяцей, склала 92 мільярды рублёў. Усяго ж у нашай краіне налічваецца амаль 29,5 тысячы такіх даўжнікоў. Супраць самых злосных «неплацельшчыкаў» узбуджаны 1044 крымінальныя справы.

Удзельнікі калегіі таксама выказалі занепакоенасць ростам злачыннасці сярод непаўналетніх у 67 раёнах краіны. Хоць у цэлым па краіне назіраецца змяншэнне падлеткавай злачыннасці. Напрыклад, у 2006 годзе было зарэгістравана 8133 крымінальных парушэнняў закона непаўналетнімі, а летась — 6572. Тым не менш, спыняцца на дасягнутых поспехах пракуратура не збіраецца. Генеральны пракурор Беларусі Рыгор Васілевіч даў даручэнне падначаленым наладзіць з мясцовымі выканаўчымі і распарадчымі органамі ўлады больш цеснае ўзаемадзеянне ў справе прафілактыкі падлеткавай злачыннасці. З гэтага часу пракуратура будзе рэгулярна, кожны месяц аналізаваць стан злачыннасці сярод непаўналетніх. А яшчэ пракуроры неўзабаве распачнуць праверку выканання Закона «Аб дзяржаўнай падтрымцы маладзёжных і дзіцячых грамадскіх аб'яднанняў».

Мікола ДЗЯБЁЛА.

АГРАТУРЫЗМ З МІНІМАЛЬНАЙ РЫЗЫКАЙ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «МС».)

І ўсё ж ці не найбольш значным аргументам аказаўся сам дом. Двухпавярховы катэдж будавалі доўга, уласнымі рукамі, аднак намаганні не былі марнымі — атрымалася арыгінальнае спалучэнне вялікай сялянскай печкі з сучасным дызайнам пакояў. Да таго, тут ёсць добрая руская лазня, конь з вупражжу, свойская птушка, пасека, шыкоўны сад, дзе ў тым ліку «прапісаліся» не зусім традыцыйныя для Беларусі абрыкосы, персікі, вінаград і фундук.

Усё гэта можна назваць своеасаблівымі стартавымі ўмовамі. Праўда, пачынаць турыстычную справу выключна на «старых запасах» Хліманковы палічылі няправільным. Адсюль і адмысловая падрыхтоўка да прыёму гасцей — замена даху, пашырэнне кухні, будаўніцтва асобнага ўвахода ў пакой для турыстаў, новая агароджа, дарожкі, альтанкі. У больш аддаленых планах — таксама стварэнне невялікага музейчыка народнага побыту, балазе, ад дзядоў і бабуль захаваліся кросны, прас на камянях, цэбры. А мэта нумар адзін — абсталяванне пакою гігіены. З душам і пральнай машынай.

Прычым скідваць з рахункаў апошнюю акалічнасць ні ў якім разе нельга. Як заўважае Анатоль Хліманкоў, ёсць шмат

прыкладаў, калі спробы наладзіць «вясковы» адпачынак у суседняй Расіі сышлі на нішто толькі па адной прычыне — гаспадары сядзібаў не змаглі стварыць звыклы «гарадскі» камфорт. Як ні дзіўна, але сярод аграэкатурыстаў сапраўдных «экстрэмалаў» так і не знайшлося.

Не адразу. І не шмат

Не выпадае сумнявацца, што падрыхтоўчы перыяд запатрабаваў грошай. І немаленькіх. Па самых сціплых падліках, толькі адна альтанка абыходзіцца ў тысячу, а пакой гігіены — у тры тысячы долараў. Да таго ж, нельга забывацца на «нематэрыяльныя выдаткі»: дамовіцца з транспартам ці «адшукаць» патрэбныя будматэрыялы часам бывае таксама няпроста. Між тым, ці прынясе новая справа аддачу?

— Напэўна, кожнаму, хто бярэцца за аграэкатурызм, трэба адразу дакладна разумець, што гэта — не крыніца для звышпрыбытку, — мяркуе Анатоль Хліманкоў. — Прынамсі, першым часам ёсць сэнс прасіць за пражыванне не больш, чым па некалькі долараў у суткі, а аплата за абед, лазню ці арганізацыю экскурсіі ў той жа Магілёў павінны быць блізкімі да сабекошту. Прычым у любым выпадку варта не выстаўляць цэны адразу, а дамаўляцца зыходзячы з індывідуальных пажаданняў. Бо адна справа — заказаць шыкоўную вячэру, і зусім іншая — абысціся звычайнай бульбачкай з салам.

Казаць аб якіх-небудзь «турыстычных» планах сядзібы ў Хонькавічах яшчэ рана. Гэтаксама як і весці гаворку аб «эканамічных выніках». Дакументы на рэгістрацыю тут падалі ў снежні мінулага года, таму сёлетні сезон будзе толькі першым. Пакуль жа, заўважае гаспадар, дакладна вядома адно — пры любой раскладцы сям'я нічога не страціць.

— Вельмі спадабалася, што рэгістрацыя сядзібы прайшла вельмі хутка, без залішняй бюракратыі, — адзначае Анатоль Хліманкоў. — Для таго, каб займацца аграэкатурызмам у сельскай мясцовасці, дастаткова напісаць заяву ў сельвыканкам, зарэгістравацца ў падатковай інспекцыі, заплаціць збор у памеры 1 базавай велічыні (ці крыху больш за 30 тысяч рублёў), да таго ж, нам не спатрэбілася збіраць ніякіх дадатковых дазволаў ні ад пажарных, ні ад санслужбы. А надалей неабходна будзе толькі падаваць справаздачы аб сваёй дзейнасці ў падатковыя органы. Пры гэтым да канца 2010 года даходы ад аграэкатурызму не абкладаюцца падаткамі і іншымі абавязковымі плацяжамі — словам, «цаной рызыкі» тут аказваецца тая ж базавая велічыня. Што ж да ўкладанняў у сядзібу, то сэнсу асабліва хваляваца тут няма. Паедуць да нас госці — мы будзем зарабляць. А калі раптам не паедуць — усё зробленае застанецца нам і нашым дзецям.

Сяргей ГРЫБ.
Чавускі раён.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:

САВЕТ РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

ПАЛАТА ПРАДСТАЎНІКОЎ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ,

УСТАНОВА «РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ «ЗВЯЗДА»

ГРАМАДСКІ САВЕТ:

МАЛАФЕЕЎ А. А., старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні;

АНІКЕЕВА Л. А., старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

САСОНКА М. П., член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па дзяржаўным будаўніцтве, мясцовым самакіраванні і рэгламенце;

СЯЛІЦКІ В. С., старшыня Гомельскага абласнога Савета дэпутатаў;

СІВАКОЎ В. А., старшыня Аршанскага гарадскога Савета дэпутатаў;

ЯРКОВІЧ В. І., старшыня Круглянскага сельскага Савета Магілёўскай вобласці.

АДКАЗНАЯ ЗА ВЫПУСК: Наталля КАРПЕНКА.

Кантактны тэлефон 292 21 03.

Рассакрэчаны архіў

СВОЙ супраць сваіх

Гэты артыкул — працяг серыі публікацый паводле толькі сёння рассакрэчаных спраў органаў дзяржбяспекі нашай краіны.

І ў 70-я беларускія чэкісты працягвалі даказваць віну тых, хто падчас Вялікай Айчыннай здрадзіў Радзіме

Некаторым карнікам, якія вынішчалі ў вайну свой народ, у пэўнай ступені «пашанцавала». Адразу пасля Перамогі на нейкі час у Савецкім Саюзе адмянілі смяротнае пакаранне, і таму злачынцы атрымалі пасля выяўлення свабоду. Той жа, каго «вылічылі» пазней, напрыклад, у 70-я, жыццём заплаціў за злачынствы, якое не мае тэрміну даўніны.

...У 1972 годзе ўкраінскія чэкісты даслалі беларускім калегам запыт наконт ураджэнца вёскі Уснаж Васіля Пятровіча Сакаўца. Беларусы адразу ўстанавілі, што невялікая вёска Уснаж, што ў Крупскім раёне, была бязлітасна зруйнавана фашыстамі, а памянёны ў запыце Васіль Пятровіч — расстраляны разам з жонкай. Пацвердзілі гэта і адзінкавыя ўснажскія сведкі тагачасных падзей. На сучасным жа фотаздымку жыхары вёскі пазналі іншага чалавека.

— Было ўстаноўлена, што чалавек, які выдае сябе за Васіля Пятровіча Сакаўца, людзі памятаюць як Сіняка Васіля Філімонавіча, начальніка паліцыі гарнізона Гумны Крупскага раёна, — расказвае палкоўнік юстыцыі, следчы следчай групы ўпраўлення Камітэта дзяржаўнай бяспекі па Мінскай вобласці ў 1978—1980 гадах Сяргей Мачалаў. — Калі гэтага чалавека даставілі ў Мінск, у нас ужо былі доказы яго віны — паказанні відавочцаў, архіўныя дакументы, крымінальныя справы на яго колішніх саслужыўцаў па паліцэйскім гарнізоне.

Да вайны Васіль Сіняк быў, як кажуць, звычайным чалавекам, працаваў бухгалтарам. У 1941-м яго прызвалі ў Чырвоную Армію. Адразу ж трапіў у акружэнне і хутка вярнуўся дадому. У 1942 годзе вораг ачапіў радзіму Васіля — вёску Гумны. Як цяпер узгадвае жыхарка вёскі Ганна Ціхановіч, жанчын і дзяцей немцы сагналі ў хлеў, мужчын — у адну з хат. Потым мужчын пагналі капаць велізарную яму...

Сіняк не стаў чакаць, пакуль надыдзе яго чарга ўзяць у рукі рыдлёўку дзеля сустрэць смерць. Ён перадаў праз перакладчыка заяўку з просьбай аб памілаванні. Па праўдзе кажучы, у Васіля Філімонавіча не было асаблівай любові да савецкай улады, — яго трывалую, сялянскую бацькоўскую сям'ю раскулачылі згодна з колішнімі парадкамі. Але ўсё ж такі наўрад ці ў дадзеным выпадку Васілём авалодалі менавіта ідэалагічныя перакананні і жаданне адпомсціць за старую «крыўду». Проста ён жудасна баяўся смерці, і гэты страх штурхаў яго на ўчынкі невераемнай жорсткасці. За сваё выслабаненне Сіняк адразу «выдасць» 80 аднавяскоўцаў, галоўным чынам, зразумела, жанчын і дзяцей.

...Барацьбу з партызанамі фашысты часта праводзілі з выкарыстаннем вайсковых адзінак. Наш «герой», акрамя масавай карнай акцыі ў роднай вёсцы, правёў яшчэ не адно падобнае «мерапрыемства» ў раёне.

— Карныя аперацыі нярэдка праводзіліся з адцягненнем сілаў з фронту — нямецкіх войскаў з танкамі, артылерыяй, авіяцыяй, — кажа маладшы навуковы супрацоўнік Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны Дзмітрый Качук. — Усё гэта было скіравана супраць мірных жыхароў, вайна супраць якіх забаранялася любымі міжнароднымі законамі... Спальванне вёсак было двух тыпаў: паводле першага, жыхароў расстрэльвалі і вёску вынішчалі, паводле другога, жыхароў палілі жывымі, як у Хатыні...

Сіняк даволі хутка трапляе з ліку старастаў у лік начальнікаў гарнізонаў нямецкай паліцыі. Ён старанна выконвае сваю «работу»: рабуе вёскі, збівае жыхароў, падпальвае дамы, расстрэльвае партызан... Неяк аднаго з партызан канвайравалі для перадачы ў вышэйстаячы паліцэйскі орган. Той паспрабаваў збегчы. Сіняк не толькі затрымаў бегляка, але і асабіста расстраляў яго. Асабіста «разабраўся» ён і з жонкай аднаго з партызан. Варвара была на апошнім месяцы цяжарнасці... Сіняк катаваў жанчыну, выцягнуў без адзення на мароз, страляў у спіну, потым яшчэ раз...

...У 1944-м Сіняку зноў давялося перапражываць за сваё жыццё. Ён кінуў сям'ю — жонку і дваіх дачок — і разам з немцамі збег спачатку ў Германію, а з набліжэннем Перамогі пераехаў у адзін з украінскіх пасёлкаў. Тут Васіль Філімонавіч і ператварыўся ў Васіля Пятровіча ды спакойна зажыў... Ажаніўся, даў жыццё двум сынам... Старанна працаваў спачатку загадчыкам на гаспадарчай частцы ў школе, потым — на драўнаапрацоўчым камбінаце, вёў нават гурток «Юныя сябры пагранічнікаў», а заадно з удзячнасцю прымаў медалі за Перамогу над фашысцкай Германіяй, даваў інтэрв'ю мясцовай газеце.

Сіняк-Сакавец «праўдзіва» расказваў пра баявы шлях звычайнага савецкага салдата, аб жонцы і дочках, якія прапалі без вестак, ахвотна раскрываў сэрца, якое «сціскалася ад болю, калі ён сустракаў на шляху раздзёртыя трупы дзяцей». За гэтай хлуснёй хавалася страшная праўда: за верную службу акупантам і ўдзел у карных аперацыях на вынішчэнні мірнага насельніцтва Сіняк быў узнагароджаны нямецкім бронзавым медалём...

— Сіняк не раскаяўся ў сваіх злачынствах, — тлумачыць следчы Сяргей Мачалаў. — Ён проста па-ранейшаму баяўся за сваё жыццё, разумеў, якое пакаранне яму пагражае. І ў глыбіні душы спадзяваўся, што яму ўсё ж такі ўдасца падуць пакаянне...

Дзеля гэтага пасля раскрыцця тайны ён адразу прызнаў свае злачынствы і ахвотна дапамагаў следству. Амаль год Сіняк знаходзіўся ў следчым ізалятары КДБ. Прасіў аб памілаванні, але ў просьбе яму было адмоўлена. У 1979 годзе 64-гадовы Васіль Сіняк быў асуджаны да выключнай меры пакарання.

Святлана БАРЫСЕНКА.
Фота з архіва КДБ.

Васіль Сіняк паказвае месцы расстрэлу вясковых жыхароў.

Прамая лінія

СЕМ РАЗОЎ ПАДУМАЙ — АДЗІН РАЗ ЗРАБІ

На пытанні адказваюць загадчык кафедры этналогіі і фальклору Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук Янка КРУК і старшы выкладчык гэтай жа кафедры Аксана КАТОВІЧ.

(Працяг. Пачатак у нумарах за 8, 13 мая).

☎ — Добры дзень, вас турбуе Марына Станіславаўна з Дзяржынска. Дзесяць гадоў таму мая дачка выходзіла замуж. Тады бацькі маладога паехалі з імі ў ЗАГС... А потым, калі вярнуліся, свякруха першая забегла перад імі ў веснічкі, пычым, перабегла ім дарогу... Потым жыццё ў маладых не склалася. Ці маглі паўплываць на гэта дзеянні свякрухі?

— У народзе заўсёды лічылася дрэннай прыметай, калі дарогу перабягаў кот, баяліся, каб дарогу не перабег і заяц. Таму, калі маладыя ехалі, дык грымела ўсё — званочкі, бразготкі, шархуны — і ўся жывёла разбягалася. Самая дрэнная прымета — перайсці дарогу. І ніводзін чалавек, які сябе паважае, не пяройдзе дарогу пахавальнай працэсіі або вясельнаму картэжу... Як бачым, свякроў у вашай сітуацыі выконвала ролю «зайца». Ну і што цяпер з ёю зрабіць? Нічога. Безумоўна, яна справакавала недарэчную сітуацыю. Але што за гэтым хавалася. Магчыма, ёй не спадабалася нявестка, вось яна і вырашыла нашкодзіць ёй.

☎ — Непакоіць Таццяна з Вілейскага раёна. Нашым дзецям-выпускнікам сёлета зрабілі выпускны альбом, дзе кожнага з вучняў змясцілі ў «медальён». Якія ў вас наконт гэтага будуць меркаванні?

— Ніякіх меркаванняў. Нічога страшнага ў гэтым няма, не трэба драматызаваць сітуацыю.

— А яшчэ такое пытанне. Кажуць, калі беражэш у хаце ручнік, на якім апускалі труну ў магілу, то дзеці потым могуць не выйсці замуж (ці не ажаніцца). У нас так і здарылася. ...Мне б цяпер хацелася занесці гэты ручнік на могілкі і павязаць на крыж, але ўсе нашы родныя былі пахаваны даўно, і на могілках нашых «крыжоў» не засталося — толькі помнікі. На які крыж можна павязаць гэты ручнік?

— Вы, напэўна, пераблыталі ручнікі, на якіх апускаюць труну, з перавясламі, якімі перавязваюць рукі і ногі нябожчыка. Якраз ручнік можна захоўваць у хаце. Безумоўна, разам з пасцельнай бялізнай, з вясельнымі ручнікамі такія рэчы ляжаць не могуць, але ж яны ўсё роўна не пазбаўляюцца «статусу» сямейнай рэліквіі. Таму ставіцца да іх трэба вельмі паважліва, а захоўваць можна ў якім-небудзь спецыяльна адведзеным для гэтага месцы. Іншая рэч — перавяслы (вяровачкі), якімі перавязваюць рукі і ногі нябожчыка. Але зноў жа іх нельга захоўваць у хаце толькі ў той сітуацыі, калі ў сям'і ёсць незамужняя дачка ці нежанаты сын. У такім выпадку перавяслы развязваюць і кладуць каля ног памерлага чалавека, каб яны пайшлі на «той» свет. Калі няма патрэбы захоўваць пахавальны ручнік, то яго можна павязаць на агароджу непасрэдна за помнікам.

☎ — Прывітанне, вам тэлефануе Валянціна Міхалаеўна з Буда-Кашалёўскага раёна. Пяць гадоў таму памёр мой былы муж. Мы да таго часу былі ўжо разведзены, але жылі ў адной хаце. Таму прыйшлося мне займацца пахаваннем. На 40 дзён і на год была ў царкве, і абодва разы тыя свечкі, што трымала ў руках, патухлі! Ці ёсць гэтаму якое-небудзь тлумачэнне? Можа, гэта нейкі знак мне?

— Дазвольце задаць асабістае пытанне: у вас дзеці сумесныя ёсць?

— Ёсць дачка. Да гэтага нараджаліся хлопчыкі, але яны памерлі маленькімі.

— Думаю, калі свечкі патухалі, тым самым вам «падказвалі», што на мужчынскай лініі ёсць некаторыя праблемы... Але паколькі цяпер у вас дачка, я думаю, напэўна, вы можаце спаць спакойна... А куды вы паклалі тую свечку, якая згасла?

— Не памятаю, але дома, па-мойму, яе няма.

— Вы, калі ласка, успомніце. І калі яна ўсё ж знаходзіцца дома, занясіце яе ў храм. Калі па мужчынскай лініі ў вас дзяцей няма, то і непакоіцца вам не варта.

☎ — Добры дзень, званю Ірына Уладзіміраўна. Да майго вяселля будучая свякруха была ўдавой. Але менавіта яна здымала з мяне вэлюм і павязвала хустку і фартух. Ці можна было ёй гэта рабіць?

— Што тут скажаш? Прынцып народнай культуры «падобнае выклікае падобнае» засцерагаў ад падобных дзеянняў. Таму не выключана, што і вас можа напаткаць такі ж самы лёс, як у вашай свякрыві. Дай Бог, каб гэта здарылася як мага пазней.

— А яшчэ такое пытанне. Майго дзядулю, калі быў маладзейшым, запрасілі сватам на вяселле (але без жонкі, маёй бабулі). І адна жанчына, якая раней вельмі па дзядулю, як кажуць, сохла, паклала ў кішэню яго пінжака жмут з нітак і валасоў... Пазней, калі дзядуля прыехаў дахаты, мая бабуля знайшла гэты «падарунак» і спаліла яго ў печы...

— Гэта яна правільна зрабіла.

— Але ж з таго часу ўсе нашы сваякі па мужчынскай лініі пачалі злоўжываць алкаголем...

— Тады справа ўскладняецца — тая жанчына нарабіла шкоды ўсяму вашаму мужчынскаму роду... Давайце зробім так. Вы ўсю гэту сітуацыю падрабязна выкажыце ў лісце і пашліце яго на адрас нашай кафедры. Мы знойдзем магчымасць вам дапамагчы.

— Вялікі вам дзякуй!

☎ — Вас турбуе Віктар з Рагачоўскага раёна. Чатыры месяцы таму мы пахавалі бабулю. Засталося зерне, у якім свечкі стаялі, адзенне, у якім бабуля памерла, а яшчэ цукеркі і пячэнне, што людзі прынеслі... Ці можна цяпер спаліць гэта адзенне? І што рабіць з зернем і цукеркамі?

— Ну, пачнём па парадку. Зерне, у якім стаялі свечкі, людзі ніколі не аддавалі свойскай жывёле і птушкам — яго закопвалі так, каб гэта зерне не прарасло. Што датычыцца цукерак і пячэння — іх можна занесці на магілы родных, толькі раскладаць трэба так, каб на кожнай магіле атрымалася няпарная колькасць... Цяпер пра адзенне. Бялізна, у якой памірае чалавек (у жанчыны магла быць начная кашуля, у мужчыны — піжама), спальваецца, а таксама спальваецца пасцельная бялізна, на якой ён скапаў. Не падушка з коўдрай, а прасціна, навалачка і падкоўдранік. Адзенне можна праз 40 дзён раздаць людзям, але лепш зрабіць гэта праз год пасля смерці. Калі вы не паспелі спаліць бялізну адразу, можаце зрабіць гэта цяпер.

☎ — Мяне завуць Вера, тэлефаную з Навагрудскага раёна. Мы з мужам разам хрысцілі ў брата дачку. А потым даведаліся, што нельга мужу і жонцы станавіцца хроснымі аднаго і таго ж дзіцяці. Чаму? І як гэта выправіць?

— Тыповае пытанне... Звычайна пары (муж і жонка), якія пахрысцілі адно дзіця, хутка разыходзяцца. Бо «перадаюць» сваю добрую долю дзіцятку. Што такое хросныя бацькі? Гэта ў першую чаргу духоўныя бацькі, якія даюць абяцанне весці па жыцці свайго хросніка. І шлюбным жыццём яны жыць не павінны. Таму ў канцы ХІХ і пачатку ХХ стагоддзяў свяшчэннаслужыцелі пыталіся ў тых, хто браў шлюб, ці не з'яўляюцца яны духоўнымі бацькамі аднаго дзіцяці. І калі так адказвалі станоўча, іх не вянчалі.

☎ — Добры дзень, гэта Ала Адамаўна з Мінска. Мая пажылая маці прыгатавала для свайго пахавання адзенне барвовага колеру. Ці можа яно быць такім?

— Не. Наверце, ёсць вельмі многа прыкладаў таго, як чырвоны колер (ці яго адценні) «цягне» за сабой кроўных сваякоў. Таму, калі ёсць магчымасць, пераканайце вашу маму падабраць ёй нешта іншае. Усё пакупное мяняць не трэба, але сукенку замяніце. Думаю, ваша мама вас зразумее правільна. І калі вы падбераце ёй адзенне, можна пайсці ў ім на якое-небудзь царкоўнае свята — на Вялікдзень, на Тройцу, на Узнясенне — у храм, пастаяць там, а потым прыйсці дадому, зняць і пакласці ў шафу. Няхай ляжыць і чакае вашу маму да таго моманту, пакуль Бог не загадае...

— Дзякуй вялікі за параду.

— Здароўя вашай маме!

☎ — Тэлефануе Васіль Мікітавіч з Жыткавіцкага раёна. Падчас мінулай «прамой лініі» вы выказалі меркаванне, што нельга выразаць дрэвы на могілках — гэта можа справакаваць сумныя наступствы. У нас усе перапалохаліся і не спілоўваюць старыя дрэвы на могілках, якія засланяюць агароджу і помнік... І што рабіць?

— І ўсё ж мы параілі б чакаць, пакуль дрэва зваліцца само, і толькі пасля гэтага наводзіць парадак. (Але ні ў якім разе не цягнуць гэта дрэва дахаты — спаліць яго каля магілы, і ўсё...). Таму лепей не абсаджваць магілы кустамі і маладымі дрэўцамі — у будучым, калі вырастуць, вы сутыкняцеся з праблемай, як іх зрэзаць. А пацверджанняў таму, што зрэзаць дрэвы на могілках небяспечна, колькі хочаце. Вырашаць вам. Калі ў гэта верыць ці не верыць, але мы настойваем на сваім: няхай лепш дрэва зваліцца само...

☎ — Прывітанне, звоніць Вера Васільеўна з Хоцімскага раёна. Скажыце, што такое чацвярговая соль і калі трэба яе асвячаць?

— Вы ўжо спазніліся з чацвярговай соллю. Гэта соль, якую пакідаюць на «сямі вятрах» у сераду вечарам, на ноч перад чыстым чацвяргом — апошнім чацвяргом перад Вялікаднем. На адкрытае месца на двары ставяць у посудзе звычайную соль — кілаграм ці паўкілаграма, як заўгодна. А назаўтра раніцай забіраюць яе ў хату. Частку пакідаюць для ўжывання ў побыце, а частку — для выкарыстання ў рытуальных сітуацыях (здымаць сурокі і г.д.).

— А што рабіць, калі ноччу пойдзе дождж і ўся гэта соль размякне?

— Трэба ставіць яе на адкрытае месца, але абавязкова прыкрытае — дахам, «казырком» і г.д. Гэта абароніць ад намакання. Так што чакайце наступнага года і рабіце ўсё як мае быць.

«Прамую лінію» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Наталля КАРПЕНКА.
(Працяг будзе)

2008 WORLD CHAMPIONSHIP CANADA
Halifax
Québec City

Спецыяльны карэспандэнт «Звязды» перадае з Канады

Курт ФРЭЙЗЕР: «За паражэнне ад датчан я адказваю поўнасцю»

Нацыянальная зборная Беларусі па хакеі на мінорнай ноце закончыла сваё выступленне на сусветным першынстве па хакеі ў канадскім Квебеку, уступіўшы ў авертайме датчанам 2:3 (**на фота**). У сувязі з гэтай перамогай дацкія балельшчыкі цэлую ноч барабанілі. Праўда, гэтыя абставіны не паўплывалі на заваяванне падначаленымі Курта Фрэйзера запаветнай пуцёўкі на алімпійскія Гульні-2010 у канадскім Ванкуверы. І дапамаглі ім у гэтым немцы, якія ў паралельнай групе ў Галіфаксе перайгралі нашых асноўных супернікаў — латышоў — з лікам 5:3.

На пасляматчавай прэс-канферэнцыі настаўнік беларускай каманды Курт Фрэйзер дыпламатычна павіншаваў каманду Даніі з перамогай і заявіў аб тым, што цяпер каманда Беларусі ўшчыльную перабралася да камандаў топ-узроўню па майстэрстве. За паўтара года да зімовых Алімпійскіх гульняў, заявіў амерыканскі трэнер, хакеісты змаглі прыцерціся адзін да аднаго, а гэта многа значыць.

За паражэнне ад датчан, сказаў Курт Фрэйзер, я поўнасцю ў адказе. Але, на яго думку, іграві зрабілі ўсё, што маглі. Калі б быў у абарончых радах нацыянальнай зборнай траўмаваныя ўжо ў Канадзе Макрыцкі, Антоненка і Кальцоў — лепшымі былі б і вынікі ўсіх праведзеных паядынкаў, зрабіў заключэнне Курт Фрэйзер. Ці застанецца ён кіраваць беларускай камандай надалей? Пра гэта можна будзе сцвярджаць на тым тыдні, калі адбудзецца выканкам Беларускай федэрацыі хакея.

Зрэшты, зборная Беларусі адправілася дадому ўчора, хоць першапачаткова білеты былі куплены на 15 мая. Праўда, першымі пакінулі размяшчэнне каманды браты Касціцыны, якія адразу пасля гульні адправіліся ў Манрыэль, у родны «Канадзіенс». Яшчэ адзін «канадзец» Міхаіл Грабоўскі на выхадзе са спартыўнай арэны Colisee Pepsi быў горача сустрэты фанатамі-падлеткамі з Квебека з просьбай даць аўтограф і сфатаграфавацца. Паводле слоў Міхаіла, беларусы гулялі добра, прыбаўлялі ад матча да матча, але ж не хапіла, відаць, усмешкі фартуны і элементарнага майстэрства ў завяршэнні камбінацый.

Інтэрв'ю з Міхаілам ГРАБОЎСКІМ — у адным з наступных нумароў газеты.

Учора на сусветным першынстве быў першы выхадны дзень.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ,
г. Квебек.

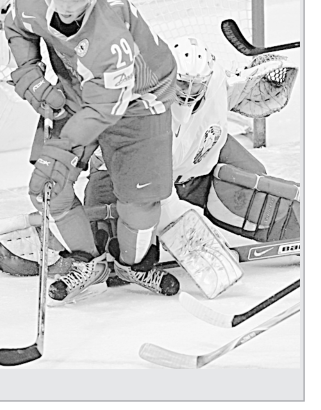

Прамая лінія

ПЧАЛІНАЯ ТЭРАПІЯ — натуральнае выздараўленне

На пытанні чытачоў адказвае загадчыца неўралагічнага аддзялення Медыцынскага цэнтра Мінскага трактарнага завода, кандыдат медыцынскіх навук Святлана РОЎДА.

(Заканчэнне. Пачатак у нумарах за 30 красавіка, 8 і 13 мая.)

☎ — На провадзе Крупкі. Тэлефануе Яўгенія Аляксандраўна. Мой дыягназ — коксартроз. Лячэнне не дапамагае. Хацелася б паспрабаваць лячыцца з дапамогай пчол. Скажыце, калі ласка, як да вас трапіць, колькі патрэбна сеансаў і колькі гэта будзе каштаваць?

— Трапіць да нас можна запісаўшыся па тэлефоне 230 43 66. Запіс пачнецца ў ліпені. Спатрэбіцца некалькі курсаў. Першы, уводны, курс будзе ўключаць 10—15 сеансаў. У далейшым, пры добрай пераноснасці, можа быць і да 20 сеансаў з нарошчваннем колькасці пчол, з падтрымліваючымі сеансамі. Гэта ўсё індывідуальна. Кошт аднаго сеанса — каля 20 тысяч рублёў.

☎ — Званю з Валожына. У мяне артроз. Парайце, якімі мазямі лепш карыстацца?

— Артроз — гэта хранічнае, прагрэсуючае захворванне. Лячыць яго трэба ва ўрача доўгімі настойлівымі курсамі медыкаментознага і немедыкаментознага лячэння. Толькі мазямі артроз не вылечыць. Вам трэба звярнуцца да рэўматолага, які прызначыць комплекснае лячэнне.

☎ — Іна з Ашмянаў. Нашаму дзіцяці 4 гады. Яно часта скардзіцца на боль у правай калены, асабліва ноччу. Абследаваліся, зрабілі здымак тазасцегнавога сустава. Нічога не знайшлі. Што гэта можа быць?

— Што гэта канкрэтна можа быць, па тэлефоне я не магу вам сказаць. Трэба больш грунтоўна абследавацца. Вазьміце накіраванне ў абласны цэнтр да дзіцячага артапеда. Часам бываюць дзіцячыя артапедычныя паталогіі, абумоўленыя генетычна. Магчымы і інфекцыйны працэс у суставах, праява нейкага сістэмнага захворвання. Трэба абследавацца.

☎ — Іўе турбуе. Звоніць Ганна Пятроўна. У паясніцы знаходзяцца два дыскі. Моцны боль. Чым лячыцца?

— Калі вы хочаце атрымаць кансультацыю ад мяне як ад неўролага, то вам трэба прыехаць на агляд. Па тэлефоне я не магу прызначыць лячэнне. Запішыцеся на кансультацыю: 230 43 66.

☎ — Алена Пятроўна з Мінска. У мяне астэаартроз. Асабліва баляць каленныя суставы. Як у такім выпадку прымяняць апітэрапію? Ці можна выкарыстоўваць яе ў хатніх умовах?

— Пчолаўджаленне робіцца толькі ва ўмовах медустановы. Бо гэты метад патрабуе строгага кантролю і ў шэрагу выпадкаў — неадкладнай дапамогі. Мы даём канкрэтныя рэкамендацыі пасля агляду пацыента. У кожным канкрэтным выпадку — свае схемы лячэння. З ліпеня ў нас пачынаецца запіс, можаце патэлефанаваць 230 43 66 і запісацца на кансультацыю.

☎ — Званю з Івацэвічаў. Мне 38 гадоў. Пакутую на моцны галаўны боль на фоне шыйнага астэахандрозу. Двойчы было кровазліццё ў левае вока. Урачы не могуць падабраць эфектыўнага лячэння. Што рабіць?

— Трэба правесці больш паглыбленае даследаванне і потым даваць канкрэтныя рэкамендацыі. Я параіла б вам прайсці курс пчолатэрапіі. Паколькі ў вас хранічная цэрвікалгія са стойкім болевым сіндромам, вам паказана пчолаўджаленне. Акрамя таго, рэкамендуюцца прадукты пчалярства: прапаліс, матачнае малачко, пярга, пылок, мёд. Прыязджайце да нас на кансультацыю.

— А ці можна скарыстацца паслугамі мануальнага тэрапеўта?

— Можна, але папярэдне трэба зрабіць рэнтгенаўскі здымак. Калі па яго выніках у вас не будзе проціпаказанняў, можна будзе звярнуцца да кваліфікаванага спецыяліста.

☎ — Тэлефаную з Бабруйска. Завуць Станіслаў Іванавіч. У мяне вельмі баліць каленны сустаў. Здымак паказаў, што ёсць шып. Выкарыстоўваў мазь «Найз», — не дапамагае. Парайце, калі ласка, чым лячыцца.

— Вам паказана апітэрапія. Гэта адзін з найбольш эфектыўных і моцных метадаў. Прычым трэба і пчолаўджаленне праводзіць, і карыстацца прадуктамі пчалярства. У першую чаргу выкарыстоўваць пропаліс. Вы можаце рабіць з яго аладкі і прыкладаць да каленнага сустава. Ці рабіць абгортванні прапалісавымі сурвэткамі. Таксама павінна прымяняцца медыкаментознае лячэнне. У вашым выпадку падыдзе мазь «Хандраксід», але яе трэба ўціраць даволі доўга, старанна, паўторнымі курсамі. Мазь здымае боль і ацёк, запаленне. Падыходзіць мазь з пчаліным ядам «Апізартрон», якая можа замяніць пчолаўджаленне. Пры паталогіі каленнага сустава актыўна прымяняюць лазератэрапію, ультрагук.

— Я чуў, што добра дапамагае бальзам Дзікуля. Як вы ставіцеся да гэтага?

— У гэтага бальзаму сапраўды вельмі добры натуральны састаў, у яго ўваходзяць і прадукты пчалярства. Я лічу, аднак, што карыстацца ім можна толькі як часткай комплекснага лячэння. Бо, калі ўжо ёсць шып у суставе, аднымі мазямі не абысціся. Гэта надта слабае лячэнне для такой паталогіі. Таму вам патрэбна комплексная дапамога, якая ўключае медыкаментознае лячэнне, апітэрапію і фізіяпрацэдуры.

☎ — Ірына Пятроўна, званю з Клецкага раёна. Мне 70 гадоў. Ужо больш як паўгода вельмі баліць калена, нават станавіцца на нагу балюча. Паставілі дыягназ — артроз. Прайшла курс лячэння ўколамі, мазі выкарыстоўвала. Не дапамагло. Як параіце лячыцца?

— Справа ў тым, што захворванне, якое ў вас ёсць, — гэта хранічны прагрэсуючы працэс, ён не паддаецца хуткаму лячэнню, а патрабуе настойлівасці, упартасці, працягласці. Увогуле артрозы з'яўляюцца паталогіяй, якую можна толькі ў нейкай ступені прыпыніць, зняць болевы сіндром, але поўнасцю вылечыць немагчыма. Я парэкамендавала б вам сістэматычна праходзіць фізіятэрапеўтычныя працэдуры, прымаць хондрапратэктары — прэпараты, што тармозяць старэнне суставаў, таксама супрацьзапаленчыя лекі. Паказана вам і апітэрапія. Такое лячэнне праводзіцца працяглымі курсамі. Праз некаторы час яно паўтараецца. Але ў любым выпадку вам абавязкова трэба раіцца з рэўматолагам.

☎ — Святлана, з Наваполацка званю. У маёй маці поліартрыт, пастаянны боль у суставах. Для лячэння прызначалі антыбіётыкі, ультрагук. Нічога не дапамагае. Што вы можаце параіць?

— Вашай маме паказана апітэрапія. Пры ўсіх формах поліартрыту гэты метад лячэння з'яўляецца вельмі эфектыўным. Яго можна спалучаць і з тым лячэннем, якое вашай маме прызначылі ўрачы. Апітэрапія ўзмоцніць яго эфектыўнасць.

— А ці можна пралячыцца ў вас?

— Так. Можаце прыехаць на кансультацыю, папярэдне пазваніўшы па тэлефоне 230 43 66, каб дамовіцца аб сустрэчы. На кансультацыю абавязкова трэба прыехаць з усімі медыцынскімі выпіскамі, эпікрызамі, аналізамі.

☎ — Мікалай з Мінска. Маці 77 гадоў. Яна інвалід другой групы. Мае дыягназ — прагрэсуючы коксартроз. Прымае тэрафлекс. Наколькі ён эфектыўны?

— Зараз ёсць больш эфектыўныя хондрапратэктары. Да іх адносяцца алфлутоп у ін'екцыях, дона ў ін'екцыях ці парашках. Але ўлічыце, што гэтыя прэпараты працуюць марудна і эфект ад іх прыёму развіваецца паступова. Таму прымаць іх трэба доўга. Акрамя таго, курсы лячэння трэба паўтараць 3—4 разы ў год. Паказана вашай маці лазера- і апітэрапія.

☎ — Мяне завуць Ганна Вікенцьеўна. Званю з Лагойска. Мне 68 гадоў. Ужо 4 гады хварэю на коксартроз тазасцегнавых суставаў. Як лячыцца?

— Самае эфектыўнае лячэнне для вас — гэта пчолаўджаленне. Пры ўсіх захворваннях суставаў яно дае добрыя вынікі: прыпыняе працэсы прагрэсавання хваробы, купіруе клінічную сімптаматыку. Прыязджайце да нас на лячэнне ў ліпені. Але папярэдне запішыцеся на кансультацыю.

☎ — Барысаў на провадзе. Звоніць Людміла Іванаўна. У мяне паўгода ўжо баліць тазасцегнавы сустаў. Рэнтген паказаў, што змяненняў у ім няма. З чым можа быць звязаны боль?

— Тазасцегнавы сустаў можа балець пры радыкуліце. Гэта звязана з ірадыяцыяй болю ў сустаў. Тканкі нервуюцца з пэўных сегментаў пазваночніка, дзе ў вас, напэўна, знаходзіцца грыжа. Таму вам трэба лячыць радыкуліт, і болі ў тазасцегнавым суставе, хутчэй за ўсё, знікнуць. Прыязджайце да нас на пчолаўджаленне. Гэты метад вам дапаможа.

— А дзе вы знаходзіцеся і як да вас трапіць?

— Дзяржаўнае прадпрыемства «Медыцынскі цэнтр — МТЗ» знаходзіцца ў Мінску па вуліцы Стаханаўскай, 10а. Кансультацыі пачнуцца ў ліпені. Папярэдне запішыцеся па тэлефоне: 230 43 66.

☎ — Мяне завуць Галіна Паўлаўна, званю з Салігорска. У мяне рэўматычны артрыт, вельмі баліць косць на назе, ад калена і ніжэй. Як лячыцца, да якога ўрача звярнуцца?

— Я не магу сказаць вам канкрэтна, чым лячыцца. Мы ж лечым не хваробу, а чалавека. У дадзеным выпадку не рэўматычны артрыт, а вас. Вас трэба абследаваць, паглядзець аналізы. Метадаў лячэння можа быць шмат. Але яны падбіраюцца індывідуальна для кожнага хворага. Вам неабходна звярнуцца па месцы жыхарства да рэўматолага і вызначыць тактыку лячэння.

— У нас няма рэўматолага.

— Тады ідзіце да хірурга ці тэрапеўта. Яны таксама займаюцца лячэннем суставаў.

☎ — Тэлефаную з Глыбокага. У сястры коксартроз двухбаковы, дыябетычная палінейрапатыя ніжніх канечнасцяў, сенсарная форма, дыябетычная мікраангіапатыя ног. Як лячыцца? Ці можна скарыстаць прадукты пчалярства?

— Метадаў лячэння гэтай паталогіі сёння вельмі шмат. Яны падбіраюцца індывідуальна для кожнага хворага, з улікам яго стану, аналізаў, пасля абследавання. Што тычыцца прадуктаў пчалярства, то яны паказаны вашай сястры. Яна можа карыстацца гэтым метадам як дапаможным, а, магчыма, і асноўным... Ваша сястра — на інсуліне?

— Так.

— Значыць пчолаўджаленне ёй супрацьпаказана. Затое яна можа прымяняць пылок, пяргу, матачнае малачко, прапаліс. Добра прыкладаць на хворыя ногі прапалісавыя аладкі, рабіць прапалісавыя абгортванні. Мёд, калі ў яе цяжкая форма дыябету, лепш не ўжываць.

☎ — З Лельчыц турбуе Святлана Мікалаеўна. У мяне пастаянныя галаўныя болі, напружанне. Што гэта магло б быць?

— Галаўны боль напружання звязаны з рознымі прычынамі. Хто вы па спецыяльнасці?

— Бібліятэкар.

— Работа сядзячая, з напружаннем мышцаў шыйна-каўняровай зоны, плюс псіхаэмацыянальныя нагрузкі, стрэсы. Гэтыя фактары прыводзяць да галаўнога болю напружання. У такім выпадку прымаюцца псіхатропныя прэпараты, напрыклад, антыдэпрэсанты, супрацьтрывожныя, а таксама міярэлаксанты, сасудзістыя лекі. Яны прызначаюцца індывідуальна кожнаму пацыенту пасля яго агляду. Прыязджайце да нас на кансультацыю. Папярэдне званіце па тэлефоне 230 43 66.

«Прамую лінію» правялі Святлана БАРЫСЕНКА і Вольга ШАЎКО.

«Еўрабачанне-2008»

Песенныя гонкі пачаліся

Дэлегацыя Белтэлерадыёкампаніі накіравалася ў Бялград, дзе з 20 па 24 мая пройдзе міжнародны конкурс песні «Еўрабачанне-2008».

Учора ў сербскай сталіцы адбылася першая рэпетыцыя прадстаўніка Беларусі Руслана Аляхно з песняй «Asta la Vista». Таксама апрабавалі сцэну прадстаўнікі Ісландыі, Швецыі, Турцыі, Украіны, Літвы, Албаніі, Швейцарыі і Чэхіі. Пасля рэпетыцыі кожны з артыстаў дае 30-хвілінную прэс-канферэнцыю для СМІ, акрэдытаваных на конкурсе. Другая прэс-канферэнцыя, на 10 хвілін карацейшая, прадугледжана пасля другой рэпетыцыі — у Руслана Аляхно яна запланаваная 17 мая.

Увогуле «Еўратыдзень» — актыўная падрыхтоўка ўдзельнікаў да конкурсу — пачаўся з гэтай нядзелі, а ўжо ўвечары 18 мая адбудзецца афіцыйная вечарынка адкрыцця конкурсу. Сёлета ён, нагадаем, самы маштабны — за перамогу будуць змагацца прадстаўнікі 43 краін, з іх, напрыклад, Азербайджан і Сан-Марына ўдзельнічаюць у «Еўрабачанні» ўпершыню. Беларускі выканаўца выступіць пад нумарам 9 у другім паўфінале, 22 мая. Яго, а таксама першы паўфінал і фінал конкурсу, незалежна ад вынікаў гэтага выступлення, пакажа Першы канал. Дарэчы, беларусы адны з нямногіх убачаць абодва паўфіналы, бо «цана пытання» — кошт трансляцыі — аказалася прымальнай. Праўда, галасаваць мы зможам толькі за выканаўцаў з таго паўфіналу, у якім выступае Руслан Аляхно.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

Як нас дураць

ПАШПАРТА ГРАМАДЗЯНІНА ЕС НЕ ІСНУЕ

Апошнім часам гэта рубрыка амаль знікла са старонак нашай газеты. Што, безумоўна, радуе. Насельніцтва паступова выпрацоўвае імунітэт супраць махляроў і прайдзісветаў. Людзі сталі больш абачлівымі, вопытнымі і недаверлівымі адносна спробаў уцягнуць іх у сумніўныя здзелкі і акцыі. Хоць, дзеля справядлівасці адзначым, што адносна нядаўна асобныя і прагныя да вялікіх лёгкіх грошай нашы суграмадзяне траплялі на вуду стваральнікаў фінансавых пірамід. Але гэта ўжо, хутчэй, недарэчны выпадак, чым заканамернасць.

На заможных і даверлівых, якія бачаць сябе паўнапраўнымі жыхарамі багатых заходнееўрапейскіх краін, разлічаны аб'явы наступнага зместу, якія распаўсюджваюцца сярод жыхароў Беларусі. Верагодна, яны арыентаваны і на тых, хто зрабіў «шалёныя» грошы, мякка кажучы, не вельмі сумленнымі спосабамі і каму лепш было б пакінуць краіну і змяніць грамадзянства.

> ***Второе Гражданство и паспорт гражданина ЕС!***
> ***Предоставляем качественные юридические услуги по получению гражданства стран ЕС.***
> ***Дорого. Надежно. Полностью Конфиденциально.***
> ***Поэтапная оплата. При необходимости — легальный договор.***
> ***Возможны любые виды оформления вида на жительства в Швейцарии и Великобритании.***
> ***Есть варианты срочного — от 2 месяцев — оформления паспортов и гражданства для всей семьи.***

Ці яшчэ адна аб'ява:

> ПОЛНАЯ Легализация в Европе:
> Ваше гражданство, Ваш счет в Банке и Ваш Дом!
>
> Предоставляем качественные Юридические услуги по **получению гражданства** стран ЕС, **открытию счетов** в Европейских Банках и **Приобретению недвижимости** за рубежом!
>
> Дорого. Надежно. Полностью Конфиденциально. Предусмотрена поэтапная оплата.
> При необходимости - подписываем легальный договор.
> Наши офисы находятся только в странах ЕС.
> Есть варианты срочного - (от 2 месяцев) - оформления второго гражданства!
> Так же оказываем квалифицированную помощь в оформлении вида на жительства в **Швейцарии** и **Великобритании** для Бизнесменов и Инвесторов.
>
> Кроме этого, мы:
>
> - Откроем Вам счет в солидном Европейском Банке с высоким уровнем обслуживания и гарантированной Полной конфиденциальностью вкладов;
> - Подберем для Вас отличную недвижимость в любом уголке Европы и поможем оформить ее в собственность;
> - Окажем Вам любую другую легальную помощь в Европе.

Далей ідуць прапановы даслаць заяўку і свае нумары тэлефонаў і адрасы электроннай сувязі для наступных кантактаў. Звязацца абяцаецца ў зручны для вас час. Можна і самому патэлефанаваць па так званым «адзіным» нумары ці выкарыстаць указаны e-mail.

Адразу скажам, што замест «поўнай легалізацыі» вам прапаноўваецца поўная прафанацыя. Бо агульнага грамадзянства і пашпарта грамадзяніна Еўрапейскага саюза не існавала, не існуе і малаверагодна, што будзе існаваць нават у далёкай будучыні. Кожная краіна Еўрасаюза сама ўстанаўлівае свае правілы як легалізацыі, так і прадастаўлення грамадзянства. Напрыклад, у Германіі гэтым займаецца спецыяльнае ведамства. Аналагічная сітуацыя ў іншых краінах ЕС. Звычайна шлях ад падачы заявы да атрымання грамадзянства займае шмат часу і сілаў.

Прычым, заўважце, дадзеную заяву трэба абавязкова падаваць асабіста, пасрэднікі ў асобе прадстаўнікоў розных фірмаў, агенцтваў ці канкрэтных «добразычліўцаў» выключаюцца. Але нават пры захаванні ўсіх фармальнасцяў далёка не факт, што вам і вашай сям'і ўдасца без праблем нават пры значных фінанасавых сродках для самастойнага і дастойнага існавання на новай радзіме атрымаць той жа нямецкі пашпарт.

Апошнім часам краіны Еўрасаюза, асабліва самыя старыя яго члены, шчыра кажучы, заклапочаны тым, каб пад розным выглядам абмежаваць міграцыйныя плыні. Так, прад'яўляюцца высокія патрабаванні да ўзроўню ведання мовы будучай краіны жыхарства. З гэтай мэтай становяцца ўсё больш жорсткімі і нават прыдзірлівымі правілы прадастаўлення грамадзянства. Скажам, багаты еўрапейскі Захад мае патрэбу ў замежнай працоўнай сіле, але пераважна ў канкрэтных спецыялістах высокай кваліфікацыі.

І ўвогуле, калі ёсць гарачае імкненне да перамены месца жыхарства, то лепш да мэты ісці легальным спосабам, пашукаць неабходную інфармацыю ў Інтэрнэце, магчыма, звярнуцца ў замежнае пасольства па кансультацыю. А даваць невядомым людзям, якія за немалыя грошы нават пры льготнай паэтапнай аплаце паслуг абяцаюць «любую легальную помощь в Европе» — значыць, моцна рызыкаваць.

Леанід ТУГАРЫН.

Рыштаванні Бацькаўшчыны

ЗАБЫТАЯ СЯДЗІБА

За некалькі кіламетраў ад Ляхавічаў знаходзіцца Грушаўка і, калі б там не было сядзібы — радавога гнязда Рэйтанаў, то пра яе мала хто і ведаў бы. Маёнтак ужо існаваў у XVII стагоддзі, але як сядзібна-паркавы ансамбль сфарміраваўся напрыканцы XIX.

Уладальніку сядзібы Ю. Рэйтану хацелася не адстаць ад моды, бо ў той час драўлянае жыллё стала даволі папулярным (карысным для здароўя) і ён на падмурку старога мураванага дома ўзвёў драўляны, які сёння з'яўляецца помнікам архітэктуры.

На гістарычным фоне Беларусі шляхецкі род Рэйтанаў быў бы непрыкметным, калі б не Тадэвуш Рэйтан. Праўда, цяпер пра знакаміты род напамінае толькі чыгуначны прыпынак — Рэйтанава.

Дык чым жа прыцягвае да сябе ўвагу Т. Рэйтан ужо не адно пакаленне?

Жылы дом.

Ён быў паслом ад Навагрудчыны на Варшаўскім Сейме 1773 года. Для Рэчы Паспалітай гэта быў трагічны час. Яе лёс ужо вызначылі. Аўстра-Венгрыя, Прусія і Расія вырашылі падзяліць гэтую дзяржаву і неабходна было толькі юрыдычна аформіць — гістарычны факт.

Т. Рэйтан і паслы ад Вялікага княства Літоўскага выступілі супраць падзелу Рэчы Паспалітай, а ў той жа час большасць польскіх паслоў падтрымала караля Станіслава Аўгуста Панятоўскага і не бачыла ў тым падзеле вялікай катастрофы. Асабістыя інтарэсы, у тым ліку і матэрыяльныя, адыгралі тады не апошнюю ролю. Напрыклад, маршалак Сейма А. Панінскі атрымаў за сваю актыўную падтрымку караля 20 тысяч злотых.

У тым процістаянні Т. Рэйтан прайграў і разам са сваім паплечнікам С. Корсакам быў аб'яўлены ворагам Рэчы Паспалітай. У знак пратэсту ўсе паслы ад Вялікага княства Літоўскага пакінулі Сейм. Вось такая, у агульных абрысах, гістарычная драма, у якой Т. Рэйтан, заняўшы мужную і прынцыповую пазіцыю, зрабіў сваё імя шырокавядомым і ў будучых пакаленнях.

Пасля тых падзей Т. Рэйтан застаўся ў прыгнечаным стане і да канца сваіх дзён пражыў у Грушаўцы, як здань блукаючы наўкол сядзібы.

«Пана з Чорнай Русі», так яшчэ называлі Т. Рэйтана, пахавалі пры сядзібе, а затым яго астанкі былі перанесены ў сямейны пахавальны склеп, у якім і праляжалі да 1939 года. Вядома, што класавы падыход у грамадскім жыцці адбіўся і на магілах. Сямейны склеп быў абрабаваны і цяпер паўразбураны, ды і ўсе астатнія збудаванні не ў лепшым стане.

* * *

Пакуль дом — жылы, ён здольны процістаяць часу, а як толькі чалавек пакідае яго — прыходзіць у заняпад. Нешта падобнае атрымалася і з сядзібай Рэйтанаў. Яшчэ ў 60-х гадах мінулага стагоддзя тут

Пахавальны склеп.

знаходзіўся конезавод. Мураваныя стайні і сёння выглядаюць манументальна і можна падумаць, што на іх архітэктуру паўплываў англійскі стыль. І конезавод у Грушаўцы аказаўся невыпадкова. Не толькі жылы дом, але і ўсе падсобныя памяшканні былі ў добрым стане і нават больш за тое.

…Мне было гадоў чатырнаццаць, як бацька ўзяў з сабою ў Грушаўку і ў сядзібе давялося заначаваць. Тут праводзіліся курсы па конегадоўлі і курсанты жылі ў былым маёнтку. Вечарам, калі мужыкі гулялі ў карты, я з запалкамі падняўся па лесвіцы вышэй і адчыніў дзверы, якія вялі ў нейкую бакоўку ці на гарышча. Чыркнуў сярнічкай — і ў няроўным святле ўбачыў звалены ў кучу старадаўнія крэслы і яшчэ нейкую мэблю. Тады гэты факт мяне не ўразіў, толькі з гадамі я ўсвядоміў, якія мастацкія і гістарычныя каштоўнасці валяліся за тымі непрыкметнымі дзвярыма. Хіба ж не дзіўна, што пасля такіх дзвюх сусветных войнаў, а ў першую тут праходзіў фронт, сядзіба захавалася!

Неўзабаве адышоў у нябыт конезавод і сядзіба перайшла мясцоваму калгасу. У падвалах дома зрабілі сховішча для гародніны. А затым сядзіба была аб'яўлена помнікам і калгас пакінуў яе. Дзесьці год таму давялося зноў пабываць у Грушаўцы. І ў падвале ўбачыў старадаўнія дубовыя дзверы, з якіх былі зроблены перагародкі для бульбы, буракоў ці яшчэ нечага там. Выкладзеная паўкругам столь скляпення сведчыла, што гэта старадаўні мур, а калі падняцца ў пакоі, то там ужо не ўбачыш распісаных сценаў і камінаў з дарагой кафлі. Усё вынішчана і скрадзена. Паркет, каміны-печы разбураны, рамы выбітыя, усё, што мела каштоўнасць, расцягнулі. І рабілі гэта часта заезджыя шукальнікі старадаўняга. Трапілася на вочы нейкая жалязяка, то чаму б не ўзяць? А цэглу і дошкі мог прыхапіць і мясцовы люд. Давялося пачуць, што нехта выкарыстаў паркет з сядзібы пры будоўлі свайго дома.

Калі на помніку павесіць толькі шыльду, што ён ахоўваецца, а не зрабіць ніякіх захадаў па яго ахове, то вынік будзе нулявым.

* * *

На мясцовым узроўні, асабліва калі ў райцэнтр прыязджаюць госці ці праводзяцца нейкія мерапрыемствы, сядзібу ў Грушаўцы ўспамінаюць, не забываюць і яе знакамітага гаспадара. Але пытанне аб рэстаўрацыі сядзібы не стаіць, бо няма грошай для гэтага. Пакуль што зроблены праект аднаўлення пахавальнага склепа, пабудаванага ў стылі неаготыкі, але і закансерваваць помнік архітэктуры не ўдалося па той жа прычыне — недахопу фінансаў.

Пасля распаду Саюза быццам бы за мяжой знайшоўся інвестар, які хацеў адрадзіць сядзібу, але на сваіх умовах. Усё засталося, як і было, бо няма адпаведных законаў.

У многіх краінах замкі, палацы, манастыры, якія ўяўляюць гістарычную ці мастацкую цікавасць, прадаюцца часта за сімвалічную цану, але перад новым уладальнікам ставіцца ўмова: будынак неабходна адрэстаўраваць і падтрымліваць у ім парадак. А каб гэта выканаць, патрэбны вялікія фінансавыя ўкладанні. Скажам, прывесці ў належны стан сядзібу ў Грушаўцы: аднавіць жылы дом, два флігелі, пахавальны склеп, аранжарэю, канюшні, пуню, бровар, парк — пад сілу толькі дзяржаве.

У такім стане сядзіба ў Грушаўцы апынулася найперш таму, што падчас пабудовы сацыялізму на старадаўнія помнікі мала звярталі ўвагі. Успомнім, што прывесці ў парадак Навагрудак, Нясвіж ці падняць з руін Мірскі замак удалося толькі ў незалежнай Беларусі. А, падругое, мы і самі не заўсёды цэнім сваю спадчыну і гісторыю, бо гэтаму нас асабліва і не вучылі. А калі людзі разбіраюць помнікі архітэктуры, то хто ў гэтым вінаваты?

* * *

Часта духоўнасць падмяняецца рэлігійнасцю, хоць першае паняцце значна шырэйшае. Духоўна багаты чалавек не толькі адукаваны, але і цесна звязаны з гістарычнакультурнай спадчынай народа. Мінулае змяніць ужо немагчыма, але і ўзвесці будучыню без падмурка, закладзенага продкамі, — справа марная.

Сымон СВІСТУНОВІЧ.

БЕЛОРУССКИЙ ИНДУСТРИАЛЬНЫЙ БАНК

УТВЕРЖДЕНО:
Решением Наблюдательного Совета
ОАО «Белорусский Индустриальный Банк»
Протокол № 12 от 14 апреля 2008 г.

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ
ОБ ОТКРЫТОЙ ПРОДАЖЕ ОБЛИГАЦИЙ ПЕРВОГО ВЫПУСКА
ОТКРЫТОГО АКЦИОНЕРНОГО ОБЩЕСТВА «БЕЛОРУССКИЙ ИНДУСТРИАЛЬНЫЙ БАНК»

1. Наименование эмитента на белорусском и русском языках
На белорусском языке:
полное — адкрытае акцыянернае таварыства «Беларускі Індустрыяльны банк»;
сокращенное — ААТ «Беларускі Індустрыяльны Банк».
На русском языке:
полное — открытое акционерное общество «Белорусский Индустриальный Банк»;
сокращенное — ОАО «Белорусский Индустриальный Банк».

2. Дата и номер государственной регистрации эмитента как юридического лица, наименование регистрирующего органа, дата основания
Открытое акционерное общество «Белорусский Индустриальный Банк» зарегистрировано Национальным банком Республики Беларусь 30 октября 1991 года под номером 23. Банк является правопреемником общества с ограниченной ответственностью Коммерческий банк «Профбанк» (Протокол № 1 собрания учредителей от 30 мая 1995 года).

3. Место нахождения эмитента, юридический и почтовый адрес, телефон, факс, электронный адрес (e-mail)
Юридический и почтовый адрес: 220004, Республика Беларусь, г. Минск, ул. Мельникайте, 8, тел./факс (8 017) 209 41 85, адрес в интернете: www.bib.by, e-mail: bib@bib.by.

4. Номера расчетного и валютного счетов эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при открытой продаже облигаций
№ 3811800000276 в ОАО «Белорусский Индустриальный Банк», код 725 (для юридических лиц — не банков).
№ 1811800000034 в ОАО «Белорусский Индустриальный Банк», код 725 (для юридических лиц — не банков).

5. Сумма зарегистрированного уставного фонда, количество акций по категориям и типам привилегированных акций
Сумма зарегистрированного уставного фонда составляет **17 000 672 209** *(Семнадцать миллиардов шестьсот семьдесят две тысячи двести девять)* белорусских рублей.

6. Наименование периодического печатного издания, в котором публикуется бухгалтерская отчетность эмитента
Годовой отчет эмитента, бухгалтерский баланс, отчет о прибыли и убытках периодически публикуются в газете «Звязда», с данной информацией можно ознакомиться также на сайте ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» по адресу: www. bib.by.

7. Место, время и способ ознакомления с более подробной информацией (проспектом эмиссии)
Ознакомиться с подробной информацией о выпуске облигаций можно начиная с даты публикации в средствах массовой информации текста краткой информации об открытой продаже облигаций:
— в головном офисе ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» по адресу: г. Минск, ул. Мельникайте, 8 с **10.00** до **16.00**;
— на интернет-сайте эмитента: **www.bib.by.**

8. Дата принятия решения о выпуске облигаций, номер протокола и наименование органа, принявшего это решение
Решение о выпуске облигаций принято Наблюдательным Советом ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» «14» апреля 2008 года, Протокол № 12.

9. Объем эмиссии, количество, форма и вид выпуска облигаций и связанные с ними права
Объем эмиссии составляет — **7 000 000 000** *(Семь миллиардов)* белорусских рублей.
Количество облигаций — **70 000** *(Семьдесят тысяч)* именных бездокументарных облигаций.
Серия — **«БІ-1»**, номера — **«000001 — 070000»**.
Облигации выпускаются в виде записей на счетах. Владелец облигаций имеет право на получение номинальной стоимости (основного долга), выплачиваемой при погашении облигаций.

10. Номинальная стоимость облигаций
Номинальная стоимость облигаций — **100 000** *(Сто тысяч)* белорусских рублей.

11. Цель выпуска облигаций
Облигации выпускаются для привлечения свободных денежных средств юридических лиц.

12. Период проведения открытой продажи облигаций
Дата начала продажи: ***19 мая 2008 года.***
Дата прекращения продажи: ***14 августа 2008 года.***
Период обращения облигаций: с ***19 мая 2008 года по 07 мая 2009 года.***

13. Место и время открытой продажи облигаций
Продажа облигаций осуществляется в ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» по адресу: 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 8 с **10.00** до **16.00** в рабочие дни в Республике Беларусь.

14. Срок обращения облигаций и период начисления процентов
Срок обращения облигаций: ***с 19 мая 2008 года по 07 мая 2009 года (353 дня).***
Дата погашения облигаций: ***14 мая 2009 года.***
Период начисления процентов: ***с 19 мая 2008 года по 14 мая 2009 года (360 дней.)***

15. Дата начала погашения и порядок погашения облигаций
Погашение облигаций осуществляется по адресу: 220004, г. Минск, ул. Мельникайте, 8 в ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» с **10.00** до **16.00** в рабочие дни, начиная с ***14 мая 2009 года.***
Погашение облигаций осуществляется в отношении лиц, указанных в реестре владельцев облигаций, сформированном депозитарием Банка на дату, следующую за датой окончания срока обращения облигаций (дата закрытия реестра).
Эмитент осуществляет списание денежных средств со своего счета по реквизитам владельцев в день погашения облигаций. Погашение облигаций производится денежными средствами в сумме и валюте номинала облигаций. Списание денежных средств производится по реквизитам последнего держателя, указанного в реестре владельцев облигаций ОАО «Белорусский Индустриальный Банк» на дату закрытия реестра.
Обязанности по погашению облигаций считаются исполненными с момента списания денежных средств со счета эмитента по реквизитам владельцев облигаций.

16. Размер и порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты
Доходность по размещаемому выпуску облигаций — **12 %** годовых при размещении «до погашения» на первичном рынке. Выплата дохода по дисконтным облигациям осуществляется единовременно, при погашении облигаций.
Дисконтные облигации продаются по стоимости ниже номинальной и погашаются по номинальной стоимости.
Размер дохода по облигациям определяется как разница между номинальной стоимостью и ценой приобретения облигаций.

17. Условия и порядок возврата средств инвесторам при запрете выпуска облигаций
Эмитент производит возврат денежных средств не позднее 10 рабочих дней со дня запрета или приостановки выпуска облигаций Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь.

18. Дата и номер государственной регистрации облигаций
№ 5-200-02-0142 от «12» мая 2008 года.

19. Информация об обеспечении облигаций
Обеспечением облигаций является залог недвижимого имущества (часть здания головного офиса в г. Минске по ул. Мельникайте, 8 общей площадью **1.314,8** кв. метров стоимостью **9 232 339 470** *(Девять миллиардов двести тридцать два миллиона триста тридцать девять тысяч четыреста семьдесят)* белорусских рублей.
В соответствии с действующим законодательством эмиссия облигаций не должна превышать восьмидесяти процентов суммы залога. Эмитент выпускает облигации в пределах данных ограничений.

20. Порядок перехода прав собственности на облигации на вторичном рынке ценных бумаг, условия конвертации, условия и порядок досрочного погашения облигаций
Эмитент имеет право выкупить свои облигации для перепродажи или досрочного погашения. Облигации могут быть досрочно погашены по решению эмитента. При принятии эмитентом положительного решения оплата производится в течение 10 рабочих дней с момента подачи заявки на досрочное погашение.
Совершение сделок купли-продажи для юридических лиц, не являющихся профессиональными участниками рынка ценных бумаг Республики Беларусь, осуществляется на внебиржевом рынке в соответствии с законодательством Республики Беларусь. Для юридических лиц — профессиональных участников рынка ценных бумаг сделки купли-продажи осуществляются на биржевом рынке в порядке, установленном открытым акционерным обществом «Белорусская валютно-фондовая биржа».
Конвертация облигаций не производится.

И.о. Председателя Правления Богуш Д.М.
Главный бухгалтер Кузьмицкая Н.А.

Лицензия на осуществление банковской деятельности НБ РБ № 20 от 13.02.2007 г. УНП 100195493

Захапленні

Крычаўская сакура

У Прысожжы на дачным участку крычаўлянкі Ніны Афонінай цвіце знакамітае японскае вішнёвае дрэва

Цвіценне сакуры ў Японіі лічыцца нацыянальнай падзеяй. Там існуе старажытная традыцыя Ханамі — любаванне кветкамі сакуры. Трэба проста атрымаць асалоду ад прыгажосці і гармоніі дрэва.

У сучасным японскім жыцці гэта выглядае наступным чынам: пакінуць офіс і гарадскую кватэру, разам з сям'ёй і калегамі прыйсці ў парк, наладзіць пікнік пад сакурай і ў поўным спакоі сузіраць дарунак прыроды.

Пад Крычавам арганізавана сваё Ханамі: у майскія дні на дачы ў Ніны Афонінай збіраюцца сваякі і сябры, каб сузіраць у яе цудоўным садзе ўсе дрэвы, якія цвітуць. Пад бесперапынны гул пчол вакол кветак добра адпачываецца ад гарадской мітусні і працоўных клопатаў. А любаванне экзатычнай сакурай — сапраўды асаблівая асалода. На кусце, сярод зялёных лісточкаў вісяць прыгожыя бутоны — нібыта маленькія ружы, якія пераліваюцца ўсімі адценнямі белага і ружовага.

Гаспадыня саду побач з родадэндронамі пасадзіла канадскую елку, якая прыбралася да вясны маладымі ярка-жоўтымі парасткамі.

— Сакура — свяшчэннае дрэва, — расказвае пра сваю любіміцу гаспадыня саду. — Яна ў нечым падобная на войлачную вішню, якая расце ў нас. Толькі плады войлачнай вішні можна есці, а ягады сакуры — не. Калі сакура цвіце — гэта таінства, звязанае з незвычайнай прыгажосцю. Натуральна, што гэтае свята адзначаем і мы. На свой, беларускі лад.

Істотнае дапаўненне Ханамі пакрычаўску — лазня для здароўя, і потым — морс са свежых журавінаў, якія растуць у садзе прама на градцы. Вялізныя чырвоныя ягады не знялі ўвосень — затое цяпер яны напоўніліся салодкім сокам.

Пастаянныя чытачы нашай газеты ўзгадаюць, што некалькі гадоў таму «Звязда» пісала пра ўнікальны сад Ніны Афонінай. Гэта жанчына — заўзяты садавод, і на сотках у дачным пасёлку «Бярозка» каля вёскі Паклады Крычаўскага раёна пасадзіла сотні раслін, экзатычных для Ўсходняй Беларусі.

Ніна мае прафесію тэхнолага лёгкай прамысловасці, але галоўнай справай яе жыцця стала хобі — сад. Усе продкі жанчыны захапляліся агародніцтвам, але яна пераўзышла ўсіх сваякоў па колькасці незвычайных раслін, на сваім дачным участку.

— У маім садзе столькі раслін, колькі зорак на небе — падлічыць немагчыма, — радасна паведамляе Афоніна. — Я мяркую, што на пятую тысячу пайшла. І ўсё гэта расце на трох дзесятках сотак зямлі. Сваю калекцыю я збіраю ўжо 20 гадоў!

Мастацка аформлены сад Ніны мінулым разам давялося ўбачыць восенню: розныя адценні хвойных і лісцевых раслін — ад цёмна-зялёнага да ярка-жоўтага, і нават месцамі чырвонага, моцна ўразілі. Але веснавы выгляд пераўзышоў усе чаканні. Сад буйна цвіце!

Духмянымі дробнымі белымі кветачкамі абсыпаны кусты спірэі. Чорная (дакладней, зялёная ў вытанчаную чорную палоску) кала — гордасць Афонінай. Толькі бружмелю — 15 кустоў, каб ніхто не быў абдзелены ранняй ягадай з вялікім утрыманнем вітаміну С і карыснымі рэчывамі для шчытападобнай залозы. У мужніным старым боце камфортна адчувае сябе маладзіла — каменная ружа.

Сярод дрэў, якія цвітуць у садзе Афонінай, не знайсці ніводнага звычайнага. Ну толькі хіба чарэшня. А побач з ёй — сліва-вішня: плады будуць буйнейшыя за вішню, але меншыя за сліву, а смак — модны «фьюжн», вішня і сліва ў ім нібыта аб'ядналіся.

А гэта плумкот. Дзіўная назва, ці не так? Аказваецца, гэта гібрыд алычы і слівы. А ёсць яшчэ нешта невымаўляльнае, якое парадуе сям'ю і сяброў Ніны ягадамі са смакам ананаса!

Усё ў садзе Афонінай цвіце па чарзе. Гамамеліс першым адцвіў яшчэ ў лютым. Хутка пачнуць цвісці родадэндроны. Улетку зацвіце вялізнае воцатнае дрэва. Яно — цэнтр саду. Лісце як у пальмы, а кветкі — нібыта свечкі цёмна-чырвонага колеру. Гавораць, што з гэтых «свечак» сапраўды вырабляецца воцат.

Дарэчы, цяпер воцатнае дрэва ўпрыгожвае і тэрыторыю каля Крычаўскага цэментавага завода. Ніна Афоніна высадзіла там 5 раслінаў: яны цудоўны прыжыліся і будуць выдатна глядзецца.

У садзе Афонінай з'явіліся навінкі. Напрыклад, гінкго — апошняе дрэва эпохі дыназаўраў.

— У нас у Беларусі такіх практычна няма, — каментуе Ніна. — Гэта паўднёвае дрэва, вельмі рэдкае. Не з ігліцай, як можна было меркаваць, а з лісцем. Яно не вельмі хутка расце, але ў нашых шыротах больш-менш нармальна сябе адчувае. Гэта прыгожае магутнае дрэва я ўбачыла ў Нікіцкім батанічным садзе, і цяпер гінкго будзе і ў маёй калекцыі. Да канца свайго жыцця я мару ўбачыць усе расліны Зямлі.

А побач з гінкго — хвойная метасеквоя. Гэта рэліктавае дрэва стала сенсацыяй XX стагоддзя: спачатку метасеквоя была апісана толькі па выкапнях крэйдавага перыяду, а потым яго знайшлі ў жывым стане ў Кітаі.

Ці падыходзіць крычаўская глеба для такіх экзотаў?

— Дрэннай глебы няма ўвогуле, проста з ёй трэба працаваць, — упэўнена вопытны садавод. — Вы калі-небудзь бачылі, як зямля ўсміхаецца? Я калі прарыхлю агарод, то нібыта бачу яе ўсмешку. Зямля чыстая, і расліны на ёй прыгожа растуць.

У час цвіцення сакуры ў Японіі прынята адпачываць пад дрэвамі, чытаць вершы, узгадваць продкаў (у ружовых кветках сакуры людзі бачаць душы памерлых), а таксама смачна есці і піць — на знак далейшага дабрабыту.

Сакура зацвіла прыгожымі ружовымі бутонамі.

Цвіце сад Ніны Афонінай.

Афонінай адпачываць няма калі. Пад'ём а 5-й раніцы, і пакуль муж рыбачыць на Сажы, жанчына гуляе з сабакам і робіць зарадку. Потым, прама з кубкам кавы — да раслінаў. Здаровы лад жыцця!

— Я магу 20 гадзін правесці ў агародзе, і адчуваць ад гэтай працы толькі прыемную стомленасць, — смяецца Ніна. — Я не скарджуся, што спіна баліць, таму што раблю зарадку. А, па-другое, я атрымліваю задавальненне ад зносінаў з раслінамі, жывой прыродай.

Афоніна — творчы чалавек. Кожны куточак яе саду зроблены з любоўю. Але і з эканоміяй зямлі: садавод не можа сабе дазволіць марнаваць каштоўную зямлю. Морква, бульба і ўся астатняя традыцыйная гародніна расце асобна, нібыта паміж іншым. «Сквапная» на зямлю Афоніна не хавае: галоўнае, каб цвілі яе любімыя кветкі.

Захапленне Ніны — гэта хосты, іх у садзе каля дзвюх соцень гатункаў. Толькі лілеяў больш за 300 гатункаў, хвойных — каля 200.

Нават звычайныя ягады растуць у Афонінай незвычайным чынам. Парэчкі і агрэст у форме дрэва, на штамбе — калі ласка! Клубніцаў — 70 гатункаў. Гэта любімая ягада гаспадыні. Клубніцы гатунку «раксана» будуць з паўлітровы слоік. А першыя ягады «Львоўскай ранняй», як і заўсёды, зачырванеюць у апошнія дні мая.

Большасць ураджаю клубніц замарожваецца. А вось маліну Афоніна і яе сям'я ядуць у свежым выглядзе і на Новы год. Таму што гатунак маліны «Недасягальная» можна выкапаць увосень, пасадзіць у гаршчок, паставіць на падваконне, і потым смачныя і духмяныя маліны можна збіраць аж да свята 8 Сакавіка.

Садовая маліна ёсць да самых замаразкаў, але яе ў гэты час ніхто не хоча есці, скардзіцца на сваякоў Афоніна, бо надакучвае за лета. Нам бы такія ўмовы вітамінізацыі, як у гэтай крычаўскай сям'і! А вось агрэст «Чорны негус» дзеліцца паміж усімі членамі сям'і і без наракання з'ядаецца свежым — гэта рэальная раслінная прафілактыка ракавых захворванняў.

Адзін з накірункаў дзейнасці таленавітага садавода — гэта беларускія расліны. Ніна Афоніна сцвярджае, што ў нас пад нагамі золата расце, і каб яго заўважыць — трэба толькі прайсціся па палях і лясах. Беларускія расліны — цікавыя і, што вельмі важна, зімастойкія — вельмі любяць англічане і іншыя замежнікі, якія потым займаюцца селекцыяй і прадаюць нам нібыта новыя віды. У садзе пад Крычавам побач з экзотамі дастойнае месца займаюць, напрыклад, медуніца, воўчае лыка і чартапалох. І выдатна глядзяцца ў спалучэнні з сакурай.

Дарэчы, у Інтэрнэце шмат прапаноў наконт сакуры: можна набыць кнігу пра старажытныя містычныя паданні пра сакуру, ці прыдбаць невялікую штучную галіну для ўпрыгажэння тысяч за 15 беларускіх рублёў і значна даражэй — светлавое дрэва альбо выяву сакуры з крышталяў. А вось звычайная рэальная сакура — гэта ў нашых мясцінах усё яшчэ рэдкасць. І адна з іх цяпер цвіце пад Крычавам.

Ілона ІВАНОВА.
Крычаўскі раён.

Простыя рэчы

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Размаўляю па тэлефоне са сваім сябрам па ўніверсітэце. Ён, паляшук, расказвае, што ў іх ужо цвітуць абрыкосы. Дрэва для нашых мясцін, поўначы Беларусі, дзіўнаватае. Ды і вясна ў нас, у параўнанні з поўднем краіны, пазнейшая. Выйшаў на панадворак пакурыць (ад заганы гэтай не пазбавіўся, маладзейшым раю і не пачынаць, але ў хаце не куру ніколі) — і тут на табе: першая траўка прабілася, выпрастала свае расткі. Зразумела, гэта пустазелле, але прыемнае пасля зімы, хоць і бясснежнай, яе сакавітая зеляніна, свежасць. Яна летам пад промнямі сонца прападзе, але вось якраз у красавіку нават хочацца ўшчыкнуць сцяблінку, нават пакаштаваць на смак. Напісаў «сцяблінку» і крыху сумеўся. А ці правільна? У апошні час акрамя падзяк за пісанне пра простыя рэчы я атрымаў і некалькі заўваг за пэўныя недакладнасці. Не, слоўнік пацвердзіў. Сцябло — гэта надземная частка травяністай расліны, якая нясе на сабе і лісце, і кветкі, і нават плады. Ёсць нават цытата з нашага вялікага знаўцы мовы Кузьмы Чорнага:

«Міхалка стаяў, як аслупянелы, мнучы ў пальцах сцябло сарванай травы».

А цяпер дазвольце ўспамін з дзяцінства, басаногага дзяцінства. Ідзём купацца на рэчку, выходзім з пясчаных, гарачых дарог свайго мястэчка і трапляем на поле.

Пад намі трава! Яна не толькі не шкодзіць нашы босыя ногі, яна тоіць у сабе пэўную прахалоду, нават расу, якая абмывае нашы, пакрытыя цыпкамі, ногі. І зноў жа вайсковы ўспамін. У нас, пехацінцаў, галоўным ворагам быў так званы «грыбок». Хвароба ног непрыемная, а часам і вельмі балючая. Пакутавалі ад яе вельмі многія, таму што калі захварэў адзін — праз тапачкі, праз лазню «падхопяць» яе і іншыя. І вось нашы вайсковыя лекары, акрамя спецыяльных мазяў, нават таблетак, летам прапаноўвалі галоўны сродак лячэння. А ён заключаўся ў тым, што яшчэ да аб'яўлення пад'ёму, трэба было выйсці з казармы і пахадзіць басанож па траве, пакуль на ёй ёсць раса. Прызнаюся, давялося на першым годзе службы пахадзіць і мне. І яшчэ тады, толькі пачынаючы паэт, я нібы збоку ўбачыў гэты вайсковы краявід. Раніца-раніца, зялёная зона ў ваенным гарадку. Росная трава. І па ёй нібыта журавы высока падымаючы ногі, бо холадна ж! — брыдзуць салдаты. Яны ўсміхаюцца адзін аднаму, яны пакурваюць. Але бродаць па траве трэба. Інакш на палігоне ногі падвядуць.

У Віктара Шымука:

Яшчэ над Нёманам
Лугі не скошаны,
Яшчэ над Нёманам
Трава, як шоўк.

Ну вось як трапна, пра шоўк травы. І з майго дзяцінства, і з майго салдацкага часу яму дзякуй. Сапраўды была трава тады — шоўкам.

А колькі ў беларускай мове трапных словазлучэнняў, звязаных з травой!

Трава травой — пра тую ежу, якую цяжкавата і праглынуць.

Травой зарасці — кінуць штонебудзь без нагляду, адрачыся ад чаго-небудзь, як яшчэ ў нас кажуць: атрэсці рукі.

І тут жа побач падобнае — **хоць трава не расці**. У беларусаў гэта сустракалася вельмі рэдка. Беларус гаспадарлівы і дбайны чалавек. А гаспадарыні яшчэ больш. Знайсці травінку, пустазелле ў агародзе ў якой гаспадыні лічылася вялікай для яе, гаспадыні, заганай.

А яшчэ — **цішэй вады, ніжэй травы**. Ну, гэта пра чалавека, які адчувае сябе нядобра, падпарадкавана, нават у нечым вінаватым.

Але ж мне вельмі цікавы такі выраз: **хоць воўк траву еш**. Тут нейкая абыякавасць і нават не ўласцівая нам, беларусам, адасобленасць ад жыцця, акаляючага нас свету.

Ну як можна беларусу, нават ужо гараджаніну, не атаясамліваць траву з сенажаццю, сенам. У класічнага цяпер Астрэйкі:

Пахнуць сенажаці
Звялаю травою.

Звялая трава, трава, якая неўзабаве стане сенам, — зусім іншы яе стан. Яна адцвіла, адбуяла ў сваім сталенні. Потым легла пад косамі касцоў (цяпер сенакасілак). Але яна яшчэ жывая, яна духмяная. Яна і стаўшы сенам будзе несці ў сабе непрыкметны, ледзь чутны, але своеасаблівы водар, які дасведчанаму чалавеку абавязкова дасць ведаць: якога я паходжання, з якога лугу ці лясной паляны і колькі ўва мне самых разнастайных і непаўторных раслінак.

Касі каса, пакуль раса. Гэты народны выраз вядомы мне не кніжна. Давялося выходзіць у высокую, росную траву з касою не адзін год. Ды і цяпер даводзіцца. Ведаеце, у гадзіны чатыры раніцы, калі зразаеш траву вострым лязом касы, яна падае не толькі свой пах, але і свой голас. Яна не тое што проста кладзецца, а пад няўмелай рукой ірвецца — яна спявае сваю апошнюю песню. І гэта песня часам тужлівая, а часам і радасная.

Успомніў даўні свой верш, які быў пра касьбу. Там былі і такія радкі:

Кладуцца ціхія пракосы,
Іскрыцца збітая раса.
Траве ўсё ж выспець удалося,
Таму не страшная каса.

Помню, у Аляксандра Твардоўскага быў верш. І там успаміналіся «зеленя». Спецыяльна схадзіў у бібліятэку і знайшоў:

Где прямою дорогой, где кружной —
Вдоль шоссе, по закрайкам полей
И помятые, потные дружно
Зеленя потянулись за ней.

Гэта пра прыход вясны. А ўвогуле Аляксандр Твардоўскі мала таго, што быў у часы «адлігі» 60-х рэдактарам часопіса, які адкрыў свету цэлую плеяду пісьменнікаў сусветнага маштабу, скажам, таго ж Салжаніцына. Ён быў паэт! І нават у вершы пра Леніна змог сказаць нешта простае і ў той жа час сваё. Верш гэты называецца «Ленін і пячнік», але цікавіць ён нас менавіта травою.

Видит издали печник,
Видит: кто-то незнакомый
По лугу по заливному
Без дороги — напрямик.

Аляксандр Трыфанавіч Твардоўскі са Смаленшчыны, але ён па паходжанні наш, беларус. Нездарма, займаючы высокія пасады ў Маскве, клапаціўся пра беларускіх пісьменнікаў. Наш Пімен Панчанка ў свае няпростыя часы адчуў гэта і з удзячнасцю пісаў пра яго дапамогу.

Заліўны луг — асаблівая рэч. Простая, але вельмі важная рэч у ранейшай сельскагаспадарчай дзейнасці беларуса. Нашы рэчкі разліваліся, на Палессі асабліва, а пасля сыходу вады — уздымалася трава, самая тая, якая патрэбна на пракорм жывёле. Касіць яе было досыць лёгка, гэта не які там быльнёг. Таксама цікавае беларускае слова, якое азначае дрэнную траву, з цвёрдымі нягнуткімі дудкамі.

А яшчэ ж у беларусаў было азначэнне травы — мурог, мурожка, мурожны. Траўка-мурожка шаўковая (зноў шаўковая).

З народнага:

Па вуліцы па шырокай
Ды па мурогу па зялёнаму,
Сядзелі мужы, мужы чэсныя.

Што тут адметна. Сумленнасць чалавека атаясамліваецца з зялёным колерам, зялёнай травой. Ды і былінныя волаты, выканаўшы свой абавязак, клалі галовы на зялёны мурог.

Не магу ўспомніць з верша якога паэта, але запомнілася і адклалася. Прывяду па памяці:

Я спяваў пра сенажаці,
Пра мурожны пах мядункі.
Ці яшчэ пра мураву.

Мурава ўвогуле не можа быць утаптанай, тады гэта не мурава. У Івана Навуменкі ёсць радкі:

«Дол у завулку зарос падарожнікам, муравой — тут амаль не ездзяць».

У беларускай мове ёсць яшчэ і ласкавае да мурагу — муражок.

Што казаць, трава — гэта яшчэ і пустазелле, з якім у асноўным спраўляюцца жаночыя — матчыны, жончыны, сестрыны рукі. Ды і мне самому вельмі часта даводзіцца змагацца з гэтым зеллем, травою, якую народ назваў пустой.

Але закончу расповед пра траву лірычным вершам Сяргея Панізніка:

Не шкадую сёння,
сёння не шкадую
тую маладую сенажаць:
бачу — дзе — як толькі
памяць узгадаю,
веснавыя сны мае ляжаць.

Алесь КАСЦЕНЬ.
г. Паставы.

ХТО ВЫ Ў СЭКСЕ?

Тэст

1. У каханні найбольш важна:
а) адзінства душ, узаемаразуменне;
б) моцная страсць — яна хвалюе і прыцягвае;
в) поўнае зліццё з іншым чалавекам — тое, што не выказаць словамі;
г) глыбокае пачуццё задавальнення (галоўным чынам у сэксуальным сэнсе).

2. Каханне з першага погляду — гэта:
а) сумесь цягі і безразважнасці, што не мае нічога агульнага з сапраўдным пачуццём;
б) іскра, без якой не можа прыйсці сапраўднае каханне;
в) толькі першы крок на шляху да больш сур'ёзнага пачуцця;
г) сэксуальная прыхільнасць, якая можа сустрэцца з падобным заклікам у адказ і перарасці ў пастаяннае пачуццё.

3. Сэкс з новым партнёрам — гэта:
а) надзвычай эратычная прыгода, незалежна ад таго, хто побач;
б) штосьці цудоўнае, калі вы закаханы;
в) тое, на што не так лёгка адважваешся;
г) заўсёды невядомасць і рызыка.

4. Сэкс без кахання:
а) гэтак жа добра (а часам і больш цікава), як сэкс з каханым партнёрам;
б) не выклікае такіх эмоцый, як сэкс з любімым чалавекам;
в) апошнее адносіны;
г) можа быць цудоўным, і тады следам за ім можа прыйсці каханне.

5. Каб каханне з цягам часу не згасла:
а) яно павінна быць заснавана не толькі на сэксе, але і на агульнасці інтарэсаў, думак, занятку;
б) у яго падмурку павінна ляжаць моцнае пачуццё, усведамленне таго, што вас звёў лёс;
в) патрэбна трывалая эмацыянальная сувязь;
г) неабходна сэксуальнае задавальненне, вам разам павінна быць добра.

6. Узбагачаць сэксуальнае жыццё навізной:
а) неабходна, каб сэкс не страціў сваёй эратычнасці;
б) можна, але толькі калі вы натуральным чынам падышлі да гэтага, а не задаліся такой мэтай;
в) неабавязкова, паколькі задавальненне ў сэксуальных адносінах залежыць ад таго, што вы адчуваеце адно да аднаго, а не ад «тэхнікі выканання»;
г) пажадана, каб зразумець, што вам падабаецца, а што не, але гэта не надта істотна.

7. Калі ў вас знікла жаданне дзяліцца адно з адным тым, што на душы:
а) вы адчуваеце горыч і пустэчу;
б) адчуваеце сябе нікому не патрэбным (-ай);
в) не звяртаеце на гэта ўвагі: галоўнае не выказаць словамі;
г) лічыце, што гэта нармальна, толькі б у адносінах не з'явілася пачуцця варожасці.

8. Вырашаць праблемы, якія ўзнікаюць паміж вамі, «шляхам перамоў»:
а) неабходна, толькі так іх і можна вырашыць;
б) магчыма, аднак сама наяўнасць праблем гаворыць аб тым, што каханне сыходзіць;
в) цяжка, бо размовы не кранаюць пачуццяў;
г) не варта, паколькі гэта толькі выклікае раздражненне. Каб памірыцца, лепей можна абысціся і без размоў.

9. Сапраўдная блізкасць — гэта:
а) пастаянны абмен меркаваннямі, агульнасць думак;
б) пастаянная прагва кахання і вернасці;
в) непадробнае пачуццё;
г) поўнае задавальненне ў інтымным жыцці і адчуванне фізічнай блізкасці.

Калі вы галоўным чынам выбіралі адказы **варыянта А**, значыць вы належыце да мастацкага тыпу. У сэксе такія людзі аддаюць перавагу пераменам, разнастайнасці, але ў цэлым не надаюць гэтаму боку жыцця асаблівага значэння. Ім можна падзяліцца думкамі. Людзі гэтага тыпу даваюць розуму больш, чым сэрцу.

Рамантыкі выбіралі **варыянт Б**. Іх ідэал — яднанне сэрцаў, узаемнае пакланенне. Ім неабходна адчуваць адданасць адносін да сябе з боку свайго партнёра, яны прагнуць абажання і захаплення. Гэтых людзей цікавяць высокія рамантычныя пачуцці. Калі іх няма, каханне для іх мала што значыць, а сэкс таксама іх не цікавіць. Аднак гэтым узвышаным натурам не падабаецца разважаць.

Тыя, каго адносяць да эмацыянальнага тыпу, выбіралі ў адказах **варыянт В**. Паводле іх меркавання, самы незабыўны сэкс узнікае на аснове эмацыянальнай цягі адно да аднаго, прычым часам гэтыя эмоцыі прыносяць боль, часам — радасць. Сэкс для іх адыгрывае важную ролю, але ім мала толькі фізічнага захаплення, неабходна поўнае зліццё. Глыбокае пачуццё — у сапраўднае каханне. Яны ва ўсім шукаюць блізкасць.

Тыя, хто належыць да практычнага тыпу, у адказах схільныя выбіраць **варыянт Г**. Гэтым людзям патрэбныя спакой і надзейнасць, таму добры сэкс для іх толькі «прадчуванне» трывалых доўгатэрміновых адносін. Яны не здольныя згубіць галаву і аддаюць перавагу спакойнай радасці перад неўтаймоўнай страсцю. Сэкс для іх з'яўляецца доказам фізічнага кантакту. Калі ён добры, яны не будуць шукаць у сваіх адносінах з партнёрам асаблівай рамантычнай падставы або імкнуцца да разнастайнасці і навізны.

Падрыхтавала Святлана БАРЫСЕНКА.

Мужчынская тэрыторыя

СЭКС, МОДА І ЛАНЦУГІ ГІМЕНЕЯ, альбо Чаго хочуць жанчыны?

Фота Пятра ФАМІНА.

Кароценькія спаднічкі, глыбокія дэкальтэ, агаленыя рукі і плечы — гэта ўсё сапраўдныя прыметы надыходу майскага цяпла. Устойлівы тэмпературны рэжым «плюс ...-цацць» значна пашырыў жаночы арсенал «зброі». Пры гэтым прама прапарцыянальна ўзраслі і патрабаванні, якія прыгожая палова прад'яўляе да свайго гардэроба. Мы можам цэлы дзень прысвяціць шопінгу, гадзінамі круціцца перад люстэркам, камбінуючы паміж сабой элементы нашага ўбрання — усё дзеля адной мэты: спадабацца ЯМУ. Быць моднай, стыльнай, сэксуальнай — справа гонару любой паважаючай сябе жанчыны.

Кажуць, што моду нельга прадказаць, аднак мы сёння паспрабуем даказаць адваротнае. Вядомы чытачам «Звязды» астролаг Уладзімір ВАСЮК расказаў нашаму карэспандэнту пра тое, якія больш актуальныя фасоны, стылі і каляровую гаму, якія не проста ўпрыгожаць нас вясной-летам гэтага года, але і дапамогуць завабіць мужчынскія сэрцы.

— На вясну прыпадае праходжанне планеты Венера па знаку Цялец, які дыктуе неабходнасць увасаблення ў канкрэтных, адчувальных формах любові, гармоніі і прыгажосці, — тлумачыць Уладзімір. — Веснавая энергетыка заўсёды непарыўна звязана з тэмай адчування асабістага жыцця, іміджу. З пункту гледжання планет і зор, май — найлепшы перыяд для змен у знешнім выглядзе і стылі, бо менавіта цяпер гэта атрымаецца зрабіць з мінімальнымі намаганнямі і ў адпаведнасці з вашымі ідэаламі і памкненнямі. Распачатыя ў маі праграмы па змяненні сябе, па ўпарадкаванні ўзаемаадносінаў з процілеглым полам абавязкова прывядуць да значных станоўчых вынікаў.

З пункту гледжання планет і зорак, май — найлепшы перыяд для змен у знешнім выглядзе і стылі, бо менавіта цяпер гэта атрымаецца зрабіць з мінімальнымі намаганнямі і ў адпаведнасці з вашымі ідэаламі і памкненнямі.

Абавязковай умовай гармоніі і поспеху ў асабістым жыцці ў бліжэйшыя месяцы будзе сістэматычная работа над сабой. Нават калі вы задаволены тым, што маеце сёння, не лянуйцеся нешта ўдасканаліць (у знешнасці, адносінах), раіць Уладзімір, інакш рызыкуеце быць адкінутымі назад. У маі актыўная жыццёвая пазіцыя будзе куды больш паспяховай, чым пасіўнае чаканне перамен.

Актуальнай каляровай гамай будзе манахромнасць — спалучэнне чорнага і белага ў розных танальных варыяцыях. Лінія сілуэта будзе дамінаваць над колерам. Простая майка ў чорна-белую палоску з чорнай спадніцай будзе больш прывабнай, чым стракатыя ўборы. У маі папулярнасць атрымае спалучэнне мяккіх адценняў зялёнага з чорным і белым. Пры гэтым зоркі раяць пазбягаць лішніх упрыгажэнняў і аксесуараў. Падыход да фарміравання свайго стылю, выбару паўсядзённага і святочнага адзення павінен быць выключна функцыянальным. Вельмі актыўны рытм жыцця, адпачынку і кантактавання, характэрны для трэцяга веснавога месяца года, запатрабуе ўніверсальных убораў, якія падыдуць і для работы ў офісе, і для вечарыны, і для начнога клуба. У гэты час у моду ўвойдуць прычоскі, простыя ў стварэнні. Доўгія валасы будуць прыносіцца ў ахвяру кароткім стрыжкам. Натуральны прыродны колер валасоў будзе пераважаць над «штучным».

Асноўнымі тэндэнцыямі стылю паводзінаў усяго 2008 года з'яўляюцца стрыманасць і кантроль над сабой. Павысіцца жаданне прытрымлівацца здаровага ладу жыцця. Асаблівую актуальнасць гэтая тэндэнцыя набудзе ў сярэдзіне лета, калі захапленне спортам і аздараўленне арганізма стане масавым.

Характэрнай рысай мая-чэрвеня 2008 года будзе лёгкасць у завязванні новых кантактаў. Камунікатыўныя здольнасці большасці людзей у гэты перыяд будуць на высокім узроўні, таму толькі надзвычай лянівы чалавек у маі гэтага года не здолее знайсці сабе пару, стварыць ці (калі ёсць патрэба) пашырыць кола зносінаў.

Жанчыны ў маі будуць лёгка ісці на кантакт і... гэтак жа лёгка мяняць свае перавагі, густы і памкненні. А мужчыны будуць шукаць не столькі прыгод, колькі сур'ёзных трывалых адносінаў. Таму май стане райскім часам як для адзінокіх жанчын, якія атрымаюць цудоўную магчымасць пашырыць «радыус» кантактавання і палепшыць сваё асабістае жыццё, так і для халастых мужчын, якія жадаюць знайсці сваю «палавінку», сваю АДЗІНУЮ. Галоўнае — не трэба ў гэты перыяд баяцца быць незразуметым: вашы пачуцці, выказаныя шчыра, хутчэй за ўсё, знойдуць водгук у душы аб'екта кахання.

— У маі і летам 2008 года праявіць сябе адна яскрава выражаная тэндэнцыя сэксуальных паводзінаў жанчын, — адзначыў астролаг. — Яны пажадаюць папоўніць недахоп вопыту і адчуванняў у гэтай сферы. Хоць празмерна агрэсіўнымі ў сэксуальным плане яны не стануць, аднак свае патрэбы ў інтымнай блізкасці будуць задавальняць з такой жа рэгулярнасцю, як патрэбы ў сне, харчаванні і г.д. Падсвядома яны будуць шукаць партнёраў, якія зарыентаваны на стабільныя працяглыя адносіны.

Чэрвень будзе перыядам рамантызму і перавагі яскравых і жыццярадасных тонаў, каляровых гам. Для таго, каб асабістае жыццё складвалася гарманічна, пастарайцеся «выпраменьваць» пазітыў. Нават калі не ўсё складваецца так, як вам хацелася, і каханы чалавек паводзіць сябе не лепшым чынам, — знайдзіце адну-дзве прычыны прыўзняць свой настрой і стварыць сабе імідж лёгкага, кантактнага, здольнага хутка мяняцца чалавека. Асабістыя адносіны, якія могуць завязацца з 25 мая па 22 чэрвеня, павінны прайсці выпрабаванні на трываласць часам. Большасць з іх можа хутка парушыцца з-за празмерна прынцыповай пазіцыі абодвух бакоў наконт недахопаў партнёра.

Актуальнай каляровай гамай будзе манахромнасць — спалучэнне чорнага і белага ў розных танальных варыяцыях. Лінія сілуэта будзе дамінаваць над колерам.

У маі-чэрвені значныя змены перажыве і мужчынская мода. Асноўнай задачай для прадстаўнікоў моцнай паловы стане пошук «залатой сярэдзіны» паміж грамадскімі стандартамі і непаўторным індывідуальным стылем. «Дзелавая» і «паўсядзённая» мода будзе вылучацца кансерватызмам і стрыманасцю а-ля «людзі ў чорным» (белая кашуля, чорны касцюм і ніякіх кідкіх і дарагіх лішкаў). Прастата і строгасць будуць вітацца і ў выбары вячэрніх убораў. Уменне «паднесці» сябе будзе самым важным патрабаваннем да мужчын, дазволіць ім прыцягнуць увагу і «растапіць лёд» нават самых непрыступных жанчын.

Жанчыны ў маі будуць лёгка ісці на кантакт і... гэтак жа лёгка мяняць свае перавагі, густы і памкненні.

— Большасць прадстаўніц прыгожага полу ў гэты перыяд не стане шукаць «мачо» ці «тоўсты партаманет», — адзначыў Уладзімір Васюк. — Ім будзе патрэбны добры суразмоўца, які ўмее цаніць жанчыну такой, якая яна ёсць, і пры гэтым не хавае ўласных недахопаў і комплексаў. Ад саміх жанчын энергетыка планет запатрабуе ўмелага спалучэння стылю бізнэс-ледзі і «кошкі, якая гуляе сама па сабе». Пажадана стварыць вобраз занятай мэтанакіраванай асобы, якая крыху стамілася ад жыцця і сярод мноства падзей і перамен шукае простага і шчырага кантактавання. У чэрвені можна будзе заваяваць мужчыну не столькі знешнасцю, колькі розумам, тонкім разуменнем яго станоўчых якасцяў і недахопаў, а самае галоўнае — уменнем прызнаваць за сваім абраннікам права быць слабым і няздольным самастойна вырашаць праблемы.

У чэрвені і ліпені энергетыка планет зменіцца, адпаведна з ёй — і модныя тэндэнцыі. На першы план выйдуць асаблівасці стылю, якія будуць падкрэсліваць індывідуальнасць чалавека. Узрасце значэнне дэкаратыўнай касметыкі і парфумы. У адзенні чорна-белая каляровая гама саступіць месца шэраму ў спалучэнні з салатавым, зялёным, цёплымі і няяркімі адценнямі чырвонага. Дамінаваць у гэты перыяд будуць спартыўны і свабодны стыль, без кідкіх аксесуараў. Для таго, каб заваяваць прызнанне навакольных, трэба стварыць уражанне, што вы — чалавек, свабодны ад стэрэатыпаў і прадузятасці, які здольны самастойна вырашаць усе праблемы, лёгка перажывае і падарункі лёсу, і страты. Ад жанчын перыяд запатрабуе рэдкага спалучэння «кашачага» і «хатняга» стылю паводзінаў. Калі патрэбна дабіцца ўвагі процілеглага полу — варта перайсці да актыўных дзеянняў. Нешта атрымаць у гэты перыяд можна толькі цаной мэтанакіраваных намаганняў.

— Вось толькі «гульня» павінна быць тонкай: прадастаўце мужчыну магчымасць заваяваць вас і тады ён з задавальненнем зробіць першы крок насустрач, — падкрэсліў астролаг. — Вялікім попытам будуць карыстацца жанчыны, якія здолеюць спалучаць гонар, незалежны стыль паводзінаў з уменнем быць ласкавай, адданай і вернай. На людзях можна трымаць сябе адасоблена, а сам-насам з каханым праяўляць клопат і пяшчоту.

Жанчыны павінны дакладна размяжоўваць асабістае жыццё і работу. Службовыя раманы не знойдуць паразумення ні з боку калег, ні з боку кіраўніцтва.

У ліпені-жніўні змены пацерпіць мужчынскі імідж. У гэты перыяд розум, логіка, уменне планаваць свае дзеянні на некалькі крокаў наперад будуць вабіць жанчын куды больш, чым незалежнасць і ўпэўненасць у сабе. Сур'ёзнасць, грунтоўнасць ва ўсіх аспектах жыцця (і ў каханні таксама), скіраванасць на будучыню стануць дамінуючымі тэндэнцыямі.

Асоба астролаг вылучыў узроставы дэмакратызм у модзе, які будзе панаваць летам. Прычым лаяльнасць распаўсюдзіцца не толькі на аб'ёмы і вагу цела, але і на «справы сардэчныя». Павышаным попытам будуць карыстацца жанчыны бальзакаўскага ўзросту, многія з якіх гэтым летам сустрэнуць новае каханне.

— У цэлым, энергетыка 2008 года завяршае вялікі цыкл развіцця моды, які доўжыўся з 1997-га і завершыцца ў 2009-м, таму многія тэндэнцыі і стылі зараз даволі размытыя, неакрэсленыя. Масавая свядомасць за 2008—2009 гады павінна засвоіць папярэдні вопыт, што назапасіўся за 12 гадоў, каб у далейшым выпрацаваць новыя стылевыя адрозненні, што будуць актуальныя ў наступны перыяд (2009—2022 гады). Неструктураванасць стылю і моды 2008 года, перавага манахромнай гамы і мноства стылявых адрозненняў, гарманічнае ўспрыманне тэндэнцый апошніх 12 гадоў якраз і з'яўляюцца адметнымі асаблівасцямі пераходнай эпохі.

Увогуле, планеты і зоркі ніколі не прымушаюць чалавека, не заганяюць яго ў межы, якія немагчыма пераадолець. У кожнага з нас ёсць выбар — выкарыстаць астралагічныя парады ці дасягаць пажаданага самастойна — значна большымі намаганнямі і затратамі.

Інга МІНДАЛЁВА.

ДОБРЫЯ ЛЮДЗІ

ХАДЫКА І НЕПАТРЭБНАСЦЬ

Ці тлумачыў табе нехта пра непатрэбнасць тваёй прафесіі? Не? А мне патлумачылі на першых занятках, калі я толькі паступіў у мастацкую акадэмію. Я быў шчаслівы, мяне раздзімала ад пыхі, я верыў у сваю абранасць і выключнасць. А тут як вядро вады на галаву вылілі: «Вы думаеце, што вы неабходныя ў гэтым свеце са сваімі вітражамі і роспісамі? Памыляецеся! Людзі могуць цудоўна абыходзіцца без вашых малюнкаў на вокнах і сценах. Таму, калі ў каго яшчэ засталіся сілы, уцякайце адсюль. Знайдзіце сабе іншы, сапраўды патрэбны людзям занятак, і працуйце, і атрымлівайце радасць ад жыцця...» Першая лекцыя, пачутая мною ад Алега Хадыкі, была прысвечана малапатрэбнасці манументальнага мастацтва і жорсткай волі замоўцы, які цалкам кантралюе працэс работы. Ці паверыў я тады ў словы выкладчыка? Не так і важна. Галоўнае: я запомніў мэсідж, і пыхі ў мяне крыху зменшылася.

МІХАСЬ І СОН

Ён паехаў у Сібір зарабляць грошы. Два месяцы яго не было. Да мяне ён завітаў з бутэлькаю віна. Мы пілі, я глядзеў на ягоны бяскроўны твар, і мне было шкада хваравітага Міхася. Ён распавёў, як згубіў сон: «Першы месяц усё было нібыта нармальна. Мы рабілі роспісы ў школах, малявалі райскія сады на сценах, малявалі ў доўгіх безаконных калідорах светлыя адчыненыя наросхрыст вокны, поўныя аблокаў і ластавак. Нас кармілі і нам плацілі. Здавалася, што сцены і калідоры ніколі не скончацца. Яны і не скончыліся. Скончыўся я, згубіўшы сон. Увечары я клаўся на ложак і ляжаў да раніцы. Я ляжаў як мёртвы, я нават не варушыўся, проста ціха ляжаў у ложку. Я нічога не думаў. Мне здавалася, што ў наступную ноч я або памру, або засну, але ні памерці, ні заснуць я так і не змог. Я прыляцеў у Мінск і дома праспаў цэлыя суткі. Цяпер я магу выпіць, я магу прыйсці да цябе, але я больш ніколі не змагу паехаць у Сібір зарабляць грошы. Ты мяне разумееш?» А я Міхася так і не зразумеў.

ВОВА І КАЧАР

Хадзілі з унукам на рэчку, дзе крышаным батонам кармілі качак. Галодны нахабны качар схапіў унука за палец. Вова плакаў.

КІСЯЛЁЎ І ПАПЕРА Ў КЛЕТКУ

Тады мужчыны не падфарбоўвалі валасы, не было такой моды. А Кісялёў пайшоў у цырульню разам з Палікарпавай і пафарбаваўся. Яна зрабілася чарнява-цыганістаю, а ён — саламяна-славянскім. Ёй чарнявасць ну зусім не пасавала, а яму фарбаваная прычоха падыходзіла. Відавочна Кісялёў пахарашэў пасля цырульні. Усе, не саромеючыся, казалі пра тое. Цяпер у Кісялёва было дзве адметныя рэчы: выфарбаваныя валасы і фінка пад рукавом пінжака на левай руцэ. Ён сам пашыў скураныя похвы з раменьчыкамі, якія зашпільваў на руцэ. Фінка была шырокая, люстраністая з касцянымі тронкамі. Праз гэтыя дзве рэчы Кісялёў і прапаў. У пятніцу ён пайшоў на танцы і натанцаваўся, як апошні раз. Нейкім выпадкам не спадабаліся фарбаваныя валасы. Кісялёў з танцаў сышоў, і сышоў разам з дзяўчынаю, з якой натанцаваўся першы і апошні раз. Выпадкам не спадабалася, што хлопец з фарбаванымі валасамі сышоў разам з дзяўчынаю. Яны пабеглі ў пагоню і дагналі Кісялёва. Ён чуў, як пагоня выпадкаў бяжыць да яго. Ён дастаў фінку і развярнуўся. Ён нават нікога не біў той фінкаю. Проста самы хутканогі наляцеў на шырокае лязо сваім жыватом. «Парэзалі!» — прахрыпеў хутканогі і скурчыўся на зямлі. Кісялёў паспрабаваў уцякаць і хавацца, але ў панядзелак яго знайшлі і забралі. Кісялёва асудзілі на пяць гадоў. З менскай турмы, што ўсё яшчэ стаіць каля надчыгункавага моста на вуліцы Апанскага, ён дасылаў лісты Палікарпавай. У лістах былі малюначкі турэмных дамкоў ды асуджаных мужчын у ватоўках. Малюначкі былі кепскія, зусім кепскія былі тыя малюнкі, зробленыя сіняй ручкаю на паперы ў клетку. Кепскія былі малюнкі, але страшэнна запамінальныя.

ПРЫНЦЫП І ВАЙНА

Першая сусветная бойня распачалася з правінцыйнай трагедыі. У Сараеве гімназіст забіў эрцгерцага Франца Фердынанда і ягоную жонку. Тэрарыстычная акцыя сербскага нацыяналіста зрушыла з месца арміі розных імперыяў і краін. Гісторыя той вайны вядомая, бо колькасцю ўдзельнікаў і ахвяраў яна пераўзышла ўсе папярэднія бойні. Раней, чытаючы падручнікі і кнігі па гісторыі, я чамусьці не звяртаў увагі на прозвішча гімназіста, а звалі яго Гаўрыла Прынцып. Так-так... Сусветная вайна распачалася з ахвярнай прынцыповасці гімназіста Прынцыпа.

НАЦЭЎСКІ І ДУША

Загаварыў я з Нацэўскім пра душу. Так бывае: вып'еш, абгаворыш з добрым сябруком усё чыста, а калі нічога не застанецца, згадаецца душа. З Нацэўскім можна пра такое гаварыць, мы з ім у касцёле працавалі. Тым разам ён сам пра душу і расказаў. Устаў ён раніцаю, прыняў душ і раскашляўся, кашляў ён кашляў ды так кашлянуў, што душа і выкашлялася. Вылецела з рота сівенькай аблачынкаю і разарвалася ў паветры на дробныя шматочкі. Перапужаўся Нацэўскі свайго абяздушвання і пайшоў да доктара. Той выслухаў і папрасіў дэталі згадаць. Нацэўскі ўспомніў, што душа ягоная была смярдзючай, і патыхала ад яе тытунёвым дымам. Доктар параіў Нацэўскаму кінуць паліць і патлумачыў пра нейкую закаркаванасць часткі лёгкага. Маўляў, Нацэўскі раніцаю выкашляў цыгарэтны дым, якім надыхаўся ўвечары. З доктарам давялося пагадзіцца і Нацэўскаму, а за ім і мне; толькі нейкі глыбінны страх, што сваю душу можна выкашляць, так і застаўся ў мяне, і ў сябрука майго — Нацэўскага.

БЭН І ЛЕГЕНДА

Перачытваючы лірыку Готфрыда Бэна, натрапіў на думку, што мары народаў жывуць адно толькі ў вершах, дзе гукі і словы бессмяротныя. Гэта замацавала маё перакананне, што кожны народ раней ці пазней увасабляецца ў легенду. Народ можа знікнуць, а легенда пра той народ застанецца жыць. Каб не знікнуць бясследна, Іспанія ўвасобілася ў легенду пра Дон Жуана, Галандыя нарадзіла Лятучага галандца, а Германія — доктара Фаўста. Беларусь, дзякуючы Максіму Багдановічу, мае легендарную Пагоню. Нашаму народу наканавана быць Пагоняю, якая праследуе і забівае здраднікаў.

Адам ГЛОБУС.

На паўночных аленях — у магілёўскую вясну

Паўночныя алені пасяліліся ў заасадзе пад Магілёвам. Чатырох самцоў днямі прывезлі з Петразаводска: у карэльскім заацэнтры магіляўчане выменялі іх за пяць дзікоў. Такім чынам паўночныя алені ўпершыню з'явіліся ў Беларусі.

Пад веснавым сонейкам, пасярод яркай зеляніны гэтыя прыгожыя жывёліны — нібыта напамін пра навагоднія святы. Тым больш што ў вальеры ўсталяваны нарты: на запрэжцы паўночных аленяў можна будзе, як у вядомай песні, «паехаць і паімчацца» наступнай зімой. Для паўнаты ўражанняў дырэктар Буйніцкага агралесатэхнічнага каледжа Георгій Маліноўскі ў будучым абяцае пабудаваць у заасадзе Дом Дзеда Мароза.

Пакуль жа ў вялізным вальеры паўночных аленяў прыступаюць да будаўніцтва каменнага гроту. Паўночныя алені не любяць спякоту, і ў летнія дні ім трэба мець халаднаватае прыстанішча.

На новых суседзяў з цікавасцю пазірае сямейства высакародных аленяў. Іх паўночныя «браты» падобныя на персанажы зімовых казак: разумныя вялікія вочы, аксаміцістыя цёмныя рогі, а шэрсць пераліваецца ўсімі адценнямі ад бэжавага да карычневага колераў. Яны вельмі дружалюбныя: ходзяць за чалавекам як хатняя жывёла і цягнуць вільготныя мызкі ў надзеі на ласунак — кавалак мяккага хлеба.

На адным з аленяў — драўляны ашыйнік, традыцыйны для паўночных народаў. Менавіта яму першаму ў Магілёўскім заасадзе далі імя: цікаўную да ўсяго жывёліну назвалі Сенькам. Восенню да статка далучацца яшчэ дзве самкі паўночных аленяў.

Ядуць новыя жыхары заасада добра: венікі, траву, камбікорм, а таксама грыбы і ягады, якіх удосталь назбіралі мінулым сезонам навучэнцы Буйніцкага агралесатэхнічнага каледжа. Менавіта пры гэтай навучальнай установе, дзе рыхтуюць леснікоў, у 2005 годзе стварылі заасад. Сёння там жыве больш за 170 жывёлін. Дарэчы, менавіта з Петразаводска, як і паўночныя алені, у якасці падарунка ад урада Карэліі прыехаў цяперашні любімец магілёўскай публікі — мядзведзь Федзька.

— У нас тут падзей зашмат, — пахваліўся дырэктар каледжа Георгій Маліноўскі. — Пасля таго, як у заасадзе з'явіліся лані і паўночныя алені, мы вырашылі завезці страўсаў, а пазней — яшчэ і львоў. У нас з'явілася сажалка з рыбай і птушкай, будуецца чыгунка для турыстаў, а ў сезон вакол заасада адкрыецца трайная сцежка, па якой можна будзе да Дняпра дайсці пешшу, праехаць на арандаваным веласіпедзе альбо на кані!

У заасадзе сёння ёсць кафэ і альтанкі для адпачынку, у перспектыўных планах — аднаўленне сядзібы Піпенберг, якая была пабудаваная пад Магілёвам у другой палове XIX стагоддзя. Каменны палац і парк не захаваліся да нашых дзён. Паводле планаў, у адноўленай сядзібе размесціцца гатэль і рэстарацыя. Разам з заасадам і этнаграфічным комплексам «Беларуская вёска» гэта гістарычнае і маляўнічае месца магло б прыцягнуць больш турыстаў на Магілёўшчыну.

Ілона ІВАНОВА.

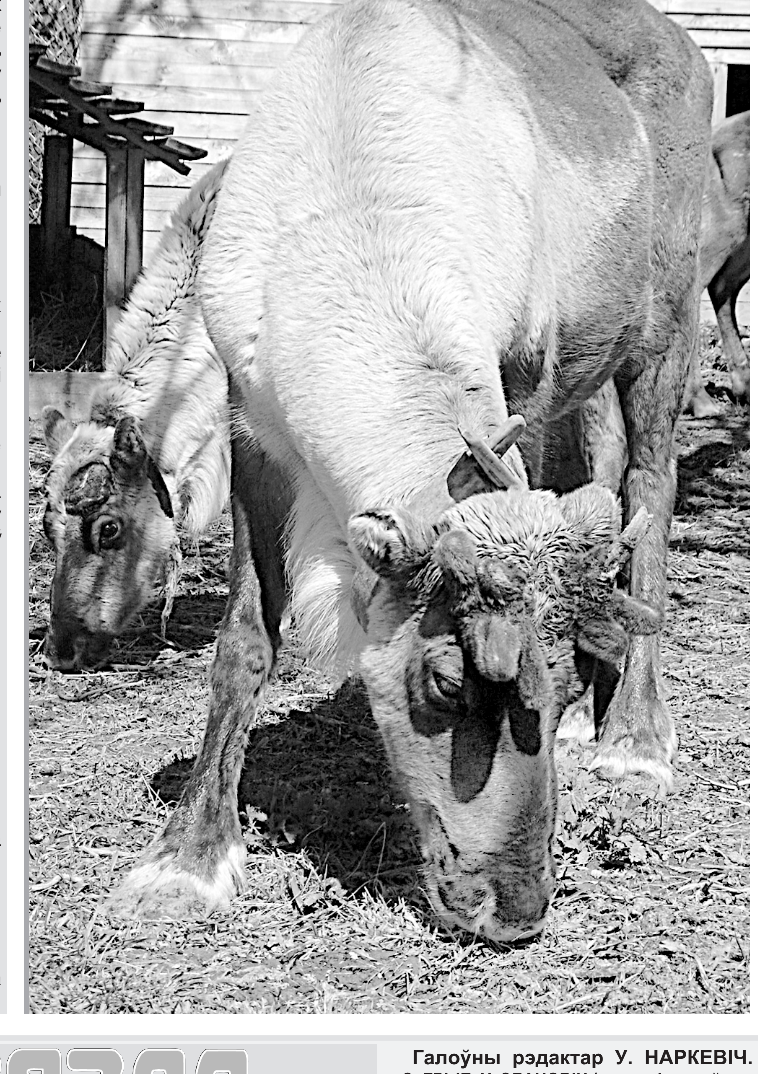

Рубрыку вядзе Мікола ДЗЯБЁЛА.

Аўтаінфарм
ВЫПІВОХАМ ПАГРАЖАЕ КАНФІСКАЦЫЯ

Міністэрства ўнутраных спраў сумесна з Генеральнай пракуратурай і іншымі дзяржаўнымі органамі рыхтуе законапраект аб канфіскацыі транспартных сродкаў за паўторнае кіраванне імі ў нецвярозым стане.

Як паведаміў кіраўнік МУС, — Уладзімір Навумаў, мера пакарання, якая існуе цяпер за такое парушэнне, — арышт і папраўчыя работы, не вельмі палохаюць выпівохаў. Таму Міністэрства ўнутраных спраў выступіла з ініцыятывай замест памянёных відаў крымінальнага пакарання ўвесці канфіскацыю транспартных сродкаў. Паводле слоў міністра, адпаведны пакет дакументаў плануецца падрыхтаваць у найбліжэйшы час і вынесці на разгляд парламента.

Дарэчы, Уладзімір Навумаў лічыць, што канфіскаваныя транспартныя сродкі варта было б бясплатна раздаваць шматдзетным сем'ям.

Толькі за 4 месяцы гэтага года па віне нецвярозых вадзіцеляў адбылося 195 аварый, у якіх 50 чалавек загінулі і 37 — параненыя.

Аўтаімпарт
МЕНШ, АЛЕ ДАРАЖЭЙ

Паводле звестак прэс-службы Дзяржаўнага мытнага камітэта, за першыя тры месяцы 2008 года ў Беларусь імпартавана 32,3 тысячы легкавых аўтамабіляў. Гэта амаль на 20 працэнтаў менш, чым за аналагічны перыяд мінулага года, калі ў нашу краіну былі ўвезены 40,1 тысячы іншамарак. Аднак, як падкрэслілі ў ДМК, агульны кошт імпартаваных сёлета аўтамабіляў на 9,1 мільёна долараў большы, чым у мінулым годзе. Усяго за 3 месяцы 2008 года ў Беларусь ўвезлі машын на 226,7 мільёна долараў. Большасць транспартных сродкаў імпартавана ў нашу краіну з Германіі і Францыі.

Аўтабяспека
ЛЮДЗІ ГІНУЦЬ У ДТЗ

Як паведаміў старшы інспектар упраўлення ДАІ МУС краіны Фёдар Гуліцкі, за 4 месяцы гэтага года на беларускіх дарогах загінулі ў аўтамабільных аварыях 436 чалавек. Гэта на 2,6 працэнта больш, чым за аналагічны перыяд мінулага года.

Асноўныя прычыны трагедый на дарогах — наезды на пешаходаў і перавышэнне хуткасці.

Улічваючы такую складаную сітуацыю, кіраўніцтва МУС прыняло рашэнне правесці месячнік бяспекі. Ён, дарэчы, ужо пачаўся і будзе доўжыцца да 12 чэрвеня. Адметна, што падчас месячніка будуць праводзіцца не толькі мерапрыемствы па прафілактыцы ДТЗ. Усім ахвотнікам будзе прадастаўлена магчымасць здаць экстэрнам на вадзіцельскае пасведчанне катэгорыі «А», якое дае права на кіраванне матацыклам.

Аўталагатып
ВАЙСКОВЕЦ І АРЫСТАКРАТЫ

Працягваем у алфавітным парадку «расшыфроўку» эмблем найбольш вядомых аўтамабільных марак.

«BMW». Герб знакамітага «баварца» — стылізаваны прапелер у блакітным небе. Тут усё па-нямецку проста: першапачаткова завод выпрабляў рухавікі для ваенных самалётаў.

«Buick». Эмблемай гэтай маркі стаў герб аднайменнай шатландскай арыстакратычнай сям'і. І невыпадкова. Бо кампанію па вырабе гэтых машын, якая потым перарасла ў аўтагіганта GM, стварыў у 1903 годзе нашчадак шляхетнага роду, шатландскі вынаходнік Дэвід Данбар Б'юік.

Першапачаткова на капоце «Buick» быў герб з выявaю толькі аднаго шчыта. Але ў 1960 годзе на эмблеме з'явіліся тры такія малюнкі, якія сімвалізавалі адпаведную колькасць мадэляў «Buick». Праз 15 гадоў кампанія змяніла лагатып. У гонар новай мадэльнай лініі «Skyhawk» машыны гэтай маркі пачалі ўпрыгожваць ястрабы. Праўда, напрыканцы 80-х гадоў, калі быў спынены выпуск «Skyhawk», на капоты «Buick» зноў вярнуліся «шчыты».

«Cadillac». Шчытападобны герб гэтага аўто таксама мае арыстакратычнае паходжанне. Стваральнік кампаніі Генры Леланд запазычыў эмблему ў амерыканскага арыстакрата Антоіна дэ Ла Мотэ, чый продак заснаваў форт, на месцы якога вырас Дэтройт — сучасная аўтамабільная сталіца ЗША.

Пазней высветлілася, што памянёны заснавальнік форта не меў высакароднага паходжання. Больш за тое, на радзіме, у Францыі, яго адшуквала паліцыя. Аднак кіраўніцтва «Cadillac» усё ж вырашыла захаваць першапачатковую эмблему.

Аўтапаркоўка
ГРАШОВЫ РЭГУЛЯТАР

На працягу бліжэйшых трох гадоў усе паркавачныя месцы ў межах першага транспартнага кальца сталіцы стануць платнымі.

Пра гэта паведаміў галоўны інжынер УП «Гаражы і аўтастаянкі» Пётр Пруднікаў. Гарадскія ўлады спадзяюцца, што такім чынам удасца хоць збольшага ўрэгуляваць складаную сітуацыю з паркоўкай у памянёнай частцы Мінска. На сёння ў межах першага кальца можна размясціць толькі 3,3 тысячы машын, а патрэбнасці ў 5 разоў большыя. Адначасова ўлады плануюць увесці адміністрацыйную адказнасць для аматараў паркавацца «на халяву». Мяркуецца, што ўжо ў наступным годзе ў парламент будзе ўнесена прапанова на заканадаўчым узроўні замацаваць меры барацьбы са злоснымі неплацельшчыкамі грошай за карыстанне паркоўкай. У прыватнасці, прапануецца даць права работнікам платных паркавак блакіраваць аўтамабілі неплацельшчыкаў. Паводле папярэдніх разлікаў спецыялістаў, пасля ўвядзення штрафных санкцый паркавачныя месцы вызваляць каля трэці нядобрасумленных аўтааматараў.

Аўтажарт

«Даішнік» спыніў бландзінку, якія перавысіла хуткасць, і папрасіў яе прад'явіць правы.

— Вам немагчыма дагадзіць! Толькі ўчора самі забралі ў мяне правы, а сёння патрабуеце, каб я іх вам паказала, — абураецца бландзінка.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА
ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь
РЭГІСТРАЦЫЙНЫ НУМАР 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСКІ, С. ГРЫБ, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, Т. ПАДАЛЯК, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВІДРЫЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, І. ШЧУЧЭНКА.
НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 51, юрыдычнага — 287 19 68, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 21 03, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 24 31 92, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 74 13 92, Баранавічах: 7 26 02, Магілёве: 32 74 31; бухгалтэрыі: 292 22 03; прыём рэкламы тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zvyazda.minsk.by, рэдактар рэкламнага аддзела — тэл./факс 292 04 52.
http://www.zviazda.by; www.zviazda.by/ru/main (новая версія, якая тэсціруецца)
e-mail: info@zvyazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку».
Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год.
Тыраж 33.840 Індэкс 63850. Зак. № 2491. Нумар падпісаны ў 19.30.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Жывая зямля

ЧЭМПІЯНАТ ФОТАПАЛЯЎНІЧЫХ

Пачатак мая ўнёс у жыццё беларускай фатаграфіі свежы струмень — у Прыпяцкім нацыянальным парку ўпершыню прайшоў рэспубліканскі чэмпіянат сярод фотапаляўнічых. Першы вопыт працы фатографаў непасрэдна ва ўлонні прыроды, можна сказаць, у экстрэмальных умовах, быў вельмі карысным для кожнага ўдзельніка і для творчага саюза «Фотамастацтва», бо ўжо на сёлетнюю восень запланаваны наступны чэмпіянат. Тэмай спаборніцтваў, дакладней, аб'ектам фотаздымкаў сталі птушкі, а месцам правядзення быў абраны Тураўскі луг, які з'яўляецца Рэспубліканскім біялагічным заказнікам. Разнастайнасць птушак, якія гэтай парою абжываюць поймы Прыпяці, можа прывесці ў захапленне любога арнітолага ці фотапаляўнічага, тым больш у час шлюбных гульняў і гнездавання, што і дазволіла кожнаму ўдзельніку праявіць увесь свой творчы і вынаходлівы патэнцыял. «Адкрываючы і паказваючы таямнічы свет птушак, мы прапагандуем прыгажосць і багацце беларускай прыроды», — кажа адзін з арганізатараў спаборніцтва, вядомы фатограф, галоўны рэдактар часопіса «Фотамагія» Сяргей Плыткевіч.

У незвычайным чэмпіянаце ўдзельнічалі не толькі фатографы-профі і навукоўцы-арнітолагі. З Круглянскага раёна прыехаў галоўны спецыяліст паляўнічай гаспадаркі Андрэй Шымчук, для якога спалучэнне прафесійных абавязкаў з фатаграфіяй стала штодзённай формай жыцця. З Маладзечанскага лясгаса прыехаў паляўніцтвазнаўца і вопытны фотапаляўнічы Віктар Казлоўскі. А Віктар Ярашук працуе ў Негарэльскім вучэбна-доследным лясгасе і таксама сур'ёзна «пакутуе» ад фатаграфіі. Старэйшы сярод удзельнікаў першага чэмпіянату — 70-гадовы фотааматар, даўні сябра часопіса «Родная прырода» Вадзім Сугойдзь, які ўсё жыццё працаваў экспедытарам паштовых вагонаў, ездзіў па прасторах СССР, а вольны час прысвячаў зносінам з прыродай, адводзіў душу фотапаляваннем.

Спаборніцтвы доўжыліся толькі адны суткі. Выбраўшы найбольш птушыную пляцоўку і не нарабіўшы птаству шкоды, неабходна было выкарыстоўваць сродкі маскіроўкі — змайстраваць сховішча ці паставіць палатку-засідку. І, галоўнае, цярпліва і нерухома чакаць сваёй удачы. У гэты час на Тураўскім лузе «тусуюцца» кнігаўкі, кулік-сарока, вераценік, марадунка, шчогаль, турухтан, разнастайнасць чаек, не кажучы пра чапель, буслоў і лебядзінае сямейства. Мне ж літаральна пашанцавала «сфоткаць» стайку дзікіх гусей яшчэ на падыходзе, калі яна ўзлятала пасля начнога адпачынку на маленькім астраўку затопленай поймы — бачыць гэтую птушку так блізка раней не даводзілася. У поле зроку патрапіў нават арлан-белахвост. Але мала бачыць птушку і зрабіць яе якасны партрэт, неабходна «спыніць» цікавы момант жыцця крылатай істоты, паказаць рэдкі від, яго харраство, характар. А гэта ўжо сапраўднае мастацтва палявання і фатаграфіі. Таму сярод вялікай арміі фатографаў розных жанраў і спецыфік фотапаляванне займае асобнае месца, і спецыялістаў па гэтай частцы ў Беларусі не так ужо і шмат. Але менавіта на такі ўзровень разлічваюць арганізатары нованароджанага віду спаборніцтваў: Нацыянальны парк «Прыпяцкі», тэлерадыёкампанія «Мір», Беларускае грамадскае аб'яднанне «Фотамастацтва», Грамадскае аб'яднанне «Ахова птушак Бацькаўшчыны» і Інтэрнэт-партал «ZНЯТА».

Лепшыя фота з чэмпіянату будуць выстаўлены не толькі ў Інтэрнэце на ўсенародныя агледзіны і абмеркаванне, але стануць ўпрыгажэннем новага часопіса «Дзікая прырода» — яго прэзентацыю з нецярпеннем чакаюць усе фотапаляўнічыя Беларусі.

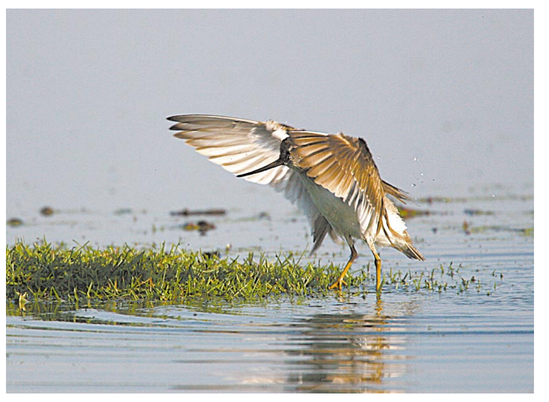

На здымках: *«фота ўдзельнікаў на памяць» перад фотапаляваннем; чародка кулікоў шукае выспачку для кармлення; у час зацішша кнігаўка нібы цалуе сваё адлюстраванне; турухтан, заняты сваёй знешнасцю на ранішнім сонейку; самачка чорнай крачкі з задавальненнем прымае «падарункі» ад свайго ўхажора.*

Анатоль КЛЯШЧУК.
Фота аўтара.

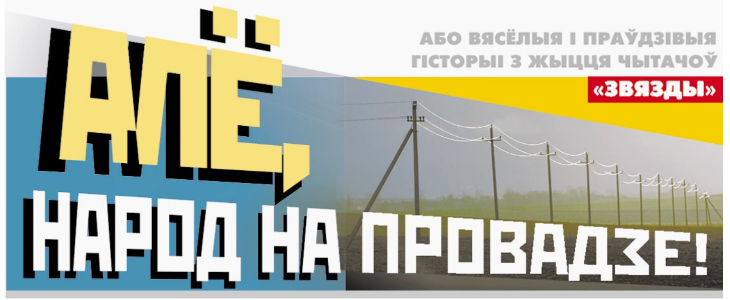

АПЕРАЦЫЯ «...ЖЫЎЦОМ»

На маёй радзіме, на Гомельшчыне, схавалася ў лясах вёска з прыгожай назвай Дуброўка. Некалі яна была вялікай і шматлюднай. Прычым люд там, як паўсюль на Палессі, быў вельмі працавіты і лагодны... Крыўдзіўся (зведаў на сабе) толькі на адно, прычым даўняе.

Неяк у далёкія пасляваенныя часы галодны воўк высачыў вясковага сабаку. Той, ратуючыся, лёцьма ляцеў да вёскі і там ужо сігануў у хлеў. Воўк у азарце пагоні — даўся за ім. А непадалёк гаспадар таптаўся, убачыў і дзверы на кручок. Драпежнік, значыць, апынуўся ў пастцы.

Далей усё пайшло, як у вядомай байцы Крылова: на раду сышлося ці не ўсё сяло і, лічы, кожны да ваўка меў свае прэтэнзіі. Вінавацілі яго ва ўсім... Нават у недародзе! А таму прысуд быў строгі: «Браць жыўцом!»... Для правядзення аперацыі стварылі спецыяльны атрад. Узначаліў яго старшыня мясцовай гаспадаркі, які кожнаму і ўсім давёў баявую задачу.

Настаў і час выканання: ратнікі «ашчаціліліся» каламі і віламі, з вяроўкай напагатове замерла група захопу. Здалёк, з-за платоў сваімі абранцамі любаваліся жанчыны. На дрэвах, у чаканні відовішча, гронкамі вісела дзятва...

І вось прагучала адпаведная каманда — дзверы хлява адчыніліся. Воўк з нянавісцю паглядзеў на людзей, ашчэрыў клыкастую ляпу, зрабіў крок наперад і...

На адно імгненне, не больш, мужыкі... разгубіліся, спужаліся, і гэтага якраз зверу было дастаткова. Для таго, каб магутным кідком парваць ланцуг добраахвотнікаў і тут жа знікнуць.

Правал аперацыі «...жыўцом» вёска перажывала доўга. А мо, перажывае і дасюль, бо напамінаць пра яе дуброўцам — сабе даражэй...

Ну хіба здалёк?

Леанід Якаўлевіч МІШУЦІН, *г. Пінск.*

НАШТО САБАКУ «ТРЭЦЯЯ НАГА»

Гады тры таму каля вёскі Камень, што ля Івянца, чакалі мы са сватам аўтобуса. Сядзім, значыць, гамонім, — бабуля далучаецца, сватава знаёмая: нагу побач выцягнула, кавеньку ля яе палажыла. Гаворыць, што хварэла шмат, што «без трэцяй нагі» цяпер нікуды ўжо...

Не ведаю, як у яе тыя дзве (спадніца доўгая), а гэта, «трэцяя», дык дужа страшная была — уся нейкая пагрызеная, падрэпаная, фарба аблезлая...

Жанчына ці не думкі мае прачытала? Кажа:

— Людцы, ды з гэтай кавенькай у мяне такая прыгода была... Зазімкам летась выйшла ў двор, бачу: нейкі сабака ля студні сядзіць. Ну, думаю, сцягнуць нешта хоча. Крычу на яго: «Во-он адсюль!», а той — каб з месца. Адно — прыўстаў крыху. І хвастом віхляе. «Ах ты,' думаю, гад! Яшчэ і дражніцца... І палкай у яго. З метр недакінула...

Дык ён, не паверыце, падбег, у зубы яе ўзяў і... ходу, у лес. Я, кульгаючы, за ім — можа ж, думаю, кіне. Дзе там! Што рабіць, — пагаравала, знайшла сабе другую падпорку, жыву.

Толькі неяк раз бачу — той самы сабака, на тым самым месцы. І, не паверыце, у зубах маю кавеньку трымае. Я да яго:

— От, — кажу, — маладзец! Харошы сабачка — падпорачку маю прынёс. То аддай, а я цябе каўбаскай пачастую.

Вярнулася ў хату, скрылёк адрэзала, вынесла. Кажу яму: «Давай мяняцца?»

Ён хвастом памахаў і, падобна, згадзіўся — схапіў гасцінец і зноўку ў лес. А кавенька во засталася і цяпер я яе нізавошта нідзе не кіну. А ў сабаку — тым больш.

П.І.БРАТОК, *г. Мінск.*

ЧАГО ХОЧА ЖАНЧЫНА...

У нас на прадпрыемстве працуе многа сямейных. Так што гэту гісторыю я чула ад дваіх.

— Мяне сёння жонка паднялa, — расказваў муж. — Сказала: «Уставай! Ужо гімн быў. На работу пара». Я падняўся, памыўся, пагаліўся, пайшоў на аўтобус. На прыпынку, гляджу, ні душы. Значыць, думаю, нядаўна людзі паехалі, з-пад носа аўтобус сышоў, хвілін праз дзесяць яшчэ адзін будзе, паспею.. Дзіўна толькі, што народ не ідзе. І транспарту на вуліцы мала... Нават маршрутак няма... Глуха вакол і ціха-ціха. Адно, чую, жонка з балкона нешта крычыць (прыпынак побач з домам) і рукамі размахвае...

Далей расказвала жонка:

— Ён з хаты, а мне ж не спіцца. Устала, глянула на гадзіннік. Палова першай там... Ночы... Крычу яму: «Валодзя, ідзі дамоў! Я памылілася». А ён і вухам не вядзе: стаіць, аўтобуса чакае... Паўдома падняла, пакуль ён зразумеў... Прыйшоў, распрануўся, лёг.

— Во, — кажу кабеце, — які ён у цябе старанны: па два разы на дзень на работу ходзіць. А ты ж яго, мо, для іншай працы будзіла?..

— Ды халера вас, баб, разбярэ, — сумеўся мужчына і падаўся прэч. Пад наш дружны жаночы рогат.

Святлана ЯРМАЛЮК, *г. Брэст.*

Рубрыку вядзе
Валянціна ДОЎНАР.

Чытайце ў наступным нумары

«Тэрапія" для "збочыўшых" бацькоў

«Дзеці вельмі добрыя, а сваіх бацькоў яны проста абагаўляюць. Была дзяўчынка, якая тут па тэлефоне выхоўвала сваю маці: "Мама, ты не пі, табе сёння патрэбна схадзіць на работу, зрабі рамонт..." Словы дачкі адскоквалі ад свядомасці матулі, бы ад сценкі гарох: клапатлівая дачушка стала сацыяльнай сіратой.»

ПАТРЭБНАЯ АСУДЖАНЫМ НАДЗЕЯ

Да гэтай сустрэчы мне здавалася, што тыя, хто прайшоў праз турму — загінулыя людзі. Я не верыла, што турма выпраўляе. Што зладзеі і забойцы могуць быць былымі. Я не сумнявалася, што такіх людзей трэба ізаляваць ад грамадства, і мне страшна было сустрэцца з імі ў жыцці. Я не падазравала, што агароджа — рэч умоўная. Як воля і несвабода. Што па гэты бок турэмных кратаў могуць жыць, хадзіць, ездзіць са мной у адным тралейбусе, і нават вітацца — такія ж самыя людзі, якія знаходзяцца па той яе бок. Нічым не горшыя і не лепшыя. Што нават я сама мала чым адрозніваюся ад любога са злачынцаў. Справа не ў тым, што ён здзейсніў. Справа ў самім чалавеку. У яго думках, памкненнях, сіле характару, душэўных якасцях... Проста абставіны жыцця могуць скласціся так ці інакш. Усе гэтыя думкі ахапілі мяне, калі я паспрабавала больш даведацца пра работу царквы ў турме.

«...у цемніцы быў, і вы прыйшлі да Мяне.»
Мф.25,36

Уяўляю, як недарэчна мы выглядалі збоку: дзве дзяўчыны ля сцен мужчынскай папраўчай калоніі...

— Добры вечар, пойдзем! — вітае нас чалавек у форме і прадстаўляецца: — Павел Анатольевіч Макоўскі, намеснік начальніка калоніі па папраўчым працэсе і рабоце з асабовым складам. Дакументы ёсць? Добра. Адключыце мабільныя тэлефоны і разам з дакументамі здайце.

Дзверы «загулі» і мы прайшлі на тэрыторыю папраўчай калоніі №1 у Мінску. Першае ўражанне — бязлюднасць... Па дарозе ў адміністрацыйны корпус Павел Анатольевіч тлумачыць, чым яна выклікана: асуджаныя не працуюць у нядзелю. Таму на прамзоне, па якой мы ішлі, людзей не было. Але хутка тут сапраўды не будзе ні асуджаных, ні дроту: да 2011 года калонію гэту плануецца расфарміраваць. Таму адпала патрэба пабудаваць тут праваслаўны храм, а збіраліся...

Раптоўна, я не заўважыла адкуль, з'явіліся людзі — шмат, але ўсе аднолькавыя ў сваіх шэрых ватоўках, са стомленымі напружанымі, таксама шэрымі тварамі. Лаўлю сябе на жаданні пазбегнуць прамога позірку. Адводжу вочы, імкнуся хутчэй прайсці міма. Сама здзіўляюся сваёй рэакцыі. Гэта нават не страх, хутчэй, псіхалагічная абарона ад тых, на месцы якіх не хочаш апынуцца, і каму няма што сказаць...

Павел Анатольевіч прапаноўвае асабіста пагаварыць з людзьмі, для якіх дарога ў храм пачалася пасля перасячэння імі мяжы, якая падзяліла жыццё на «да» і «пасля».

Гісторыя першая

Першым у кабінет увайшоў Дзмітрый, староста праваслаўнай царквы. Худаваты, высокі і сімпатычны, ён здаецца чалавекам адкрытым, лёгка ўсміхаецца, стараецца глыбока адказаць на пытанні. Я ведала, што ён здзейсніў надзвычай цяжкое злачынства, але глядзела на яго і не магла ў тое паверыць. Некаторыя яго словы выклікалі ў мяне здзіўленне, а некаторыя — адгукаліся глухім болем.

— Мне 35 гадоў. Я шматдзетны бацька, багаты на нявестаў: тры дачкі... Пачаў хадзіць у царкву, калі сур'ёзна захварэў — праблемы з лёгкімі. Турма — гэта школа... Думаеце, тут няма нічога добрага?.. Ёсць! Тут можна атрымаць адукацыю, набыць новую прафесію, прачытаць шмат кніг і, нарэшце, знайсці веру — на гэта ёсць час. Але кожны сам робіць выбар: нехта назаўжды мяняе сябе, нехта яшчэ больш азлабляецца, нехта пагружаецца ў смутак, а некаторыя губляюць розум...

Для мяне асабіста царква дае магчымасць каяцца кожны дзень... Мой грэх вельмі вялікі, яго немагчыма забыць... Мне пашанцавала з сям'ёй. Жонка прыходзіць на спатканні і мы падтрымліваем адно аднаго. Я вельмі шмат малюся за яе, сваіх дзяўчатак... Турма пайшла мне на карысць... Я змяніўся ўнутрана.

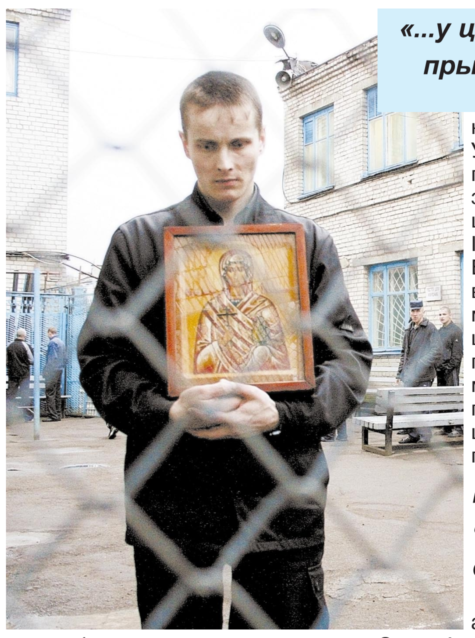

Нарэшце мы ў кабінеце Паўла Анатольевіча. Ён расказвае, што ў калоніі працуюць тры рэлігійныя арганізацыі: праваслаўная, каталіцкая і пратэстанцкая. У кожнай абшчыны ёсць свае памяшканні, дзе праходзяць набажэнствы і сходы. Праваслаўныя ў невялікім пакойчыку абсталявалі дамавую царкву: з алтаром, іканастасам, царскай брамай, аналоем. Асвяцілі яе ў гонар вялікамучаніцы Анастасіі Узарашыцельніцы. Царква гэта прыпісана да прыхода іконы Божай Маці «Усіх тужлівых Радасць», што знаходзіцца ў Мінску на вуліцы Прытыцкага.

— Храм патрэбны асуджаным, — гаворыць Павел Анатольевіч. — У першую чаргу таму, што вера дапамагае выпраўленню. Вярнуць чалавеку маральныя прынцыпы вельмі важна, бо рана ці позна асуджаны зноў вернецца ў соцыум. Па-другое, у тых, хто ходзіць у рэлігійныя арганізацыі, як правіла, не ўзнікае праблем з дысцыплінай. Яны не хамяць і падпарадкоўваюцца парадку. У адрозненне ад тых, хто шалее ад гультайства.

Некаторыя думаюць, што наведванне храма ў турме дае пэўныя патуранні. Сапраўды, бацюшкі могуць скласці хадайніцтва, але робяць яны гэта вельмі рэдка і асцярожна... Часцей адмаўляюць. Што тычыцца турэмнага начальства, то яно да тых, хто ходзіць у царкву, ставіцца роўна. За тое з іншымі асуджанымі на гэтай глебе нярэдка ўзнікаюць праблемы. Каб быць прыхаджанінам у калоніі, трэба навучыцца цярпліва адносіцца да насмешак і здзекаў.

Дзмітрый асуджаны на 20 гадоў пазбаўлення волі. Восем з іх ужо адбыў у калоніі. Калі ён здзейсніў злачынства, яго малодшай дачцэ быў год.

Гісторыя другая

Віталіўсу, старасце каталіцкай абшчыны, 36 гадоў. Ён падаецца мне не такім адкрытым, адказвае адназначнымі кароткімі фразамі. Ды і настрой у яго, відавочна, не надта быў схільны да размовы з журналістам. Таму гутарка наша атрымалася кароткай. Па сутнасці, ён выкладаў толькі факты. Гэты чалавек асуджаны за махлярства. Але ёсць у яго адны агульныя з Дзмітрыем абставіны: ён таксама шматдзетны бацька.

— У мяне дачка і два сыны. Але, на жаль, мне не ўдалося захаваць сям'ю... У касцёл я хадзіў і да таго, як апынуўся ў калоніі. Але цяпер разумею, што вера мая была тады не глыбокая. Цяпер усё па-іншаму. Да нас сюды прыходзіць ксёндз кожны чацвер а 19-й гадзіне. На яго пропаведзі збіраецца каля трыццаці чалавек. Калі нехта просіць, ён спавядае і прычашчае. Толькі тут я зразумеў, наколькі мне патрэбна вера. Сёння — гэта адзінае, што дае мне душэўны спакой і сілы жыць далей. У мяне быццам адкрыліся вочы, і я ўбачыў, якая пустэча была раней у маёй душы. Многія не здольныя мяне зразумець, але гэта не так важна.

Гісторыя трэцяя

Наступны мой суразмоўца — Эрык, староста баптысцкай абшчыны. Ён цёмнаскуры і вялікі, нагадвае галоўнага героя «Зялёнай мілі». Як і Дзмітрый, адбывае пакаранне за забойства. З некаторай палёгкай даведваюся, што ён — не шматдзетны бацька, і нават увогуле пакуль дзяцей не мае. «Не спяшайся рабіць абагульненні», — кажу я сабе. А Эрык, між тым, не проста ўсміхаецца, ён расказвае мне свой аповед радасна. Бо гэта аповед пра яго прыход да Бога.

— Я прыехаў у Беларусь вучыцца. Сам я — грамадзянін Камеруна. Так атрымалася, што апынуўся тут... Яшчэ калі быў пад следствам, задумаўся пра Бога. Шмат разважаў і вырашыў вывучыць Біблію. У той жа дзень да мяне пасадзілі сакамерніка, які падарыў мне свой Новы Запавет. Праўда, на рускай мове. Я пачаў чытаць, але не вельмі шмат разумеў. У царкву не хадзіў, але праз некалькі гадоў мяне запрасілі на сход Хрысціян веры евангельскай. І я пайшоў. Там мне далі Біблію на англійскай мове — для мяне гэта вельмі зручна. Прыняў хрышчэнне 5 гадоў таму і цяпер вось вернік. Я зразумеў, што жыў не так, як гэтага жадае Бог, і цяпер цвёрда маю намер жыць па-іншаму. І ўжо жыву!

Цана чалавечай слабасці

— У студзені 2008 года афіцыйна прыхаджанамі Свята-Анастасьеўскага дамавога храма лічыліся 79 чалавек, — знаёміць мяне з прыходскім жыццём у калоніі **свяшчэннік Аляксандр ПРОНІН**. — Але касцяк абшчыны складаюць 15—20 мужчын, якія рэгулярна прычашчаюцца і ўдзельнічаюць у набажэнст-вах. Для іх Хрыстос — не абстракцыя. Я ведаю людзей, якія змянілі сваё жыццё да лепшага менавіта пасля таго, як трапілі ў калонію. Вы кажаце: няўжо ім трэба было здзейсніць злачынства і трапіць у турму, каб прыйсці да веры і стаць лепшым? Гэта складанае пытанне, якое заслугоўвае асобнай размовы... Людзі ведаюць, што такое грэх, але дазваляюць сабе «маленькія грашкі», колькасць якіх расце, і паступова, незаўважна для сябе самога, чалавек становіцца рабом сваіх страсцяў. Несвабода фізічная стала натуральным вынікам несвабоды духоўнай. І цяпер яны маюць магчымасць знайсці свабоду духоўную ўнутры фізічных турэмных сцен. Злачынства — гэта не цана за прыход да Бога. Гэта цана ўпартасці ў граху. Але Гасподзь — бясконца міласэрны і дае магчымасць выправіцца кожнаму. І мяне вельмі натхняюць прыклады гэтага.

— Задача святароў — не асуджаць, а дапамагчы тым, хто прыходзіць у царкву такім цяжкім шляхам, — тлумачыць айцец Аляксандр. — Трэба мець мужнасць, каб пакаяцца ў смяротных грахах. Сёння і ў міру складана захаваць чалавечую годнасць: нормай лічацца многія цяжкія грахі, маральная планка ў грамадстве знізілася. Таму тым, хто ў калоніі, дзе злосць сканцэнтравана, цяжэй вярнуць сабе першасны вобраз — вобраз Божы. Зняволеным вельмі патрэбна надзея... Надзея на тое, што яны могуць стаць іншымі людзьмі. Бог сказаў: «Не хачу смерці грэшніка, але каб грэшнік адышоў ад шляху свайго і жывы быў».

Наталля ТАЛІВІНСКАЯ.
Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	5.08	21.05	15.57
Віцебск —	4.52	21.00	16.08
Магілёў —	4.58	20.55	15.57
Гомель —	5.02	20.44	15.42
Гродна —	5.25	21.19	15.54
Брэст —	5.32	21.12	15.40

Месяц
Першая квадра. Месяц у сузор'і Дзевы.

Імяніны
Пр. Ніны, Тамары, Ерамея, Ігната, Яфіма. К. Марыі, Юстыны, Баніфата, Віктара, Мацея, Міхала.

НАДВОР'Е на заўтра

...у суседзяў

ВАРШАВА +22..+24°С	КІЕЎ +15..+17°С	РЫГА +3..+5°С
ВІЛЬНЮС +8..+10°С	МАСКВА +8..+10°С	С.-ПЕЦЯРБУРГ +5..+7°С

Дзве даты — 14 мая

Сёння — Сусветны дзень барацьбы з гіпертаніяй. Адзначаецца штогод з 2005 года па ініцыятыве Сусветнай лігі барацьбы з гіпертаніяй.

1955 год — падпісаны Варшаўскі дагавор аб дружбе, супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе сацыялістычных краін. Дагавор падпісалі Албанія, Балгарыя, Венгрыя, ГДР, Польшча, Румынія, СССР, ЧССР. Мэтай Варшаўскага дагавора абвяшчалася забеспячэнне бяспекі краін — удзельнікаў дагавора і падтрыманне міру на кантыненце.

1907 год — нарадзіўся Іосіф Іосіфавіч Жыновіч, славуты беларускі цымбаліст, дырыжор, кампазітар і педагог. Народны артыст Беларусі (1955) і СССР (1968). З 1946 года мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР (1968).

Цытата дня:

«Найлепшы спосаб запомніць што-небудзь — пастарацца гэта забыць».
Мішэль Мантэнь (1533—1592), французскі пісьменнік.

Віншую з 18-годдзем ***Алеся Аляксандравіча КАМАНДЗІРЧЫКА.***
Желаю, чтоб люди ценили тебя,
Родные — тобою гордились,
И рядом пусть будут семья и друзья,
И годы чтоб счастливо длились.
Мама, г. Ашмяны.

РУП "БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ" ИЗВЕЩАЕТ
О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ СОБСТВЕННОСТИ ОАО "БРЕСТРЕСТАВРАЦИЯ"

Номер лота	ЛОТ № 1	
Наименование объекта	**Административное здание (1928-1941 г.), общ. пл. 215 м² (инв. № 130/С-2439)**	
Местонахождение объекта	Брестская обл., г. Пинск, пл. Октября, д. 3	
Продавец (Балансодержатель)	ОАО «Брестреставрация»	
Организатор торгов	РУП «Белтехинвентаризация» Брестское областное управление	
Начальная цена продажи, руб. без НДС	**165 197 700**	
Размер задатка, руб.	**8 259 885**	
Право на земельный участок	0,0265	после продажи объекта с аукционных торгов границы земельного участка будут уточняться путем выполнения комплекса топогеодезических работ
Тип и характеристика объекта	**Трехэтажное административное здание с пристройкой 1928—1941 года постройки.** Фундамент кирпичный ленточный; стены кирпичные оштукатурены; перекрытие деревянное; крыша шифер; полы дощатые, паркет. Проемы оконные двойные, дверные филенчатые. В здании имеются коммуникации: центральное отопление, водопровод, электроосвещение, канализация, телефон	
Условия продажи	аукцион без условий	
Условия оплаты	оплата производится в течение 6 месяцев с момента подписания протокола аукционных торгов	
Срок заключения договора купли-продажи	не позднее 10 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов	
Номер р/с для перечисления задатка	р/с 3012221130016 рубли РБ в Московском отд. ОАО «Белинвестбанк» в г. Минске, код 741, УНН 190305149, расчетный счет 3012221135024 доллары США	

АУКЦИОН СОСТОИТСЯ 29 МАЯ 2008 г. в 11.00
по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329
Брестское областное управление
РУП «Белтехинвентаризация».

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10, каб. 329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений — 28 мая 2008 г. до 17.00.

Контактные тел.: 8 (0162) 23 94 25, 23 92 59, 21 88 81

Документы, необходимые для участия в аукционных торгах, перечислены в объявлении, опубликованном в газете № 67 (26180) от 09.04.2008 г.

УНП 190305149

УП «Минский городской центр недвижимости» (продавец) совместно с ИМНС по Советскому району г. Минска

ПРОВОДЯТ ОТКРЫТЫЙ АУКЦИОН

по продаже подземного хранилища, пристроенного к подвалу ООО «Белкоминвест», расположенного по адресу: г. Минск, ул. Я. Коласа, 45, к. 1, общей площадью 107 кв.м. Начальная цена составляет 199 520 000 рублей. Отвод земельного участка будет произведен Минской городской землеустроительной и геодезической службой. Объект продается без условий. Задаток в размере 10 % от начальной цены перечисляется на расчетный счет № 3012024570010 в филиале ОАО «БПС-Банк» по Минской области, код 153001331, УНП 190398583 УП «Минский городской центр недвижимости». Порядок проведения торгов оговорен в условиях проведения аукциона. **Аукцион состоится 12 июня 2008 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.** Заявления и необходимые документы принимаются по 11 июня 2008 г. до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, ком. 6.

Контактные телефоны: 227 40 22, 227 48 36.

УНП 190398583